Vol. 8 | No. 2150 | Sun. Feb 6. 2022 | یکشنبه ۱۷ بهمن ۱۴۰۰ | ۴ رجب ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۱۵۰ | ۸ صفحه | قیمت: ۵۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۱۱۷۸۷۰۰۰	۱۳۰۴۴۳۷

دولت در محاصره درآمدهای غیرقابل وصول

فرار مالیاتی رکورد زد

صفحه ۲

تسهیل فرآیند اداری ساخت و ساز تا چه حد بر مشکلات اقتصادی آن غلبه خواهد کرد؟

هفت خان صدور پروانه ساختمانی در پایتخت

صفحه ۷

گذشته چراغ راه آینده؛ فرشاد مومنی از عبرت‌ها و درس‌های دوران پهلوی می گوید

هشدار درباره رقابت مخرب رانت‌محور

تعادل | «اگر گشایش‌های برجامی و آزاد شدن پول‌های بلوکه شده محقق شود، آیا می‌خواهیم دوباره تابع صلاحدیدهای شخصی باشیم و با عدم شفافیت این فرصت را نابود کنیم یا از تاریخ درس عبرت بگیریم؟ هزینه بدون شفافیت و بدون برنامه منابع ارزی و یا چاق کردن افراد سرنوشت محتوم ما نیست، می‌توانیم از مسیرهای خردورزانه استفاده کنیم و التماس صندوق بین‌المللی پول را نکنیم.» این جملات بخشی از اظهارات تازه دکتر فرشاد مومنی، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی است. او از احساس فساد، سفله‌گزینی در مناصب دولتی، کاسبی شخصی حکومتگران، رقابت مخرب رانت‌محور، طفره حکومت از امور حکومتی به عنوان معضلات کنونی اقتصاد و جامعه ایران یاد کرد و از مسوولان خواست تا به جای شخص محوری به برنامه محوری تاکید و تکیه کنند. او همچنین با اشاره به فضای ایجاد شده پیرامون امضای قرارداد با چین و روسیه، خواستار اتخاذ «سیاست موازنه منفی» در روابط بین‌المللی کشور شد. فرشاد مومنی در گفت‌وگو با ایلنا در مورد ریشه‌های اقتصادی سقوط حکومت پهلوی اظهار داشت: موضوعی که در این ایام گرامی و شایسته تجلیل است، اینکه باید یاد همه کسانی که با انگیزه بهتر شدن اوضاع ایران تلاش‌های در حد وسع خود انجام دادند را گرامی بداریم. شخصیت‌های که در مورد تاریخ اقتصادی ایران مطالعه می کنند، می‌دانند که مرحوم «علینقی عالیخانی» در زمره رجال اقتصادی دوره پهلوی بود که کمترین تعصب را در سخنان خود نسبت به آن دوران داشت و همیشه تلاش کرد مطالب را از منظر رویکرد منصفانه بررسی کند. باید توجه داشت که اگر توصیف یک دوره خاص اقتصادی به زیور تحلیل آراسته شود می‌توان از دل آن تجویزهای برای شرایط کنونی کشور پیدا کرد. وی ادامه داد: در دوره پهلوی نوعی مسوولیت گریزی برنامه محور در کشور ایجاد شده بود. تا زمانی که این آفت در سازه ذهنی ایرانیان وجود دارد نمی‌توان امیدوار به نجات کشور باشیم و همواره در تلاطم و بی‌ثباتی خواهیم بود. رییس موسسه دین و اقتصاد با بیان اینکه آمریکایی‌ها پس از فروپاشی رژیم پهلوی برخورد عالمانه‌ای از خود نشان دادند، افزود: رژیم پهلوی یکی از اصلی‌ترین متحدان آنها در استراتژیک‌ترین منطقه جهان بود، از همین روی برای واکاویی و چرایی سقوط این رژیم فراخوانی را اعلام کردند تا برجسته‌ترین ایران شناسان جهان در مورد دلیل آن پاسخ بدهند. به عبارت دیگر آنها به جای موج راه انداختن و مسوولیت گریزی، برخورد عالمانه با آن داشتند. مومنی با بیان اینکه آمریکایی با سقوط پهلوی از دریچه دانایی وارد شدند، گفت: آنها برای فهم چرایی سقوط پهلوی پول‌های هنگفتی صرف کردند و نتیجه این شد که تا به امروز آمریکایی‌ها هیچ متحدی را در منطقه از دست نداده‌اند. در واقع نتیجه تلاش ایران شناسان به تألیف عمیق‌ترین کتاب برای شناساندن فراز و فرودهای تاریخ ایران شد. این موضوع نشان می‌دهد که به جای راه انداختن شعارهای زنده باد و مرده باد و حسرت خوردن با عبرت گرفتن از تاریخ و نگاه علمی می‌توان برخورد کارسازانه داشت.

تصمیم‌ها باید نظام‌وار باشد نه نمایشی

این کارشناس اقتصادی خاطرنشان کرد: حکومتگران بدانند هیچ تصمیم کلیدی را نباید به یکباره و ناگهانی اعلام کنند و تصمیم‌ها باید نظام‌وار باشد نه نمایشی. برای مثال در حوزه اقتصاد تصمیمات باید محک چند موسسه پژوهشی مستقل و صاحب صلاحیت باشد. اگر یک تصمیم و سیاستی از سوی این موسسات صحه گذاشته شود می‌توان آن را اجرا کرد. باید توجه داشت که اجرای سیاست‌های ناگهانی و آمرانه راه به جای نخواهد برد و تشدیدکننده استبداد، فقر و وابستگی مستمر به خارج خواهد شد.

وی افزود: استاد علی رضاقلی از دریچه حکیم فردوسی، قوانین ثابت بر حکومت‌های محکوم به شکست را از دل تاریخ استخراج کرده است. از دید حکیم فردوسی به محض اینکه ظلم و بی‌عدالتی موضوعیت پیدا می‌کند آن رژیم سقوط خواهد کرد و چنین حکومتی باقی نخواهد ماند. از همین روی عدالت اجتماعی باید سرلوحه حکومت‌ها باشد.

این استاد دانشگاه با اشاره به اصل سفله پروری در اندیشه فردوسی، تصریح کرد: وقتی افراد غیر شایسته، مسوولیت‌های کلیدی جامعه را بر عهده بگیرند آن حکومت سقوط خواهد کرد، تاریخ با هیچ حکومتی در اصول فراز و فرود خود تعارف ندارد. امام علی(ع) نیز از دریچه معرفت اسلامی همین را می‌گوید سفله‌های بی‌صلاحیت و چاپلوس در نهایت باعث سقوط حکومت‌ها خواهند شد. اگر شاهان در فکر کاسبی خود باشند در نهایت سقوط خواهند کرد و باید به این اصول ثابت در تاریخ توجه کرد.

وی با اشاره به مواضع جهانگیر آموزگار به عنوان متعصب‌ترین کارشناس دوره پهلوی گفت: آموزگار در دو کتاب «فراز و فرود دودمان پهلوی» و «اقتصاد ایران در جمهوری اسلامی» از یک منطق رفتاری سخن می‌گوید؛ اینکه رقابت مخرب در چارچوب نظام استبدادی باعث شد حکومتگران و دستگاه‌های حکومتی صرف‌نظر از مصالح ملی به فکر تصاحب هر چه بیشتر ارز و ریال باشند. همچنین مرحوم علینقلی عالیخانی (وزیر اقتصاد از بهمن ۱۳۴۱ تا مرداد ۱۳۴۸) به خوبی شرح می‌دهد که رانت چگونه سقوط رژیم پهلوی را فراهم کرد و نابرابری‌های وحشتناک و حس نفرت عمومی را در مردم تشدید کرد. مومنی تصریح کرد: در زمان پهلوی پس از شوک اول نفتی به این نتیجه رسیدند که برای برنامه ششم توسعه حداقل نیازهای ارزی را مشخص کنند. از سازمان برنامه خواسته شد که کمترین میزان ارز برای برنامه پنج ساله ششم ارایه شود و از سویی از شرکت نفت نیز خواسته شد خوشبینانه‌ترین درآمد ارزی را در این مدت اعلام کند. سقف درآمد انتظاری در برنامه ششم ۱۳۰ میلیارد دلار بود اما کف نیاز برای ۵ سال توسط دستگاه‌ها برای ۵ سال ۵۰۰ میلیارد دلار اعلام شد. وی افزود: بنابراین این مشکل به وجود آمد که شکاف بین ۱۳۰ و ۵۰۰ میلیارد دلار چگونه مدیریت شود. در همین بین نامه‌ای از دفتر مخصوص محمدرضا شاه ارسال و در آن ۲۱ پروژه دارای اولویت اعلام و گفته شد که ابتدا برای این ۲۱ پروژه ارز تخصیص داده شود و سپس از باقی مانده ارز به بقیه دستگاه‌ها اختصاص دهید. وقتی ارزبری این ۲۱ پروژه را بررسی کردند دیدند که هزینه تنها ۷ پروژه آن فراتر از ۱۳۰ میلیارد دلار است. وقتی این موضوع را به اطلاع شاه رساندند، ایشان دستور انحلال سازمان برنامه و بودجه را داد. حالا این پرسش وجود داشت که چگونه این موضوع را برای دستگاه‌ها و مردم توجیه کنیم؟ شاه گفت مساله روشن است، ما زمانی به برنامه نیاز داریم که کمبود ارز وجود داشته باشد و در دوران وفور درآمد ارزی نیازی به برنامه نداریم. در حالی که مسائلی مانند بیماری هلندی نشان داده بود که اتفاقا در زمان افزایش درآمدهای ارزی، نیاز بیشتری به سازمان برنامه وجود دارد.

وی ادامه داد: با قید بلاتشبیه؛ جمهوری اسلامی بین سال‌های ۹۴ تا ۹۶ با انبوه دلارهای آزاد شده روبرو شد اما چون برنامه‌محوری و شفافیت پیش گرفته نشد این پول‌ها دود و جز پرونده‌های فساد و مشکلات عایدی دیگری نداشت. بنابراین باید به تاریخ به عنوان آینه عبرت نگاه کرد؛ اگر گشایش‌های برجامی و آزاد شدن پول‌های بلوکه شده محقق شود، آیا می‌خواهیم دوباره تابع صلاحدیدهای شخصی باشیم و با عدم شفافیت این فرصت را نابود کنیم، یا از تاریخ درس عبرت بگیریم؟ هزینه بدون شفافیت و بدون برنامه منابع ارزی و یا چاق کردن افراد سرنوشت محتوم ما نیست، می‌توانیم از مسیرهای خردورزانه استفاده کنیم و التماس صندوق بین‌المللی پول را نکنیم.

این استاد دانشگاه علامه طباطبایی گفت: حق کشوری که دوره درآمد نفتی هر بشکه ۱۴۰ دلار را گذرانده این نیست که نتواند حق عضویت سازمان ملل را پرداخت کند. هر حکومتی که بخواهد کشور را عالمانه اداره کند، مخزن‌الاسرار گرانبهاتر از تاریخ ندارد. به جای دل بستن به کمک‌ها با طمع قدرت‌های خارجی، می‌توانیم به تاریخ مراجعه کنیم. قله کارآمدی مراجعه به تاریخ را می‌توانیم در کتاب مانند «ساختار و دگرگونی در تاریخ اقتصاد» اثر داگلاس نورث ببینیم. وی خاطرنشان کرد: در دوره پهلوی به جای پرداخت به اشکالات موجود در شیوه‌های اداره کشور ادعا شد که اگر افراد تغییر کنند، شرایط بهتر می‌شود. اگر از تاریخ درس بگیریم هنوز راه نجات کشور وجود دارد. این اقتصاددانان با بیان اینکه با موانعی در سازه‌های ذهنی حکومتگران و عوام مواجه هستیم، اظهار داشت: برای نمونه مرحوم آخوند خراسانی می‌گفتند که در انقلاب مشروطه هر چه گفتیم، پاسخ دادند که شما طرفدار روس‌ها و انگلیس‌ها هستید. در حال حاضر نیز وقتی می‌گوییم قرارداد چین را شفاف کنید، پاسخ می‌دهند که دل‌تان برای آمریکا تنگ شده است. باید توجه داشت که ایران ملک هیچ گروهی نیست، بلکه می‌خواهیم کمک کنیم که شما برقرار بمانید. کشور چندبار باید از چاپلوسی‌ها گزند ببیند که بفهمیم راه نجات ما چاپلوسی نیست، بلکه راه علمی است. شهید بهشتی می‌گوید در مورد دشمنان هم نباید از مسیر انصاف خارج شویم. این چه رویکردی است که حتی دوستان را هم مورد حمله قرار می‌دهند؟ وی افزود: ذخایر دانایی دانش می‌آموزد که توزیع مصرف و درآمد از توزیع ثروت عادلانه‌تر است یعنی یک حکومت باید تمرکز خود را روی توزیع مصرف قرار بدهد. چرا در لایحه بودجه ۱۴۰۱ دقیقا برعکس این عمل شده است و شاهد تخفیف‌های نامتعارف مالیات بر ثروت و افزایش مالیات بر مصرف هستیم؟ رییس موسسه دین و اقتصاد تصریح کرد: موضوع مهم دیگر احساس فساد است. آیا دستگاه‌های مسوول شهامت بررسی این را دارند که چرا در ۱۰ سال گذشته شاهد سقوط در قهقرای فساد هستیم؟ چرا سهل‌گیری می‌شود؟ چرا از تاریخ درس نمی‌گیریم که به جای تمرکز روی فاسدها باید روی ساختار فسادزا تمرکز شود؟ چرا با وجود آنکه در چند سال اخیر ۱۵ کتاب در این مورد به چاپ رسیده هنوز شاهد برخورد شخص‌محور با موضوع فساد هستیم؟ این کارشناس اقتصادی متذکر شد: مورد مهم دیگر در تضعیف حس ملی، سفله‌گزینی در مناصب است. اهل خرد باید مسوولانی که افراد فاقد تخصص را برمی‌گزینند آموزش بدهند که این رویه به ضرر کشور است.

وی ادامه داد: یکی دیگر از موارد آسیب‌زا بر اداره کشور، کاسبی شخصی حکومتگران است. چرا در این مورد سختگیری نمی‌شود؟ دکتر مصدق در سال ۱۹۲۰ نطقی داشتند که در آن گفتند رضاشاه در سال ۱۳۰۴ پادشاه شد و اگر مبنای سنجش را به تهران آمدن او بگذاریم و تمام این مدت به او حقوق پادشاهی داده شده باشد و فرض کنیم که در تمام این مدت رضاشاه و خانواده‌اش مهمان مردم ایران بوده‌اند، باید مقدار مشخصی دارایی داشته باشد اما دارایی او چند هزار برابر این مقدار است. با همین فرمول باید دارایی‌های حکومتگران بررسی شود و اگر می‌خواهند کاسبی شخصی کنند، بهتر است استعداد خود را در همان مسیر کاسبی پیش بگیرند و کشور را از این گونه مسائل نجات بدهند. مومنی گفت: مساله بعدی رقابت مخرب رانت‌محور است. برآیند همه این مسائل حس ملی را تخریب می‌کند.

ادامه در صفحه ۴

دولت‌ها قادر به کنترل نقدینگی نیستند

مقایسه رشد نقدینگی در دولت‌های رییسی و روحانی

محسن شمشیری | آمارهای بانکی مهرماه ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که حتی در دولت آقای رییسی که از شهریور ۱۴۰۰ امور دولت را به دست گرفته، موضوع رشد شدید نقدینگی و سپرده‌های ارزی و ریالی بانکی ادامه دارد. میزان سپرده‌ها از ۳۸۷۵ همت در اسفند ۱۳۹۹ به ۴۸۳۹ همت در مهر ۱۴۰۰ رسیده است و در این مدت ۲۱۶ روزه معادل ۹۶۴ همت رشد کرده که روزانه معادل ۴۴۶۳ میلیارد تومان افزایش داشته است. در فاصله ماه‌های مرداد تا مهر نیز رقم سپرده‌های بانکی ریالی و ارزی نیز از ۴۵۳۹ همت به ۴۸۳۹ همت رسیده و در این دو ماه شهریور و مهر معادل ۳۰۰ همت بیشتر شده است. یعنی روزانه ۴۹۱۸ میلیارد تومان و نزدیک ۵ همت بیشتر شده که نسبت به میانگین هفت ماه اول نیز بیشتر بوده است. به عبارت دیگر رشد روزانه سپرده‌ها و تسهیلات و نقدینگی کشور به تدریج نسبت به ماه‌ها و سال‌های قبل رو به افزایش بوده و حتی در دولت رییسی و دو ماه شهریور و مهر نیز سپرده‌ها و تسهیلات نسبت به ۵ ماه اول سال و سال قبل رشد بیشتری داشته است. در نتیجه باید توجه داشت که موضوع خلق پول و نقدینگی در اختیار و اراده دولت و بانک مرکزی و مقامات اقتصادی کشور نیست و به نوعی حاصل شرایط اقتصاد کشور، بازار بین بانکی و نیاز واحدهای اقتصادی به نقدینگی، بهره‌وری پایین و... است.

ادامه در صفحه ۳

بی‌توجهی صمت و جهاد کشاورزی به هشدارها، برنج را گران کرد

چه کسانی برنج‌ها را دپو کردند؟

«از هشدارهایی که جدی گرفته نشد تا دپوی ۸۰ درصدی برنج.» علی‌رغم هشدارهای مکرر طی ماه‌های گذشته مبنی بر کمبود برنج، متولیان وزارت صمت وجهاد کشاورزی، همچنان بر ممنوعیت واردات در فصل برداشت اصرار کردند که این امر نتیجه‌ای جز گرانی برنج در بر نداشت. به‌طوری که، بررسی‌ها از سطح بازار نشان می‌دهد، قیمت هر کیلو برنج هندی در خرده فروشی‌ها ۳۰ تا ۳۴ هزار تومان، برنج پاکستانی ۳۲ تا ۳۶ هزار تومان، برنج طارم ۶۳ تا ۹۲ هزار تومان، شیرودی ۴۵ تا ۵۰ هزار تومان و ندا ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان بوده که نسبت به ماه‌های اخیر ۱۵ تا ۳۰ هزار تومان افزایش قیمت را تجربه کردند. صفحه ۷ را بخوانید

یادداشت-۱

بازار فاصله زیادی با شکل‌گیری تعادل دارد

علیرضا تاج‌بر

بازار سرمایه در ۱۸ ماه اخیر دوره فرسایشی را پشت سر گذاشته و با خروج شدید نقدینگی از سوی سهامداران حقیقی و عدم اطمینان آنها روبه‌رو بوده است. با اینکه تمام پارامترهای بنیادی از جمله نرخ دلار، قیمت‌های جهانی، تورم و بازارهای موازی و... به نفع سهام است و بازار در شرایط و بنیه خوبی قرار دارد اما تا هفته گذشته با اشباع فشار مواجه بودیم و به نقطه اشباع فروش رسیدیم. علاوه بر این موضوع، عمق سفارش‌های خرید و فروش در ماه‌های گذشته بسیار اندک بود و در واقع سهام به راحتی به صف خرید یا صف فروش می‌رسیدند اما اکنون بازار از این نظر شرایط بهتری پیدا کرده است. با ابلاغ حمایت‌های پنجگانه دولت از بازار سهام و همچنین ائتلاف مابین سهامداران حقوقی، بازار وضعیت بهتری پیدا کرد و به عبارت دیگر با اندک حمایت‌های انجام شده، قیمت سهام به سوی صف خرید حرکت کردند و بازار بازگشت خوبی را نشان داد. هر چند که شرایط بازار کمی بهبود پیدا کرده اما افت قیمت سهام در ماه‌های گذشته به قدری شدید بود که تا جبران آن و فراگیری تعادل در بازار، فاصله زیادی داریم. البته همین حرکت صعودی اندک روزنه امیدی را برای بازگشت بازار به وجود آورده و سهامداران خرد از این شرایط استقبال کردند. حمایت‌ها باید مستمر باشد و صرفا محدود به مقطع خاصی نشود. طی روزهای اخیر شایعاتی مبنی بر اینکه حمایت‌ها از بورس تا ۲۲ بهمن ادامه دارد، به گوش رسیده که اگر این شایعه به واقعیت بپیوندند، بازار با آسیب جدیدی روبه‌رو می‌شود. حمایت از بازار سهام نباید محدود به تزریق نقدینگی سهامداران حقوقی باشد و برای بهبود شرایط بازار نیاز به تداوم حمایت‌های دولت است. دولت باید تکلیف بازار را در مورد مباحثی همچون نرخ خوراک صنایع، حق انتفاع معادن، نرخ بهره و سرنوشت قیمت‌گذاری‌های دستوری روشن کند. اگر این موارد از نظر بنیادی مشخص و شفاف و به‌طور منطقی تعیین شود، شاهد بازگشت سرمایه‌های خارج شده از بازار و ترمیم اعتماد سهامداران خواهیم بود. در غیر این صورت بازار سهام برای چند روزی سبزپوش باقی می‌ماند و مجددا به روند منفی گذشته بازمی‌گردد.

سرمایه‌گذاران و اقشار مختلف جامعه حق دارند که نسبت به بازار بی‌اعتماد شوند و تصور آنها نسبت به بازار خدشه‌دار و با حس منفی رو به رو شود چرا که اتفاقات تلخ و فرسایشی بازار از دولت پیشین تاکنون تداوم یافته و دولت فعلی نیز اقدام اساسی و منسجمی برای رفع خلأهای بازار انجام نداده است. جلب اعتماد به آهستگی و به مرور زمان رقم می‌خورد و دولت برای بازگرداندن ظرفیت‌های نهفته این بازار باید اقدامات بنیادی و مستمری را پیش بگیرد.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت-۲

ایران بهشت پولدارها

جواد هاشمی

برخلاف شعارهایی که در طول دهه‌های گذشته برای ایجاد عدالت اقتصادی داده شده و بسیاری از دولت‌ها از لزوم توجه ویژه به وضعیت اقشار کم‌درآمد سخن گفته‌اند، آنچه در واقعیت رخ داده هزینه دولت برای رفاه بیشتر طبقات ثروتمند جامعه بوده است. با وجود آنکه در سال‌های گذشته بارها بحث‌هایی از لزوم رصد وضعیت حساب‌های بانکی داده شده اما ترس دولت‌ها از تبعات منفی اجتماعی و سیاسی این کار، طرح رسما مسکوت مانده است. این در حالی است که در بسیاری از کشورهای توسعه یافته و حتی کشورهای منطقه، دولت اجازه دارد وضعیت حساب‌های بانکی را بر اساس خوداظهاری مالیاتی افراد رصد کند. در این چارچوب افراد برای ارایه اطلاعات مالیاتی خود رقمی را به عنوان میانگین درآمدی اعلام می‌کنند و در صورتی که پولی بیشتر از این عدد اظهار شده وارد حساب شود، افراد موظفند برای آن توضیحی منطقی ارایه کنند؛ در غیر این صورت نه تنها مالیات که جریمه مالیاتی سنگینی نیز برای آنها وضع خواهد شد. در ایران اما با وجود آنکه کارشناسان بارها بر لزوم رصد تراکنش‌های بزرگ مالی تاکید کرده‌اند، در عمل هیچ سیاست اجرایی در این حوزه ارایه نشده و به این ترتیب طبقات ثروتمند به راحتی از پرداخت مالیات فرار می‌کنند. جدای از آن نحوه حمایت دولت از اقشار کم‌درآمد نیز همواره محل بحث بوده است. برآوردها نشان می‌دهد که دولت ایران در سال حدود ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان پرداخت می‌کند. در این چارچوب قیمت تمام شده سوخت و انرژی که در اختیار مردم قرار می‌گیرد بسیار پایین‌تر از رقم واقعی آن محاسبه می‌شود. این سیستم پرداخت یارانه باعث شده، اقشاری که خودروی شخصی دارند و در خانه‌های بزرگ‌تر زندگی می‌کنند، بیشترین استفاده را از حمایت دولت ببرند و در مقابل اقشاری که وسیله شخصی ندارند و در خانه‌های کوچک ساکن هستند، کمترین بهره را این حمایت ببرند. این موضوع خود را در سیاست‌های مالیاتی نیز نشان می‌دهد؛ با وجود سال‌ها بحث و گمانه‌زنی، هنوز تکلیف مالیات‌ستانی از خانه‌های لاکچری و خودروهای لوکس مشخص نیست، درآمدهای سفته‌بازی و مالیات بر عایدی سرمایه سرنوشت روشنی ندارند و در مقابل تولیدکنندگان شناسنامه‌دار و حقوق‌بگیران ثابت، بیشترین مالیات را پرداخت می‌کنند. به نظر می‌رسد برای تغییر در ساختار این وضعیت، دولت و مجلس باید به سمت اجرای طرح‌هایی حرکت کنند که برای مدتی طولانی مسکوت مانده یا کسی جرات به دوش کشیدن حواشی آن را نداشته است، موضوعی که در بلندمدت می‌تواند به کاهش وابستگی به نفت و عادلانه شدن ساختار اقتصاد ایران بینجامد و البته در صورت اجرایی نشدن آن، همچنان ایران را به عنوان بهشت پولدارها معرفی می‌کند.

یادداشت-۳

غنی‌سازی نان، راهکاری برای ارتقای سلامت جامعه

آذین بینا بیان

گرسنگی پنهان و کمبود ریزمغذی‌ها از جمله مشکلاتی است که بسیاری از افراد جامعه درگیر آن هستند. نان یکی از اقلام مهم سبد غذایی خانوار بوده و نقش مهمی در امنیت غذایی ایفا می‌کند. با مصرف نان ۴۰ تا ۵۰ درصد انرژی دریافتی و بیش از ۴۵ درصد پروتئین مورد نیاز هر فرد تامین می‌شود. همچنین بیش از ۸۰ درصد آهن مورد نیاز افراد فقیر، بیش از ۵۰ درصد آهن مورد نیاز افراد ثروتمند، بیش از ۳۰ درصد کلسیم و بیش از ۳۰ درصد فسفر مورد نیاز افراد، با مصرف نان تامین می‌شود. بنابراین نان می‌تواند یکی از حامل‌های غذایی در زمینه غنی‌سازی باشد چرا که هزینه تهیه آن بالا نیست و تکنولوژی غنی‌سازی آن در دسترس است. همچنین غنی‌سازی آرد با آهن، تغییر محسوسی در رنگ و طعم نان ایجاد نمی‌کند. فیتات موجود در سبوس گندم مانع جذب آهن در بدن شده اما طی تخمیر و ورآمدن خمیر در اثر فعالیت آنزیم فیتاز، تجزیه می‌شود. از طرفی استفاده از جوش شیرین در نان، تخمیر را دچار اختلال کرده و به‌طور غیرمستقیم، سبب ایجاد اختلال در فرآیند جذب آهن در بدن می‌شود، بنابراین باید نظارت بر تهیه و کیفیت نان وجود داشته باشد. کمبود آهن از جمله شایع‌ترین موارد کمبود ریزمغذی‌هاست. کاهش مقاومت بدن در برابر عفونت، خطر ایجاد سرطان، کاهش ظرفیت بدنی و ذهنی، تولد نوزاد نارس و... از جمله عوارض کمبود آهن است. بنابراین غنی‌سازی آرد با آهن با هدف پیشگیری از کمبود ریزمغذی آهن در کشور اثربخش خواهد بود و می‌تواند باعث ارتقای سلامت افراد جامعه و کاهش بیماری‌های غیرواگیر شود. بر اساس دستورالعمل اجرایی غنی‌سازی آرد گندم با آهن و اسید فولیک، ۳۰ میلی گرم آهن و ۰/۵ میلی گرم اسید فولیک باید به یک کیلوگرم آرد گندم در کارخانجات اضافه شود.

ادامه در صفحه ۵

یادداشت-۴

از بین رفتن سرمایه‌های اجتماعی زیر سایه اقتصاد بیمار

امان‌الله قرایی

حداقل دستمزد سال‌هاست با هزینه‌های زندگی یک خانوار متوسط کارگری فاصله پیدا کرده و در این سه چهار سال اخیر با توجه به نرخ تورم بالای بعد از تحریم‌ها این فاصله بیشتر هم شده است. فاصله زیاد بین حداقل دستمزد و نرخ تورم و سبد معیشت سبب شده شمار زیادی از خانوارهای کارگری زیر خط فقر قرار بگیرند. یعنی اشتغال نتوانسته آنها را از خط فقر نجات دهد. اگر مزد کافی نباشد سفره تعداد بسیاری از خانواده‌های ایرانی کوچک‌تر می‌شود. این موضوع علاوه بر تنگناهای اقتصادی از نظر اجتماعی نیز مشکلاتی به وجود می‌آورد. با افزایش نارضایتی بخش بزرگی از جمعیت کشور، سرمایه اجتماعی و اعتماد مردم آسیب می‌بیند. این هم محدود به کارگران نمی‌شود بلکه به صورت گسترده در بین جوانانی که زندگی آنها تحت فشار قرار گرفته نیز سرایت می‌کند. نارضایتی که از تحت فشار قرار گفتنِ تعداد زیادی از جمعیت به وجود می‌آید می‌تواند مخربِ باشد. در واقع اقتصاد ما سال‌هاست گرفتار رکود تورمی شده است. ظرفیت‌های تولید و میزان تولید پایین است. بنگاه‌ها نمی‌توانند حتی زمانی که قیمت‌ها بالا می‌رود، افزایش ظرفیت تولید داشته باشند و با تنگناهای زیادی به دلیل تحریم و محدودیت واردات و کمبود ارز مواجه هستند. در نتیجه نمی‌توان با قاطعیت گفت که با افزایش تقاضا اقتصاد ما از رکود خارج می‌شود. مشکلات، بیشتر در طرف عرضه است بنابراین هر چه تقاضا بالا برود تولید نمی‌تواند افزایش پیدا کند. به‌طور مثال در مورد تولید گوشت و مرغ درست است که تقاضا کاهش پیدا کرده اما بخشی از این موضوع به کمبود خوراک دام و طیور و مشکلات ارز برمی‌گردد که همه اینها مثل زنجیره‌ای از تنگناها، تولید را محدود کرده است از طرفی قیمت‌ها بالا می‌رود و مردم نمی‌توانند خرید کنند. اما در مورد برخی از تولیدات مثل پوشاک، قدرت خرید مردم در تولید نقش دارد...

ادامه در صفحه ۸

سیاست

لزوم رعایت شیوه‌نامه بهداشتی در اماکن زیارتی

رییس جمهور گفت: مسوولان بهداشتی با جدیت نظارت کنند تا در اجتماعات به ویژه در اماکن زیارتی شیوه‌نامه‌های بهداشتی با دقت رعایت شود. آیت‌الله سیدابراهیم رییسی در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا در مورد نوع اعمال محدودیت‌ها در شرایط قرمز کرونایی، گفت: هر شهر و بخشی که دچار مشکل می‌شود باید مسوولان استانی در همان محدوده نسبت به اعمال محدویت یا تعطیلی تصمیم گیری کنند و این موضوع نباید مثل گذشته جنبه عمومی و سراسری داشته باشد.
رییس جمهور ضرورت رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی در مراسم‌ها را مورد تاکید قرار داد و گفت: مسوولان بهداشتی باید با جدیت نظارت کنند تا در اجتماعات به ویژه در اماکن زیارتی شیوه‌نامه‌های بهداشتی با دقت رعایت شود. رییسی خاطرنشان کرد: با توجه به شیوع سویه اُمیکرون و شرایط متفاوت و خاصی که نسبت به سویه‌های قبلی دارد، می‌توان تعریف جدیدی برای شهرهای قرمز ارایه داد و البته تا زمانی که این تعریف انجام نشده، همچنان مقررات قبلی برای شهرهای قرمز موضوعیت دارد. آیت‌الله رییسی با تاکید بر رعایت اصول بهداشتی در حمل‌ونقل شهری به ویژه در مترو گفت: حمل‌ونقل عمومی از زمینه‌های ابتلای مردم به بیماری کرونا است، لذا ضرورت دارد مسوولان، دقت و نظارت دقیق‌تری در این زمینه داشته باشند.
رییس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با تسلیت شهادت مامور نیروی انتظامی توسط اراذل و اوباش در شیراز اظهار داشت: پلیس در ارتباط با مردم باید ضمن اقتدار از مهربانی و تدبیر برخوردار باشد اما مقابله با اشرار و کسانی که جان و ناموس مردم را به خطر می‌اندازند یک ضرورت است و لازم است از نظر حقوقی و قضایی از اقدامات پلیس نیز پشتیبانی شود. آیت‌الله رییسی تاکید کرد: مقابله با اشرار و کسانی که با شرارت امنیت مردم را به خطر می‌اندازند خواست مردم است و باید با آنان مقابله و از جان و ناموس مردم نیز حفاظت کرد.

امریکا حسن نیتش را در عمل ثابت کند

وزیر امور خارجه کشورمان گفت: امریکایی‌ها باید حسن نیت خود را در عمل و به صورت عینی نشان دهند. وزیر خارجه کشورمان در حاشیه مراسم تجدید بیعت با آرمان‌های بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی به مناسبت فرا رسیدن ایام دهه فجر و سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در ارتباط با اقدام اخیر امریکا در ارتباط با تمدید برخی از معافیت‌های هسته‌ای اظهار کرد: ما به طرف‌های امریکایی به واسطه برخی از افرادی که این روزها پیام‌هایی را منتقل می‌کنند اعلام کرده‌ایم که آنها باید حسن نیت خود را در عمل نشان دهند. حسن نیت در عمل یعنی اینکه بر روی زمین اتفاق ملموسی رخ دهد. امیرعبداللهیان ادامه داد: لغو برخی از تحریم‌ها به معنای واقعی خود می‌تواند ترجمان حسن نیت‌شان باشد. امریکایی‌ها از این موضوع صحبت می‌کنند ولی باید دانست آنچه که روی کاغذ رخ می‌دهد خوب است اما کافی نیست. وزیر خارجه کشورمان همچنین در پاسخ به پرسش دیگری مبنی بر اینکه یکی از مقامات ارشد وزارت امور خارجه امریکا به تازگی اعلام کرده که ما نمی‌توانیم این تضمین را بدهیم که در صورت رسیدن به توافق دولت بعدی امریکا توافق حاصل شده و برجام را اجرا کند، اظهار کرد: در بحث مذاکرات وین برای لغو تحریم‌ها یکی از موضوعات اصلی گرفتن تضمین‌های لازم به ویژه از طرف‌های غربی برای اجرای تعهداتشان است لذا آنچه که ایران در خصوص تضمین‌ها دنبال می‌کند در این راستا است. ما به دنبال اخذ تضمین در حوزه‌های سیاسی، حقوقی و اقتصادی هستیم و این موضوع را مطالبه می‌کنیم. در برخی از بخش‌ها توافقاتی حاصل شده است و تیم مذاکره کننده ما با جدیت اخذ تضمین‌های ملموس از طرف‌های غربی برای اجرای تعهداتشان را در جریان مذاکرات وین دنبال می‌کند.

استقبال روسیه از معافیت‌های تحریمی ایران

نماینده روسیه در وین در صفحه توییترش از بازگردانی معافیت‌های تحریم‌های هسته‌ای ایران استقبال کرده و آن را اقدامی در مسیر درست تلقی کرد. میخاییل اولیانوف نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین در واکنش به معافیت‌های اخیری که دولت امریکا برای برخی از تحریم‌های ایران صادر کرده است، در صفحه توییترش نوشت: تصمیم امریکا برای بازگردانی معافیت‌های «هسته‌ای» اقدامی در مسیر درست است. این کار به احیای برجام و بازگشت دو جانبه امریکا و ایران به پایبندی به توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ سرعت می‌بخشد. اولیانوف افزود: همچنین می‌توان این اقدام را نشانگر این دانست که مذاکرات وین وارد مرحله نهایی شده است. اظهارات اولیانوف در پی این مطرح می‌شود که خبرگزاری رویترز بامداد امروز گزارش داد، دولت بایدن روز جمعه برخی از معافیت‌های تحریمی ایران را که در زمان ترامپ لغو شده بود، بازگرداند. یک مقام وزارت خارجه امریکا گفت که این اقدام برای تسهیل در روند مذاکرات وین است و به معنی بازگشت به برجام نیست. آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه امریکا روز جمعه چندین معافیت از تحریم‌های مربوط به فعالیت‌های هسته‌ای غیرنظامی ایران را امضا کرد. خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز به نقل از وزارت خارجه امریکا اعلام کرد، معافیت‌های جدید به کشورها و شرکت‌های خارجی اجازه می‌دهد تا در پروژه‌های غیرنظامی نیروگاه هسته‌ای بوشهر ایران، آب سنگین اراک و راکتور تحقیقاتی تهران کار کنند. دونالد ترامپ در مه ۲۰۲۰ به این معافیت‌ها به عنوان بخشی از برنامه «فشار حداکثری» خود علیه ایران پایان داده بود. بنا بر اعلام یورونیوز، وزارت خارجه امریکا روز جمعه «تهدید به تحریم» علیه کشورها و شرکت‌های خارجی از جمله روسیه، چین و کشورهای اروپایی را که با بخش غیرنظامی برنامه هسته‌ای ایران همکاری می‌کردند، لغو کرد.

دولت در محاصره درآمدهای غیرقابل وصول

فرار مالیاتی رکورد زد

هرچند تحریم‌های اقتصادی ایالات متحده امریکا علیه ایران که از بهار سال ۹۷ آغاز شده، برای کشور مشکلات فراوانی ایجاد کرده اما دست کم دولت‌ها می‌توانند روی یکی از نتایج مثبت آن به جمع‌بندی برسند و آن امکان پذیر شدن اداره کشور بدون پول نفت است.
برآوردها نشان می‌دهد که از چند دهه قبل، اقتصاد ایران وابستگی قابل توجهی به پول نفت داشته و برخلاف برخی کشورهای توسعه‌یافته که تلاش کرده‌اند با عبور از اقتصاد تک محصولی، بودجه دولت را از طریق درآمدهای پایدار به دست آورند، در ایران چه در دوره پهلوی و چه در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، وابستگی به پول نفت بخش مهمی از بودجه را به وجود می‌آورد.
هرچند از بیش از دو دهه قبل تلاش شده با استفاده از مکانیزم‌هایی مانند صندوق توسعه ملی، بخشی از پول نفت ذخیره شده و در اختیار طرح‌های زیرساختی قرار گیرد اما با توجه به محدودیت‌ها و مشکلات، دولت‌ها بخشی از سهم این صندوق را واریز نکرده و پول آن را در بودجه جاری کشور خرج کرده‌اند.
در سال‌های ۹۸ و ۹۹ میزان درآمدهای نفتی ایران به پایین‌ترین سطح در تمام سال‌های قبل رسید و همین موضوع باعث شد دولت روحانی بخش مهمی از توجه خود را به درامدهای غیر نفتی معطوف کند. در حوزه نیازهای ارزی دو رویکرد به شکل همزمان در دستور کار قرار گرفت. از سویی واردات ۱۲۰۰ قلم کالا که بعدها به ۲۰۰۰ قلم رسید به کشور ممنوع شد. در واقع دولت اعلام کرد تا اطلاع ثانوی واردات کالاهای لوکس، غیرضروری و کالاهایی که مشابه داخلی دارند به کشور ممنوع است و در مقابل برای واردات کالاهای اساسی، دولت ارز ۴۲۰۰ تومانی با نرخ ثابت در نظر گرفت.
از سوی دیگر اعلام شد که صادرکنندگان غیرنفتی باید ارز حاصل از فروش محصولات خود را قالب تعهد ارزی به کشور باز گردانند تا در چارچوب سامانه نیما در اختیار واردکنندگان قرار دهند. در کنار این سیاست، دولت توجه خود را به اخذ درآمدهای مالیاتی نیز افزایش داد.
برآوردها نشان می‌دهد که در بسیاری از کشورهای توسعه یافته، بیش از ۵۰ درصد از بودجه کشور از طریق درآمدهای پایدار به دست می‌آید و در این میان مالیات‌ها، سهمی بسزا دارند. در ایران اما تحت تاثیر وابستگی طولانی مدت به پول نفت، هرگز مالیات سهم مهمی از درآمدهای دولت نداشته و از این رو وقتی در دوران تحریم بنا شد که تمرکز بر روی این درآمدها افزایش پیدا کند، دست دولت در اجرای سیاست‌های دقیق بسته بود.
در ایران اصلی‌ترین طبقه‌ای که بیشترین وصول مالیاتی را دارند کارمندان و حقوق بگیران ثابت هستند که به شکل ثابت مالیات آنها در زمان پرداخت حقوق پرداخت می‌شود. جز این گروه، تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی شناسنامه‌دار نیز هر سال بر اساس خوداظهاری و ثبت اطلاعات، مالیات خود را پرداخت می‌کنند اما سایر گروه‌ها مستثنی هستند.
یکی از مشکلات طولانی مدتی که اقتصاد ایران با آن مواجه بوده نرخ بالای تورم است و این موضوع خود را در حوزه مالیات ستانی نیز نشان می‌دهد. بر خلاف بسیاری از کشورهای توسعه یافته که با توجه فرایند مالیات ستانی و ثبات تورمی، خرید و فروش در بازارهایی مانند مسکن و خودرو نه تنها سودی ندارد که بعضا برای افراد هزینه‌های فراوانی نیز ایجاد می‌کند، در ایران نرخ بالای تورم باعث شده خرید و فروش ملک و خودرو به یک نوع سرمایه‌گذاری بدل شود و افراد از محل دلالی در بازارها سودی قابل توجه به جیب بزنند.
برخلاف شعارها اما تاکنون هیچ دولتی نتوانسته فعالیت در این بازارها را زیر ذره بین قرار دهد و طرح مالیات بر عایدی سرمایه نیز با وجود برخی پیگیری‌ها هنوز به نتیجه نرسیده است. از سوی دیگر، سیاست عدالت مالیاتی نیز در ایران از بسیاری از کشورها عقب‌تر است. در حالی که طبقات حقوق بگیر جامعه به‌طور کامل مالیات خود را پرداخت می‌کنند، طبقات ثروتمند به نوعی از پرداخت مالیات معاف هستند. هرچند در قانون بودجه امسال و لایحه سال آینده، بحث بر سر مالیات خودروهای لاکچری و خانه‌های لوکس مطرح شده اما هنوز راهی طولانی تا ایجاد عدالت مالیاتی در این حوزه باقی است.
در کنار سیاست‌های اجرایی، نحوه نظارت بر سر اخذ مالیات نیز بحثی مهم در دولت است. در ایران فرار مالیاتی عددی بسیار بالا را به خود اختصاص داده و این رقم هر روز نیز بیشتر می‌شود، موضوعی که در صحبت‌های رییس سازمان امور مالیاتی نیز خود را نشان می‌دهد. پارسا با اعلام اینکه سال قبل کل درآمدهای مالیاتی کشور کمتر از نصف مزایا و حقوق اجتناب‌ناپذیر شاغلین بازنشسته کشور است، ادامه داد: پارادایم مالیات ستانی، مشارکت حاکمیت و مردم است و در مجموع زمانی که فرهنگ، قوانین، ساختار و بخشودگی‌های موجود در کشور ایراد دارد، اجرای مالیات هم به مشکل برمی‌خورد و آن را از کارکرد اصلی و مناسب دور می‌کند. محاسبات ما نشان می‌دهد که باید بتوانید ۱۸ درصد بیشتر مالیات بگیرید که تا ۱ درصد سهم مالیات نسبت به تولید ناخالص داخلی افزایش دهید.
رییس کل سازمان امور مالیاتی با اشاره به قانون پایانه‌های فروشگاهی گفت: قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان به عنوان بزرگ‌ترین طرح کشور، ردیف اعتباری و نیروی استخدامی در سال گذشته نداشت که من از نیروهای خود سازمان در این زمینه استفاده کردم. این قانون را در چهار فاز مشخص تا پایان سال جاری به پایان می‌رسانیم و امیدواریم افتتاح آزمایشی آن را تا پایان دولت فعلی انجام دهیم. اکنون یک میلیون دستگاه کارتخوان ساماندهی شده و به سازمان امور مالیاتی وصل شده است. همچنین، ۳۲۰ هزار پرونده مالیاتی که متعلق به ۸۴۰ هزار دستگاه پوز است، به سازمان امور مالیاتی وصل است و اطلاعات آن در اختیار این سازمان قرار می‌گیرد. در راستای اجرای این قانون فاز بعدی فراخوان‌ها و تکمیل زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری است.
وی با اشاره به ۳۷۰ هزار میلیارد تومان معوقات مالیاتی گفت: تنها ۲۰ هزار میلیارد تومان از این میزان قابلیت تحقق طی دو سال را دارد زیرا، اگر فرهنگ و ساختار مالیاتی مربوطه در این زمینه وجود داشت، حتما بالای ۳۷۰ هزار میلیارد تومان محقق می‌شود در حالی که این امکان در حال حاضر وجود ندارد. در حال حاضر، طبق محاسبات سازمان امور مالیاتی میزان فرار مالیاتی ۱۰۰ هزار میلیارد تومان است که ۵۰ هزار میلیارد تومان آن مربوط به فرار مالیاتی و ۵۰ هزار میلیارد تومان دیگر به اجتناب مالیاتی مربوط می‌شود. پارسا با بیان اینکه اکنون تمام فرآیندهای مالیاتی الکترونیکی است، بیان کرد: در سال گذشته، ۵۰ درصد درصد خود اظهاری مردم بدون حسابرسی تایید شد که باعث شد تا ارتباطات فیزیکی مودیان و ماموران مالیاتی بسیار کاهش پیدا کرد. در روزهای اخیر، یک میلیون و ۶۰۰ هزار نفر اظهارنامه‌های خود را پر کردند و نهایت همراهی اصناف را مشاهده کردیم. در حال حاضر، در راستای طرح جامع مالیاتی تمام اطلاعات دستگاه‌های مختلف در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می‌گیرد.
رییس کل سازمان امور مالیاتی درباره رابطه بین درآمدهای مالیاتی و تورم گفت: در حال حاضر، ۵۰ درصد درآمدهای مالیاتی تحقق یافته را می‌توانید به حساب تورم بگذارید و باقی آن حاصل تلاش‌های صورت گرفته و تغییر سیاست‌ها و اقدامات لازم است. پارسا با تاکید بر اینکه درآمدهای مالیاتی باید دو برابر تورم باشد، بیان کرد: اگر درآمدهای مالیاتی تحقق یافته در سال گذشته بیش از میزان تعیین شده در بودجه صورت نمی‌گرفت، حدود ۱۰ درصد به تورم اضافه می‌شد.
این صحبت‌ها نشان می‌دهد که در سال آینده نه تنها باید نگران وصول درآمدهای نفتی پیش‌بینی شده در بودجه باشد، که احتمالا در حوزه درآمدهای مالیاتی نیز با مشکلات جدی مواجه است، مشکلاتی که اگر راهی برای آنها پیدا نشود، احتمالا کسری تراز عملیاتی و در نهایت کسری بودجه را گسترش خواهد داد.

رییس مجلس:

باید حکمرانی جدید بنا کنیم

رییس مجلس شورای اسلامی گفت: ما نیاز به یک تغییر نگرش و باور اساسی در شیوه حکمرانی امروز خود داریم و باید حکمرانی جدیدی را بنا نهیم که ارکان آن بازگشت به مردم‌باوری و خداباوری است. وی با بیان اینکه امام راحل خداباور و مردم‌باور بودند، افزود: ایشان بر همین اساس توانستند ما را به خودباوری رسانده و به ما اعتماد به نفس برای انجام کارهای بزرگی مثل انقلاب اسلامی دهند و امروز نیز رمز پیشرفت چیزی جز این نیست. وی ادامه داد: در طول سال‌های پس از انقلاب هر جا که خداباوری و سنت‌های الهی را مبنای عمل خود قرار داده و زمینه فعالیت مردم را فراهم کردیم، راه را برای انجام بزرگ‌ترین کارها و عبور از سخت‌ترین مشکلات را فراهم ساختیم و کام‌مان را از کارآمدی شیرین کردیم.
قالیباف همچنین خاطرنشان کرد: وقتی از کارآمدی سخن می‌گوییم باید به تجربه تاریخی خود در انقلاب اسلامی نیز رجوع کنیم چرا که کارآمدی به معنای غلبه بر چالش‌ها با استفاده حداکثری از ظرفیت‌ها است و جز با مردم‌باوری و خداباوری عبور از چالش‌ها مقدور نخواهد بود.
وی تاکید کرد: در موضوع مردم‌باوری، باید تمرکزمان بر روی حل مشکلات مردم باشد و با قرار دادن آن به عنوان هدف اصلی، بدانیم که مردم، ذی نفع واحدی هستند و توجه داشته باشیم که اولویت با مردم محروم و پابرهنگانی است که به تعبیر زیبای امام (ره)، طعم فقر را چشیده‌اند؛ همچنین باید زمینه‌های مشارکت معنی‌دار نهاد مردم را در حل مشکلات فراهم سازیم و از تصدی گری، آقابالاسری و پدرخواندگی پرهیز کنیم. رییس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه خداباوری به معنای اعتماد قلبی و یقین به سنت‌های الهی است، افزود: سنت‌های الهی در اصل، منطق حاکم بر ضرورت‌های تاریخی و اجتماعی بوده و از طریق وحی به همه بشریت و ما رسیده است و ما نیز آن را در انقلاب اسلامی خود تجربه کردیم و لذا باید سه اصل معنویت، هدایت و عقلانیت را که اساس مکتب امام (ره) است، رعایت کنیم. وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تجربه تاریخی انقلاب اسلامی در رعایت این سه اصل و گذر از دوران دفاع مقدس، ادامه داد: هنوز هم با هیچ محاسبه مادی نمی‌توان نشان داد که با استقلال کامل از قدرت‌های آن زمان و دو قطبی جهان که در اختیار شوروی و امریکا بود، با تجهیزات ساده توانستیم در جنگی هشت ساله پیروز شویم اما سوال اصلی این است که ما با داشتن این تجربه تاریخی و غیرقابل تکرار چرا در حل دیگر چالش‌ها از جمله مشکلات اقتصادی، فرهنگی یا آسیب‌های اجتماعی، باور به مردم و سنت‌های الهی را کنار گذاشته‌ایم؟
وی با اشاره به لزوم بنای حکمرانی جدید در کشور افزود: هدف اصلی در حکمرانی نو، کارآمدسازی اداره جامعه برای حل مسائل مردم بود که شیوه اقدام آن از سه محور مردمی‌سازی، هوشمندسازی و شفاف‌سازی تشکیل می‌شود و استفاده از فناوری‌های نو، ابزار اصلی برای جبران عقب‌ماندگی‌های موجود است.
قالیباف تصریح کرد: باید مبنای نگرش فعلی خود به اداره جامعه را دور ریخته و به یک حکمرانی جدید مبتنی بر ارکان خداباوری، مردم‌باوری، اصول عدالت و معنویت و با استفاده از شیوه‌های فناوری‌های نو و شفاف‌سازی و شیوه اداره جامعه بر اساس مکتب امام (ره) و انقلاب دست پیدا کنیم که این نوگرایی در حکمرانی، مقدمات و الزاماتی دارد و بی‌تردید شایسته‌سالاری در عرصه سیاسی از مهم‌ترین این الزامات است چرا که دوره دفاع مقدس به ما نشان داد نوسازی نظام جز با مدیریت افراد معتقد به انقلاب، کارآمد و باتقوا ممکن نیست.
وی افزود: شایسته‌گرایی در سایه همدلی نیروهای انقلاب در جهت منافع مردم قابل وصول است و بر این اساس کارآمدی در گرو وحدت بوده و وحدت نیز باید در راستای کارآمدی باشد.
رییس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه وحدت بدون کارآمدی و کارآمدی بدون وحدت اثری نخواهد داشت، افزود: کارآمدی نیز جز با شایسته‌سالاری ممکن نیست و اگر وحدت ما بر اساس شایسته‌سالاری نباشد و نتوانیم از حداکثر ظرفیت‌های انسانی استفاده کنیم، در عمل نیز هرچند موقعیت‌های خوبی هم در کار باشد، کارآمدی محقق نخواهد شد.
وی گفت: ما اکنون در جایی هستیم که بر سر اصول انقلاب متحد شده‌ایم و همه مردم نیز به ما اعتماد کرده‌اند و دیگر بهانه‌ای برای ناکارآمدی نداریم؛ لذا باید از این فرصت برای گسترش مردم‌باوری و مردم‌سالاری به همه عرصه‌های کشور استفاده کنیم تا میدان برای فعالیت مردم باز شود.

وزیر اطلاعات:

امنیت باید متکی به مردم باشد

وزیر اطلاعات در جلسه شورای تأمین سیستان و بلوچستان گفت: امنیت باید متکی بر مردم باشد، اگر امنیت مردم پایه باشد، موفقیت هم ایجاد خواهد شد.
وی تاکید کرد: این انقلاب و این نهضت مدیون خون شهدا و مرهون حضور موثر مردم، استقامت، صبوری، تلاش و جهاد همه قشرها، اقوام و مذاهب این کشور است. وزیر اطلاعات افزود: ما امروز شاهد هستیم که با همه فتنه‌ها و توطئه‌ها و تجزیه طلبی‌ها و فعالیت‌های تروریستی و دسیسه‌های گروهک‌ها، و به خصوص فتنه‌گری‌های رژیم صهیونیستی و همچنین اقدامات وسیع و گسترده امریکا، به لطف الهی و با رهبری‌های رهبر حکیم‌مان سربلند، در ایران، منطقه و دنیا هستیم
وی ادامه داد: ما امروز شاهد هستیم که علی‌رغم اینکه دشمن تلاش داشت این انقلاب و نهضت را از درون و در کشور ما پر هزینه کند و با فتنه‌ها و توطئه‌ها روبرو کند، محور مقاومت گسترش پیدا کرده و شکل گرفته است.
حجت‌الاسلام والمسلمین خطیب بیان کرد: امروز با افتخار نمایندگان نظام جمهوری اسلامی در مقابل تمامی قدرتمندان مدعی دنیا می‌نشینند و به عنوان کشوری که در امنیت جهانی و در تصمیمات جهانی و در قدرت جهانی حضور موثری دارد.
وی تاکید کرد: این قدرت، افتخارات و سربلندی‌ها مرهون تدابیر مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، امام راحل (ره) و شهدا و حضور ملّت همیشه در صحنه انقلاب اسلامی است.
وزیر اطلاعات با بیان توطئه‌ها و فتنه‌گری‌های دشمنان در استان سیستان و بلوچستان افزود: اگر امروز در استان سیستان و بلوچستان امنیت داریم و توانستیم در برابر توطئه‌ها و فتنه‌های امنیتی مختلف مقابله کنیم، نتیجه وحدت شیعه و سنی و همکاری مردم این استان و تلاش نیروهای نظامی، انتظامی و امنیتی است.
حجت‌الاسلام والمسلمین خطیب افزود: هر روز شکل و راه و روش و تاکتیک دشمن تغییر می‌کند ولی این دشمنی تمام نخواهد شد، بنابراین این انسجام باید در جهت حفظ رضایت مردم باشد، اگر بتوانیم این انسجام را داشته باشیم و تلاش کنیم که رضایت مردم، اقشار و اقوام و مذاهب مختلف به دست بیاید، موفقیت‌های مضاعفی را نصیب این کشور خواهیم کرد.
وزیر اطلاعات تاکید کرد: باید برای آسایش این مردم و به خصوص مردم غیور و شهید پرور استان سیستان و بلوچستان و در جهت اشتغال، معیشت، اقتصاد و آنچه که نیاز امروز جامعه است تلاش کنیم.
وی با بیان اینکه دولت سیزدهم، دولتی مردمی است افزود: این دولت، تمام همت و تلاش خود را در جهت رشد اقتصادی و اشتغال مردم این استان و رفع مشکلات معیشتی و اجتماعی سیستان و بلوچستان به کار گرفته است. همچنین در این جلسه استاندار سیستان و بلوچستان گفت: با همه تهدیدهای مختلف، از طریق مرز سیستان و بلوچستان، امروز با انسجامی که در تمامی مجموعه‌ها وجود دارد این استان از لحاظ شاخص‌های امنیتی در حد قابل قبولی است.
مدرس خیابانی افزود: همگرایی خوبی در تمام مجموعه‌ها در راستای توسعه و امنیت پایدار استان وجود دارد و در این استان با کار جهادی و در سایه این امنیت پایدار می‌توان مسیر توسعه را به خوبی پیش ببریم.
وی ادامه داد: استفاده از ظرفیت مرز برای این استان مهم است و این استان با دارا بودن ۱۶۰۰ کیلومتر مرز، ظرفیت‌های تجاری خوبی دارد و این موضوع می‌تواند شاخص‌های امنیتی را تقویت کند.
همچنین وزیر اطلاعات با نماینده ولی فقیه در استان دیدار کرد، حجت‌الاسلام والمسلمین محامی در این دیدار گفت: در استان خدمات خوبی ارایه شده و همه معترف هستند که قابل قیاس با قبل از انقلاب نیست و باید قدردان زحمات نظام باشیم.
امام جمعه زاهدان بیان داشت: به نظر می‌رسد استان با مشکلاتی مواجه است که به تعبیری ربطی به تحریم‌های اقتصادی و مشکلات بودجه‌ای ندارد، علی‌رغم تمام تحریم‌ها بودجه‌های فراوانی به استان تزریق شده است، و نیاز است تا از این بودجه‌ها درست استفاده بشود در حال حاضر طرح‌های زیادی با هزینه‌های بالایی داریم که الان تکمیل نیست و ناتمام مانده است.

بودجه

راهکار مجلس برای حل مشکل دامداران

سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ مجلس شورای اسلامی از مصوبه این کمیسیون برای حل مشکل ضمانت روستاییان و کشاورزان و دامداران خبر داد.
رحیم‌زارع در توضیح مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ گفت: بانک مرکزی ملکف شد در سال ۱۴۰۱، پروانه چرای دام، پروانه چاه‌های کشاورزی، سند مالکیت اراضی کشاورزی، ضمانت زنجیره‌ای و حساب یارانه روستاییان، کشاورزان و دامداران سنتی و عشایر را به عنوان وثیقه در کلیه بانک‌ها قبول کند که در سال آینده مشکل ضمانت و وثیقه آنها حل شود.
وی افزود: مقرر شده از محل ۳۰ هزار میلیارد تومان منابع در اختیار وزارت جهاد کشاورزی از طریق فروش اموال منقول و غیرمنقول قرار داده شد، در حوزه‌های آب، خاک، و فعالیت‌های زیرساخت‌ها کشاورزی و دانش‌بنیان و عملیات مدیریت اصلاح و بهبود خاک و کلیه فعالیت‌های بخش کشاورزی هزینه شود. سازمان ملی زمین و مسکن نیز مکلف شد ۲۰ درصد از زمین‌ها و املاک در اختیار خود در حریم و محدوده شهرها را به شرکت بازآفرینی واگذار کند تا نسبت به بازآفرینی بافت‌های فرسوده و حاشیه شهرها اقدامات لازم انجام شود. سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ مجلس اضافه کرد: همچنین این کمیسیون وزارت صمت را مکلف کرد تا نسبت به واگذاری مجوز معادن تعطیل در اختیار خود در قالب شرکت‌های سهامی عام طرح از طریق بازار سرمایه اقدام کند.
همچنین به موجب دیگر مصوبه کمیسیون تلفیق، به منظور تحقق اهداف دولت هوشمند و ارایه خدمات دولت الکترونیکی به آحاد جامعه و کاهش مراجعات مردمی، دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حکومتی مکلف شدند تا پنجره واحد خدمات هوشمند را تا بهمن ۱۴۰۱ بر اساس الزامات مصوب شورای اجرایی فناوری راه‌اندازی کنند. زارع ادامه داد: همچنین دولت مجاز شد تا نسبت به واگذاری سهام پروژه‌های نیمه صنعتی و تولیدی در اختیار خود در قالب شرکت‌های سهامی عام از طریق بازار سرمایه اقدام کند. علاوه بر این، ارزش خرید مواد معدنی برای واحدهای فرآوری مواد معدنی، در صورت ارایه صورت ارایه صورت حساب الکترونیکی تایید شده مطابق ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان هزینه مالیاتی قابل قبول پذیرفته می‌شود.
وی خاطرنشان کرد: در مصوبه دیگری وزارت صمت مکلف شد نسبت به واگذاری مجوزهای معادن تعطیل شده در اختیار خود در قالب شرکت‌های سهامی عام طرح از طریق بازار سرمایه اقدام کند. همچنین به منظور تحقق اهداف دولت هوشمند و ارایه خدمات الکترونیکی به آحاد جامعه و کاهش مراجعات مردمی، دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حکومتی مکلف شدند پنجره واحد خدمات هوشمند را تا بهمن ۱۴۰۱ بر اساس الزامات مصوب شورای اجرایی فناوری راه‌اندازی کند. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نیز مجاز به فروش اموال و دارایی‌های غیرمنقول و تغییر کاربری و فروش اموال غیرمنقول مازاد خود و دستگاه‌های تابعه‌اش تا سقف ۱۰ هزار میلیارد تومان شدند. این موارد از طریق صندوق پیشرفت و عدالت جهت توسعه شبکه ملی ارتباطات هزینه می‌شود. زارع ادامه داد: هرگونه نقل و انتقال دارایی به یا از شرکت‌های سهامی عام طرح، صندوق‌های سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، صندوق‌های سرمایه‌گذاری اعم از طرح، زمین، ساختمان، املاک و مستغلات از پرداخت مالیات نقل و انتقال معاف و برای آنها نرخ صفر درصد در نظر گرفته خواهد شد. این اقدام برای تقویت بازار سرمایه است. همچنین به دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه در شهرستان‌ها اجازه داده شد با پیشنهاد استاندار و تایید شورای برنامه‌ریزی تا سقف سه هزار میلیارد تومان نسبت به معاوضه املاک و ساختمان‌های خود با املاک و اموال غیرمنقول شهرداری‌ها با قیمت کارشناسی برای احداث مجتمع‌های اداری شهرستان اقدام کند. در راستای شفافیت مالی، دستگاه‌هایی که ذیل دیوان محاسبات نبودند قرار شد همه دستگاه‌ها در سال آینده مشمول قانون محاسبات عمومی شده و بازرسی و نظارت شوند. سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۴۰۱ مجلس اظهار کرد: مقرر شد وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌های بالای ۵۰۰ هزار نفر با همکاری نیروی انتظامی از طریق سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و بازپرداخت اصل و سود سالانه آنها در یک شرایط رقابتی کامل، نسبت به نصب دوربین کنترل سرعت و تشخیص الکترونیک تخلفات در سال آینده اقدام کنند. مبلغ هزار میلیارد تومان برای زیردریایی‌های مورد نظر از هزینه واردات خودرو تصویب شد. زارع ادامه داد: به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده شد تا سقف عملکرد درآمد اختصاصی شان در سال آینده نسبت به اخذ تسهیلات برای تکمیل طرح‌های تملک دارایی با اولویت ساخت و خرید و تکمیل خوابگاه‌های متاهلی به ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته باشد. همچنین مازاد هزینه تحصیلی دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی نسبت به اعتبارات مندرج در این قانون در قالب وام از طریق صندوق رفاه دانشجویان در اختیار این افراد قرار می‌گیرد. وی افزود: در اجرای ماده ۱ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی، اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش، شرکت‌های دولتی مجاز شدند با هماهنگی وزارت آموزش و پرورش تا یک درصد از سود و درآمد خالصشان را صرف احداث مدرسه در روستاهای فاقد مدرسه و توسعه عدالت آموزشی کنند. شرکت‌های بیمه نیز مکلف شدند مبلغ ۵۰۰ میلیارد تومان را از محل عزل حق بیمه تشخیص ثالث دریافتی در اختیار نیروی انتظامی، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، سازمان اورژانس کشور، جمعیت هلال احمر و صدا و سیما قرار دهند برای اموری که منجر به کاهش تصادفات و مرگ و میر ساخت برنامه‌های فرهنگ‌سازی و آگاهی بخشی جهت کاهش حوادث رانندگی می‌شود.

خبر

تسهیل ارایه وثیقه بانکی دامداران و کشاورزان

شرایط پذیرش وثیقه و تضمین بازپرداخت تسهیلات دریافتی روستاییان، کشاورزان و دامداران سنتی و عشایر از بانک‌های دولتی، خصوصی و موسسات اعتباری غیربانکی در بودجه ۱۴۰۱ تسهیل شد.

سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ مجلس شورای اسلامی از مصوبه این کمیسیون برای حل مشکل ضمانت روستاییان و کشاورزان و دامداران خبر داد.

رحیم‌زارع در توضیح مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ گفت: بانک مرکزی مکلف شد در سال ۱۴۰۱، پروانه چرای دام، پروانه چاه‌های کشاورزی، سند مالکیت اراضی کشاورزی، ضمانت زنجیره‌ای و حساب یارانه روستاییان، کشاورزان و دامداران سنتی و عشایر را به عنوان وثیقه در کلیه بانک‌ها قبول کند که در سال آینده مشکل ضمانت و وثیقه آنها حل شود.

وی افزود: مقرر شده از محل ۳۰ هزار میلیارد تومان منابع در اختیار وزارت جهاد کشاورزی از طریق فروش اموال منقول و غیرمنقول قرار داده شد، در حوزه‌های آب، خاک، و فعالیت‌های زیرساخت‌های کشاورزی و دانش‌بنیان و عملیات مدیریت اصلاح و بهبود خاک و کلیه فعالیت‌های بخش کشاورزی هزینه شود. سازمان ملی زمین و مسکن نیز مکلف شد ۲۰ درصد از زمین‌ها و املاک در اختیار خود در حریم و محدوده شهرها را به شرکت بازآفرینی واگذار کند تا نسبت به بازآفرینی بافت‌های فرسوده و حاشیه شهرها اقدامات لازم انجام شود.

همچنین این کمیسیون وزارت صمت را مکلف کرد تا نسبت به واگذاری مجوز معادن تعطیل در اختیار خود در قالب شرکت‌های سهامی عام طرح از طریق بازار سرمایه اقدام کند. همچنین به موجب دیگر مصوبه کمیسیون تلفیق، به منظور تحقق اهداف دولت هوشمند و ارایه خدمات دولت الکترونیکی به آحاد جامعه و کاهش مراجعات مردمی، دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حکومتی مکلف شدند تا پنجره واحد خدمات هوشمند را تا بهمن ۱۴۰۱ بر اساس الزامات مصوب شورای اجرایی فناوری راه‌اندازی کنند. زارع ادامه داد: همچنین دولت مجاز شد تا نسبت به واگذاری سهام پروژه‌های نیمه صنعتی و تولیدی در اختیار خود در قالب شرکت‌های سهامی عام از طریق بازار سرمایه اقدام کند. علاوه بر این، ارزش خرید مواد معدنی برای واحدهای فرآوری مواد معدنی، در صورت ارایه صورت حساب الکترونیکی تاییدشده مطابق ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان هزینه مالیاتی قابل قبول پذیرفته می‌شود. در مصوبه دیگری وزارت صمت مکلف شد نسبت به واگذاری مجوزهای معادن تعطیل شده در اختیار خود در قالب شرکت‌های سهامی عام طرح از طریق بازار سرمایه اقدام کند. همچنین به منظور تحقق اهداف دولت هوشمند و ارایه خدمات الکترونیکی به آحاد جامعه و کاهش مراجعات مردمی، دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حکومتی مکلف شدند پنجره واحد خدمات هوشمند را تا بهمن ۱۴۰۱ بر اساس الزامات مصوب شورای اجرایی فناوری راه‌اندازی کند. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نیز مجاز به فروش اموال و دارایی‌های غیرمنقول و تغییر کاربری و فروش اموال غیرمنقول مازاد خود و دستگاه‌های تابعه‌اش تا سقف ۱۰ هزار میلیارد تومان شدند. این موارد از طریق صندوق پیشرفت و عدالت جهت توسعه شبکه ملی ارتباطات هزینه می‌شود. هرگونه نقل و انتقال دارایی به یا از شرکت‌های سهامی عام طرح، صندوق‌های سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، صندوق‌های سرمایه‌گذاری اعم از طرح، زمین، ساختمان، املاک و مستغلات از پرداخت مالیات نقل و انتقال معاف و برای آنها نرخ صفر درصد در نظر گرفته خواهد شد. این اقدام برای تقویت بازار سرمایه است. همچنین به دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه در شهرستان‌ها اجازه داده شد با پیشنهاد استاندار و تایید شورای برنامه‌ریزی تا سقف سه هزار میلیارد تومان نسبت به معاوضه املاک و ساختمان‌های خود با املاک و اموال غیرمنقول شهرداری‌ها با قیمت کارشناسی برای احداث مجتمع‌های اداری شهرستان اقدام کند. در راستای شفافیت مالی، دستگاه‌هایی که ذیل دیوان محاسبات نبودند قرار شد همه دستگاه‌ها در سال آینده مشمول قانون محاسبات عمومی شده و بازرسی و نظارت شوند. مقرر شد وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌های بالای ۵۰۰ هزار نفر با همکاری نیروی انتظامی از طریق سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و بازپرداخت اصل و سود سالانه آنها در یک شرایط رقابتی کامل، نسبت به نصب دوربین کنترل سرعت و تشخیص الکترونیک تخلفات در سال آینده اقدام کنند. مبلغ هزار میلیارد تومان برای زیردریایی‌های مورد نظر از هزینه واردات خودرو تصویب شد. زارع ادامه داد: به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده شد تا سقف عملکرد درآمد اختصاصی شان در سال آینده نسبت به اخذ تسهیلات برای تکمیل طرح‌های تملک دارایی با اولویت ساخت و خرید و تکمیل خوابگاه‌های متاهلی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته باشد. همچنین مازاد هزینه تحصیلی دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی نسبت به اعتبارات مندرج در این قانون در قالب وام از طریق صندوق رفاه دانشجویان در اختیار این افراد قرار می‌گیرد. در اجرای ماده ۱ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی، اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش، شرکت‌های دولتی مجاز شدند با هماهنگی وزارت آموزش و پرورش تا یک درصد از سود و درآمد خالصشان را صرف احداث مدرسه در روستاهای فاقد مدرسه و توسعه عدالت آموزشی کنند. شرکت‌های بیمه نیز مکلف شدند مبلغ ۵۰۰ میلیارد تومان را از محل عزل حق بیمه تشخیص ثالث دریافتی در اختیار نیروی انتظامی، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، سازمان اورژانس کشور، جمعیت هلال احمر و صدا و سیما قرار دهند برای اموری که منجر به کاهش تصادفات و مرگ و میر، ساخت برنامه‌های فرهنگ‌سازی و آگاهی بخشی جهت کاهش حوادث رانندگی می‌شود.

به دنبال بازگشت معافیت‌های تحریمی ایران در مرحله نهایی مذاکرات هسته‌ای رخ داد

ارسال اطلاعات ۱۰۰۷ معامله‌گر ارزی به سازمان مالیاتی

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

به دنبال اعلام معافیت‌های تحریمی ایران در مرحله نهایی مذاکرات هسته‌ای از سوی امریکا، قیمت دلار روز شنبه به ۲۶۸۴۰ تومان و درهم به ۷۴۵۰ تومان کاهش یافت و در کانال ۲۶ هزار تومان قرار گرفت. قیمت هر اونس جهانی طلا نیز ۱۸۰۷ دلار اعلام شده و در نتیجه قیمت سکه به ۱۱ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان رسید. برخی کارشناسان نیز گفته‌اند که قیمت ارز در بازار آزاد به علت موفقیت دولت در افزایش صادرات نفت و بازگشت ارز به کشور سقوط کرد و در آستانه ورود به کانال ۲۶ هزار تومان قرار گرفت. قیمت دلار در بازار آزاد از ابتدای امسال در کانال ۲۲ هزار تومان در نوسان بود و در تابستان سال جاری وارد کانال ۲۷ هزار تومان شد و همواره در این کانال نوسان داشت و تمایلی به کاهش قیمت و بازگشت به قیمت‌ها در ابتدای سال را نداشت. سیر صعودی رشد قیمت در پاییز ۱۴۰۰ به صورت آرام ادامه داشت و در این فصل به نرخ ۲۸ هزار تومان نیز رسید و بهای دلار و یورو در این دوره برای کاهش قیمت مقاومت می‌کرد. اما از ماه گذشته مقاومت بازار ارز تعدیل شد و با موفقیت دولت سیزدهم در افزایش صادرات نفت و بازگشت ارز به کشور شاهد کاهش نرخ دلار و یورو در صرافی‌های بانکی و بازار آزاد بودیم. به این صورت که نرخ دلار در صرافی بانکی از ۲۷ دی‌ماه پس از ۶ ماه به ۲۵ هزار تومان رسید و در بازار آزاد نیز سیر نزولی قیمت‌ها شروع شده است. مشاهدات بازار آزاد حاکی از این است که قیمت دلار در این بازار سقوط کرده است و در آستانه ورود به ۲۶ هزار تومان است. امریکا معافیت‌های تحریمی ایران را در مرحله نهایی مذاکرات هسته‌ای بازگرداند. به گزارش رویترز، دولت جو بایدن، روز جمعه معافیت‌های تحریمی ایران را بازگرداند تا به انجام پروژه‌های همکاری هسته‌ای بین‌المللی مجوز دهد. مذاکرات غیرمستقیم امریکا و ایران برای احیای توافق هسته‌ای بین‌المللی ۲۰۱۵ با تهران وارد مرحله نهایی می‌شود. این معافیت‌ها به شرکت‌های روسی، چینی و اروپایی اجازه داده بود تا منع گسترش تسلیحات را انجام دهند تا به‌طور موثر استفاده از سایت‌های هسته‌ای ایران برای توسعه تسلیحات را دشوارتر کند. این معافیت‌ها توسط ایالات متحده در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ در زمان دونالد ترامپ، رییس جمهور سابق امریکا که از توافق هسته‌ای خارج شد، لغو شد. گفت‌وگوهای غیرمستقیم با هدف بازگشت ایالات متحده به توافق و از سرگیری پایبندی ایران به توافق انجام می‌شود. این توافق در دوران باراک اوباما، رییس جمهور سابق امریکا به دست آمد و بایدن متعهد شد که تلاش کند تا ایالات متحده را به آن بازگرداند. وزارت امور خارجه گزارشی را با امضای آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه به کنگره ارسال کرده که در آن توضیح داده شده است که بازگرداندن معافیت‌ها در مذاکرات وین به منظور بازگشت به توافق بین ایران و گروهی از کشورها از جمله چین، فرانسه، آلمان، روسیه و انگلیس کمک‌کننده خواهد بود. معافیت در رابطه با این فعالیت‌ها برای تسهیل بحث‌هایی طراحی شده که به توافق در مورد بازگشت متقابل به اجرای کامل برجام کمک می‌کند و زمینه را برای بازگشت ایران به اجرای تعهداتش در برجام فراهم می‌کند. این صلاحدید سیاسی با در نظر گرفتن این اهداف و نه بر اساس تعهد یا به عنوان بخشی از یک برنامه کاربردی صادر شده است. این فعالیت‌ها شامل طراحی مجدد رآکتور آب سنگین اراک، آماده‌سازی و اصلاح تأسیسات فردو برای تولید ایزوتوپ پایدار، عملیات، آموزش و خدمات مرتبط با نیروگاه اتمی بوشهر و چندین مورد دیگر است. ایالات متحده و ایران از ماه آوریل هشت دور گفت‌وگوی غیرمستقیم

در وین با هدف بازگرداندن توافقی که تحریم‌ها علیه تهران را در ازای محدودیت‌هایی بر برنامه هسته‌ای آن لغو می‌کرد، برگزار کرده‌اند. هیچ اعلام رسمی در مورد زمان شروع دور نهم وجود ندارد، اما ممکن است طبق انتظارها هفته آینده برگزار شود. پس از آنکه ترامپ در سال ۲۰۱۸ امریکا را از توافق خارج کرد و تحریم‌های شدید را دوباره اعمال کرد، ایران به تدریج شروع به نقض محدودیت‌های هسته‌ای این پیمان کرد. اکنون دیپلمات‌های غربی نگران هستند که پیشرفت هسته‌ای ایران روزنه کوچکی برای بازگشت به توافق باقی بگذارد. یک مقام امریکایی روز دوشنبه به خبرنگاران گفت: آخرین مذاکرات در وین از فشرده‌ترین مذاکراتی بود که تا به حال داشته‌ایم. این مقام افزود: در کاهش لیست اختلافات پیشرفت‌هایی حاصل شده و اکنون زمان تصمیم‌گیری‌های سیاسی است. یک مقام ارشد وزارت امور خارجه گفت که این معافیت در راستای بحث‌های فنی موردنیاز برای بازگشت به توافق به شمار می‌رود.

ورود نرخ دلار به کانال ۲۴ هزار تومان در صرافی‌های بانکی

نرخ دلار (شنبه، ۱۶ بهمن‌ماه) در صرافی‌های بانکی با ۲۵۴ تومان کاهش قیمت نسبت به روز کاری گذشته (پنجشنبه، ۱۴ بهمن‌ماه) با قیمت ۲۴ هزار و ۹۹۶ تومان معامله شد.

قیمت فروش یورو با افزایش ۲۶۲ تومانی نسبت به روز کاری گذشته برابر با ۲۸ هزار و ۸۸۶ تومان بود. قیمت خرید هر دلار ۲۴ هزار و ۷۴۸ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۲۸ هزار و ۵۹۹ هزار تومان اعلام شد. علاوه بر این، بهای خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۴ هزار و ۶۱۴ تومان و نرخ فروش آن ۲۴ هزار و ۸۳۸ تومان بود. این در حالی است که نرخ خرید یورو در این بازار ۲۸ هزار و ۱۸۹ تومان و نرخ فروش آن نیز ۲۸ هزار و ۴۴۶ تومان اعلام شد. همچنین در سامانه نیما در معاملات، حواله یورو به قیمت ۲۷ هزار و ۳۱۲ تومان فروخته و حواله دلار به بهای ۲۳ هزار و ۸۴۸ تومان معامله شد. قیمت دلار از خردادماه وارد کانال ۲۶ هزار تومان شد و پس از آن در محدوده قیمت ۲۶ تا ۲۷ هزار تومان نوسان داشت. نرخ دلار از اواخر آذرماه و به‌طور مشخص از ۲۴ آذرماه در کانال ۲۷ هزار تومان ثابت مانده بود و از یک هفته گذشته پس از ۶ ماه دلار وارد کانال ۲۶ هزار تومان شد و با ادامه کاهش قیمت‌ها از ۲۷ دی‌ماه پس از چند ماه دوباره به کانال ۲۵ هزار تومان بازگشت. قیمت سکه (شنبه، ۱۶ بهمن‌ماه) در بازار تهران با ۳۲۰ هزار تومان کاهش نسبت به روز کاری گذشته (پنجشنبه، ۱۴ بهمن‌ماه) به ۱۱ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان رسید. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز با قیمت ۱۱ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین نیم سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان، ربع سکه سه میلیون و ۶۸۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۲۸۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۱۷۷ هزار تومان رسید و قیمت هر مثقال طلا نیز پنج میلیون و ۱۰۱ هزار تومان شد. قیمت اونس جهانی طلا نیز با قیمت یک‌هزار و ۸۰۸ دلار و ۴۹ سنت معامله شد. مهم‌ترین عوامل موثر در رشد قیمت طلا و سکه، بالا رفتن نرخ دلار و اونس جهانی است. نرخ دلار در صرافی‌های بانکی از چند هفته گذشته پس از مدت‌ها تثبیت قیمت در کانال ۲۷ هزار تومان، به کانال ۲۶ هزار تومان بازگشت. از ۲۷ دی ماه دلار وارد کانال ۲۵ هزار تومان شده بود و مقاومت دو هفته‌ای را شکست و به کانال ۲۴ هزار تومان ورود کرد. با کاهش قابل توجه نرخ دلار در صرافی بانکی با ۲۴ هزار تومان و بازار آزاد که با رقم ۲۶ هزار تومان معامله شد، سکه و طلا نیز کاهش بهای قابل توجهی داشت.

ارسال اطلاعات ۱۰۰۷ معامله‌گر ارزی به سازمان مالیاتی

معاون درآمدهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی از ارسال اطلاعات ۱۰۰۷ معامله‌گر ارزی توسط بانک مرکزی به سازمان امور مالیاتی خبر داد. محمد مسیحی، معاون درآمدهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی در نشست خبری اظهار داشت: در ۱۰ ماهه امسال بیش از ۱۰۰ درصد درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده تحقق پیدا کرده و امیدواریم تا پایان سال رکورد این موضوع را بزنیم.

مسیحی درباره اینکه رییس کل بانک مرکزی گفته است هدایت اعتبارات به سمت تولید نیاز به همکاری سازمان امور مالیاتی و اتصال سامانه‌های مالیاتی به سامانه‌های بانکی وجود دارد، توضیح داد: هرگونه تسهیلات پرداختی بانک‌ها هم‌اکنون به‌طور سیستمی در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می‌گیرد و پرداخت تسهیلات به اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل با استعلام سیستمی از سازمان امور مالیاتی انجام می‌شود وی با بیان اینکه اگر نیاز به ارتقاء سیستم باشد، آمادگی کامل داریم، گفت: موضوع اصلی، پرداخت تسهیلات به تولید است و همکاری سازمان امور مالیاتی در فرع این موضوع قرار می‌گیرد. مسیحی درباره آخرین وضعیت دریافت مالیات از معامله‌گران ارز عنوان کرد: تاکنون بانک مرکزی اطلاعات اولیه ۱۰۰۷ مودی را به سازمان امور مالیاتی ارسال نموده است که برخی از افراد اصلا پرونده مالیاتی نداشتند و قرار شد برای این افراد پرونده تشکیل شود. ارقام بزرگی در این حوزه وجود داشته است که در آینده درباره آن اطلاع‌رسانی می‌شود. وی درباره آخرین وضعیت اتصال کارتخوان‌ها به سامانه مالیاتی هم عنوان کرد: تاکنون یک میلیون و ۹۰۰ هزار دستگاه پوز درخواست اتصال به پرونده مالیاتی داشته‌اند، علاوه بر این دو میلیون و ۱۵۰ هزار درخواست برای غیرفعال شدن پوز داشته‌ایم. همچنین ۱۴۴ هزار مودی که اصلا پرونده مالیاتی نداشتند شناسایی شده‌اند. مسیحی درباره مالیات بر خودروهای لوکس هم بیان کرد: تاکنون مالیات خودرو برای ۲۷۲ هزار نفر محاسبه شده که معادل ۵۷۰ هزار خودرو است، این افراد تا پایان بهمن مکلف به پرداخت مالیات خود هستند. همچنین تاکنون اطلاعات مربوط به ۱۲ هزار واحد مسکونی و باغ ویلای لوکس به سازمان امور مالیاتی ارسال شده که البته می‌تواند رقم بیشتری باشد. پیش‌نویس دستورالعمل سوت‌زنی با عنوان مبارزه با فرار مالیاتی آماده شده که تا پایان سال عملیاتی خواهد شد.

عبور بیت کوین از دیوار ۴۰ هزار دلار

یک کارشناس بازار ارزهای دیجیتال گفت: بیت کوین، دیروز بالاخره توانست از دیوار مهم ۴۰ هزار دلار عبور کند و به بالاترین قیمت خود در دو هفته اخیر برسد.

احسان عاشوری در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه بیت کوین، دیروز جمعه ۱۵ بهمن ماه از دیوار مهم ۴۰ هزار دلار عبور کرد، گفت: بیت کوین طی ۲۴ ساعت گذشته ۱۰ درصد افزایش قیمت داشته و به قیمت ۴۱،۵۰۰ دلار رسیده است. این برای اولین بار است که بیت کوین پس از دوم بهمن ماه امسال، از مرز روانی حیاتی ۴۰ هزار دلار عبور می‌کند. دیروز پس از آنکه بیت کوین توانست سطح حمایتی بین ۳۵ تا ۳۷ هزار دلار را حفظ کند، از منطقه نوسانی هفتگی عبور کرد. وی ادامه داد: با وجود این، هنوز هم قیمت بیت کوین از بیشترین مقدارش یعنی ۶۹ هزار دلار، فاصله زیادی دارد. هدف بعدی قیمت بیت کوین، بین ۴۲ تا ۴۳ هزار دلار است. از آن طرف، اگر بیت کوین دوباره به روند نزولی برگردد، سطوح ۳۳ هزار دلار و در بدترین شرایط، ۲۸ هزار دلار سطوح حمایتی بیت کوین هستند. این کارشناس بازار ارزهای دیجیتال درباره علت این افزایش قیمت بیان کرد: یکی از عوامل مهمی که در این امر دخیل بود، اطمینان تریدرهای بازار رمزارزها از ثبات بازار پس از سقوط قیمت‌ها بود. البته برخی تریدرها احتمال به وجود آمدن شورت اسکوییز را هم عنوان کرده‌اند. اما در این بین علت احتمالی دیگری هم برای جهش قیمتی بیت کوین وجود داشت. رشد قیمت بیت کوین دقیقا پس از آن اتفاق افتاد که گزارش اشتغال به کار امریکا در ماه ژانویه منتشر شد. گزارشی که نشان می‌داد اشتغال امریکا رشد چشمگیری داشته است. به نظر می‌رسد همزمانی این اتفاق و جهش قیمت بیت کوین بی‌ارتباط نباشند و این موضوع به عنوان محرکی برای نوسان بازار عمل کرده است. عاشوری ادامه داد: از طرفی شرکت استخراج بیت کوین Marathon Digital Holdings در امریکای شمالی، روز جمعه گفته است که دارایی‌های رمزارز خود را به ۸۵۹۵ بیت کوین افزایش داده است. این موضوع نیز ممکن است بر روند صعودی بیت کوین اندکی تاثیر گذاشته باشد. با این جهش قیمت، احساسات بازار از افسردگی به سمت خوش‌بینی تغییر کرده و امروز شاخص ترس و طمع روی عدد ۳۳ قرار گرفته است. جمعه نه فقط برای بیت کوین، بلکه برای آلت کوین‌ها هم روز خوبی بود. اتریوم هم مثل بیت کوین، طی ۲۴ ساعت گذشته تقریبا ۱۰ درصد افزایش قیمت داشته و توانسته از ۳۰۰۰ هزار دلار عبور کند. اما در بین ده رمزارز برتر جهان، پولکادات و باینس کوین با ۱۵ درصد رشد قیمت، بهترین عملکرد را داشته‌اند. اما برای اینکه ببینیم آیا بیت کوین به روند صعودی برگشته است و این روند ادامه‌دار خواهد بود یا خیر، باید اندکی صبر کرد.

ادامه از صفحه اول

مقایسه رشد نقدینگی در دولت‌های رییسی و روحانی

تسهیلات بانکی نیز از ۲۷۹۲ همت در اسفند ۹۹ به ۳۵۴۷ همت در مهر ۱۴۰۰ رسیده و در این هفت ماه معادل ۷۵۵ همت بیشتر شده و روزانه معادل ۳۴۹۵ میلیارد تومان افزایش داشته است. در دو ماه شهریور و مهر نیز میزان تسهیلات بانکی از رقم ۳۳۲۴ در مرداد به ۳۵۴۷ در پایان مهر رسیده و طی این دو ماه معادل ۲۲۳ همت بیشتر شده و روزانه ۳۶۵۵ میلیارد تومان بیشتر شده که این رقم از میانگین هفت ماه اول سال یعنی ۳۴۹۵ میلیارد تومان بیشتر شده است. به عبارت دیگر، سرعت رشد تسهیلات و سپرده‌های بانکی در دولت رییسی از ۵ ماه آخر دولت روحانی بیشتر شده است. لذا نمی‌توان نتیجه گرفت که عملکرد دولت‌ها می‌تواند عامل کنترل تسهیلات و سپرده‌ها و خلق پول و نقدینگی باشد و شرایط اقتصادی ایران باعث شده که عملا خلق پول و نقدینگی و تسهیلات و سپرده بانکی خارج از اراده دولت‌ها باشد و به صورت تدریجی شاهد رشد روز افزون خلق پول و نقدینگی و سایر شاخص‌های پولی و بانکی هستیم. از سوی دیگر، میزان نقدینگی نیز از ۳۴۷۶ همت در اسفند ۹۹ به ۳۹۲۱ همت در مرداد ۱۴۰۰ رسیده و در این مدت ۵ ماه ۴۴۵ همت و روزانه معادل ۲۸۷۰ میلیارد تومان بیشتر شده است.

در فاصله مرداد تا آبان نیز نقدینگی از ۳۹۲۱ همت به ۴۳۱۶ همت رسیده و در این سه ماه شهریور و مهر و آبان ۱۴۰۰ معادل ۳۹۵ همت و روزانه معادل ۴۳۴۰ میلیارد تومان افزایش داشته است. یعنی در پنج ماه آخر دولت روحانی نقدینگی روزانه ۲۸۷۰ میلیارد تومان و در سه ماه اول دولت رییسی نقدینگی روزانه ۴۳۴۰ میلیارد تومان رشد کرده است و رشد میانگین نقدینگی در این سه ماه دولت رییسی ۵۱ درصد بیشتر از میانگین رشد روزانه نقدینگی در پنج ماه آخر دولت روحانی بوده است. در اینجا باز هم تاکید می‌کنیم که اگر هر دولتی را نسبت به دولت قبلی مقایسه کنیم شاهد رشد بالاتر نقدینگی در دولت جدید نسبت دولت قبلی خواهیم بود. به عبارت دیگر، رشد روزانه نقدینگی در دولت احمدی‌نژاد بالاتر از رشد روزانه نقدینگی در دولت خاتمی، رشد روزانه نقدینگی دولت روحانی بالاتر از رشد روزانه نقدینگی در دولت احمدی‌نژاد بوده و اکنون رشد روزانه نقدینگی در دولت رییسی بالاتر از رشد روزانه نقدینگی در دولت روحانی است. این نکته به ما یادآوری می‌کند که اگر چه خط مشی، انضباط مالی، سیاست‌های تنش‌زدایی با جهان، کنترل کسری بودجه و... همگی موثر هستند و عملکرد یک دولت را تقویت کرده و موجب رشد شاخص‌های سرمایه‌گذاری، بهره‌وری، رشد اقتصادی، کاهش تورم و... می‌شود. اما ساختار اقتصاد ایران به نقطه‌ای رسیده که با پیچیدگی‌ها و ابرچالش‌های بسیار مواجه شده و راه نجات این پدیده رشد نقدینگی و کاهش ارزش پول ملی، کاهش فقر و تامین معیشت مردم، به یک جراحی بزرگ و اصلاحات ساختاری نیاز دارد و نمی‌توان تنها با دستور، تامین کسری بودجه از راه‌های دیگر و تصمیم‌گیری در جلسات و هیات دولت و مجلس آن را کنترل کرد. نجات اقتصاد ایران از تورم، رشد نقدینگی و سایر مشکلات و ابرچالش‌ها به تصمیم‌گیری‌های جدی‌تری نیاز دارد و تفاوتی در عملکرد دولت‌ها در این زمینه دیده نمی‌شود.

دوره	نقدینگی در ابتدای دوره به میلیارد تومان	نقدینگی به میلیارد تومان در انتهای دوره	افزایش میلیارد تومان	رشد روزانه میلیارد تومان	رشد درصد
۱۰ سال اول انقلاب	۲۵۸ میلیارد تومان	۱۵۶۸ میلیارد تومان	۱۳۱۰	۰،۳۵۹	۵۰۷
دولت هاشمی	۱۵۶۸	۱۱۶۵۵	۱۰۰۸۷	۳،۴۵	۶۴۳
دولت خاتمی	۱۱۶۵۵	۶۷۵۸۶	۵۵۹۳۱	۱۹،۱۵	۴۸۸
دولت احمدی‌نژاد	۶۷۵۸۶	۴۹۲ هزار	۴۲۴ هزار	۱۰۸	۶۲۸
دولت روحانی	۴۹۲ هزار	۳۹۲۱ هزار	۳۴۲۹ هزار	۱۱۷۴	۶۹۷
دولت رییسی در سه ماه شهریور و مهر و آبان ۱۴۰۰	۳۹۲۱ هزار	۴۳۱۶ هزار	۳۹۵ هزار	۴۳۴۰	۱۰ درصد در سه ماه

یادداشت

راهکارهای پیشگیری از کلاهبرداران اینترنتی

رضا صبح‌خیز

۸۰ درصد جرایم فضای مجازی مربوط به فیشینگ (تله‌گذاری) است، روش‌ها و راهکارهای مقابله با کلاهبرداری از مردم در فضای اینترنت باید تشریح شود. برداشت‌های غیرمجاز از حساب‌های بانکی یکی از مهم‌ترین چالش‌های فضای سایبر است به‌طوری که نزدیک به ۸۰ درصد از جرایمی که در فضای مجازی در کشور واقع می‌شود به برداشت‌های غیرمجاز مربوط است. مجرمین سایبری برای این کار از سه شگرد استفاده می‌کنند که مهم‌ترین آنها فیشینگ است.

در این روش مجرمین طعمه‌ای را با هدف تخلیه حساب‌های بانکی کاربران قرار می‌دهند. وقتی فرد کالا یا خدمتی را در اینترنت جست‌وجو می‌کند، سایت‌های متعددی فهرست می‌شود که امکان دارد در بین آنها سایت‌های کلاهبرداری وجود داشته باشد که به دنبال تخلیه حساب بانکی کاربران باشند. روش کار به این صورت است که اگر خریدار وارد سایت جعلی شود، هنگام پرداخت آنلاین مبلغ خرید، به جای درگاه خرید اصلی به درگاه خرید جعلی که توسط مجرم ساخته شده متصل می‌شود.

در حالت کلی درگاه‌های اصلی و جعلی یکسان به نظر می‌رسند، ولی سایت اصلی ویژگی‌هایی دارد که باید به آن توجه شود:

۱- درگاه‌های اصلی پرداخت بانک‌ها همواره از پروتکل https (Hypertext Transfer Protocol Secure) استفاده می‌کنند، اما سایت‌های جعلی از پروتکل http استفاده می‌کنند.

۲- اگر پروتکل https باشد در انتهای قسمت آدرس سایت علامت یک قفل مشاهده می‌شود ولی اگر پروتکل http باشد، این علامت مشاهده نمی‌شود. ۳- کد هویت‌سنجی که برای پیشگیری از حملات سایبری تعبیه شده باید قابل تغییر باشد. اگر کد تغییر نکرد به این معنی است که درگاه جعلی بوده و به درگاه پرداخت اصلی متصل نمی‌باشد.

۴- آدرس سایت مورد نظر باید دقیق وارد شود؛ نه یک حرف کمتر و نه بیشتر. اکثر تبهکاران آدرس را تغییر می‌دهند، مثلا یک نقطه به آدرس اضافه نموده یا یکی از حروف را تکرار می‌کنند به گونه‌ای که تشخیص آن در نگاه اول دشوار باشد.

نوع پیشرفته‌تری از فیشینگ، دسکتاپ فیشینگ است. یعنی حتی ممکن است پروتکل https باشد اما باز هم ممکن است کاربر به درگاه جعلی متصل شود. البته برای پیشگیری از این مشکل راهکارهایی وجود دارد.

۱- سیستم عامل دستگاه (موبایل یا کامپیوتر) باید حتما به‌روز شود. ۲- حتما از آنتی‌ویروس به‌روز استفاده شود. ۳- به ایمیل‌ها و پیامک‌های ناشناس و مشکوک به هیچ عنوان پاسخ داده نشود و حتی باز نشوند. ۴- به ویژگی‌های چهارگانه شناخت درگاه‌های پرداخت اصلی توجه شود.

دریچه

از برقراری ثبات در بازار ارز تا کنترل فعالیت‌های سوداگرانه

تقویت و ثبات در بازار ارز و سایر بازارهای مالی و دارایی، کنترل فعالیت‌های سوداگرانه و سفته بازانه از طریق پایش جریان وجوه و وضع مالیات بر آنها و نهایتاً، تعدیل انتظارات تورمی می‌تواند به کاهش بار تورمی و ایجاد تعادل در بازار منجر شود.

صالح‌آبادی اخیراً اشاره کرده است که تورم ماهانه در آذرماه ۱،۸ درصد، در آبان ماه ۲،۴ درصد، در مهر ماه ۳،۱ درصد و در شهریور ماه نیز ۳،۳ درصد بوده و روند کاهشی نرخ تورم همچنان ادامه دارد. بر این اساس نرخ تورم ماهانه از ۳،۳ درصد ماه‌های گذشته به ۱،۳ درصد در دی ماه رسیده است.

اما با استناد به آمارهای ارایه شده از سوی رییس کل بانک مرکزی، چه مواردی موجب کند شدن روند رشد نرخ تورم بوده است؟ شاید نکته کلیدی در این باره را باید در روند تعادل بازار ارز و روند با ثبات سامانه نیما و روند کاهشی قیمت‌ها در بازار متشکل ارزی جست‌وجو کرد و آن را کمک خوبی به کاهش و کنترل نرخ تورم دانست. چرا که آنچه در بازار ارز حائز اهمیت است، حفظ تعادل و نیز حاکمیت ثبات در بازار است. به بیان بهتر تقویت و ثبات در بازار ارز و سایر بازارهای مالی و دارایی، کنترل فعالیت‌های سوداگرانه و سفته بازانه از طریق پایش جریان وجوه و وضع مالیات بر آنها و نهایتاً، تعدیل انتظارات تورمی از محل ایجاد آرامش نسبی در فضای اقتصادی کشور نیز می‌تواند به کاهش بار تورمی و ایجاد تعادل در بازار منجر شود. از طرفی در خصوص یکی دیگر از عواملی که در عین افزایش انضباط پولی در شبکه بانکی موجب کاهش تورم می‌شود؛ کنترل روند اضافه برداشت بانک‌ها به عنوان یکی از شاخصه‌های کلیدی در رشد پایه پولی است. بانک مرکزی به منظور جلوگیری از اضافه برداشت بانک‌ها همچنان باید در تلاش باشد تا ضمن افزایش سرمایه بانک‌ها و رساندن نرخ کفایت سرمایه بانک‌ها به حد مطلوب؛ مقررات نظارتی را در این باره اعمال کند. از جمله این موارد می‌توان به نظارت بر بانک‌ها و تقویت سلامت مالی آنها با اعمال سیاست‌های احتیاطی مانند کنترل رشد تراز نامه بانک‌ها و افزایش نسبت کفایت سرمایه آنها اشاره کرد. از طرف دیگر رشد نرخ نقدینگی از دیگر عواملی است که منجر به افزایش نرخ تورم می‌شود؛ از این رو ضروری است کنترل رشد نقدینگی در دستور کار دولت باشد، تا تناسب لازم میان عرضه کالاها و خدمات و تقاضای آنها در جامعه برقرار شود و رشد بالای تقاضا از محل رشد نقدینگی منجر به افزایش شدید قیمت‌ها نشود.

ادامه از صفحه اول

هشدار درباره رقابت مخرب رانت‌محور

موضوع دیگر طفره حکومت از امور حاکمیتی مانند تغذیه، مسکن، آموزش، سلامت، امنیت و... مردم بوده که همه در بودجه مشخص است. چرا نهادهای نظارتی هشدار نمی‌دهند که نسبت بودجه عمومی به تولید ناخالص داخلی به یک‌سوم دوران جنگ رسیده اما نسبت بودجه جنگی افزایش یافته است؟ در دوران جنگ بیشترین مسوولیت‌شناسی در این موارد وجود داشت. چرا به این مسائل حیاتی توجه نمی‌شود؟ مجموعه این خطاها نیرو محرکه از بین بردن حس ملی است.

■ شرکت همسر سپهبد قره‌باغی در تظاهرات

وی افزود: در اسنادی که توسط خود حکومتگران دوران پهلوی منتشر شد آمده است؛ زمانی ما دانستیم شکست خورده‌ایم که همسر سپهبد قره‌باغی نیز در تظاهرات شرکت کرد. اعلم می‌گوید در یک ماه آخر حکومت پهلوی، مشروعیت رژیم بین ۷۵ درصد درباریان فرو ریخته بود. چرا از تاریخ عبرت نمی‌گیرید؟ چرا این بحث‌ها جای زنده‌بادها و مرده‌بادها را نمی‌گیرد؟ این استاد دانشگاه تصریح کرد: چرا انصاف به خرج نمی‌دهیم تا اگر کار خوبی هم در دوران پهلوی انجام شده به آن اشاره کنیم و بعد بپرسیم چرا به‌رغم آنها این رژیم باقی نماند؟ در پایان دهه ۴۰ که گفته می‌شود دوران طلایی اقتصادی است، سازمان برنامه گزارشی تهیه و اشاره می‌کند که رژیم فرو خواهد ریخت. اصلاحات ارضی، شریک کردن کارگران در سود کارخانه، سهامدار کردن و مشارکت کارگران در کارخانه اقداماتی عدالتخواهانه بوده اما چرا در سال ۴۸ مرکز آمار ایران گزارشی تهیه و هشدار می‌دهد که ضریب جینی از ۰.۵ عبور کرده و در آستانه فروپاشی اجتماعی هستیم. گردش نیروهای مبارز به سمت اقدامات مسلحانه نیز در همین بازه بوده است. بنابراین پرسش اصلی این است که چرا به‌رغم آن اصلاحات، کارکرد آنها در افزایش نابرابری بوده است؟ وی با بیان اینکه موضوع مهم این است که وقتی حکومتی پشتوانه مردمی ندارد به تسخیر رانت‌جوها و غیرمولدها درمی‌آید، ادامه داد: حسین بشیریه در کتاب «از بحران تا فروپاشی» یکی از کانال‌های اصلی فروپاشی را وقتی می‌داند که حکومتی به مردم پشت کند و به تسخیر گروه‌های پرنفوذ رانتی درمی‌آید. اگر حکومتی به این مسائل حساس است باید تصمیم‌گیری‌ها در مواردی مانند بورس، بانک مرکزی و خزانه‌داری را زیر نظر قرار بدهد. از نمایندگان مجلس می‌خواهم که برای بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ روی این مسائل متمرکز شوند با این نشانه‌های نگران‌کننده، پادزهر را پیش از مرگ سهراب به قوه مجریه برسانند.

■ سیاست موازنه منفی

مومنی با تاکید بر اهمیت سیاست موازنه منفی در مواجهه با قدرت‌های خارجی گفت: هر حکومتی وقتی دچار بحران می‌شود دو خطر رقبای داخلی و قدرت‌های بیرونی را پیش‌رو دارد. به لحاظ تاریخی راه‌حل اندیشه‌ای در ایران معاصر در پایمردی افرادی مانند دکتر مصدق و آیت‌الله مدرس در موازنه منفی یا موازنه عدمی در مقابل قدرت‌های خارجی بوده که بر اساس تجربه قاجار است. از همین روی اگر حکومت می‌خواهد با چین و روسیه قرارداد ببندد نیاز به شفافیت دارد. من از حکومتگران می‌خواهم که کتاب یرواند آبراهامیان با عنوان «ایران بین دو انقلاب» را بخوانند؛ چه تجربه‌هایی وجود داشت که چهره‌هایی مانند دکتر مصدق و آیت‌الله مدرس سیاست موازنه منفی را پیش گرفتند. آیا برای کسانی که فکر می‌کنند به قدرت‌های خارجی امتیاز بدهند یا به عبارتی غم‌انگیز منافع خود را به منافع آنها گره بزنند، به قدر کافی در سیاست موازنه مثبت شاه عبرت وجود ندارد؟ به طوری که وقتی دیدند هزینه حمایت از شاه بیش از منافعش است، دیگر به داد او نرسیدند؟ وی اضافه کرد: سه نکته مهم از دیدگاه دکتر مصدق مطرح می‌شود اول اینکه بزرگ‌ترین اشتباه شاهان قاجار این است که فکر کردند روسیه و انگلیس را با دادن امتیازات نرم کنند. این کار مانند این است که شخصی فکر کند اگر یک دست او قطع شده با قطع دست دیگر می‌تواند به تعادل برسد. اینکه به حکومت‌های دیگر امتیاز غیرمتعارف داده شود مانند این است که دست ابزارهای حکومت را قطع کنیم. بنابراین سیاست موازنه مثبت تنها اشتهای غارتگرانه قدرت‌ها را افزایش می‌دهد. مورد دیگر اینکه رضاشاه در سال ۱۹۳۳ با ژست فریبکارانه امتیازاتی را تمدید کرد ولی زنده ماند و دید که همان‌ها که او را به این کار تشویق می‌کردند نقش اصلی را در بیرون راندن او داشتند. مومنی همچنین خاطرنشان ساخت: سیاست موازنه منفی به معنای انزواجویی نیست بلکه به این معنا است که مقدرات خود را در اختیار آنها قرار ندهیم. با این دید جنگ را شرافتمندانه پشت سر گذاشتیم. اگر از پهلوی عبرت بگیریم، می‌توانیم با کمترین هزینه و بیشترین دستاورد از عهده اداره جامعه بربیاییم.

بازار فاصله زیادی با شکل‌گیری تعادل دارد

اگر دولت حمایت‌های همه‌جانبه و مستمری داشته باشد، حدود دو الی سه ماه زمان برای بازگشت اعتماد سهامداران نیاز است اما در صورتی که حمایت‌ها صرفا مقطعی باشد نه تنها هیچ ثمره و فایده‌ای ندارد بلکه باعث تشدید عدم اطمینان در بازار می‌شود. دولت و ارکان بازار سرمایه باید یک تصمیم جمعی و بنیادی را برای حمایت از بازار اخذ کنند و با تداوم یک سیاستگذاری مشخص حداقل‌های بستر مناسب را برای سرمایه‌گذاران فراهم کند.

«تعادل» تاثیر اخبار لغو تحریم‌ها روی بورس را بررسی می‌کند

آینده بورس روشن است؟

گروه بازار سرمایه |

شاخص کل بازار سرمایه روز گذشته رشد بیش از سه هزار واحدی داشت اما ارزش معاملات به محدوده دو هزار میلیارد تومان رسید. خبر لغو برخی از تحریم‌ها نتوانست تاثیری روی بورس بگذارد و همچنان بی‌اعتمادی و خروج نقدینگی در بازار وجود دارد. امریکا با رفع آن دسته از تحریم‌هایی موافقت کرده که به فعالیت‌های هسته‌ای ایران باز می‌گردد. هدف اصلی امریکا از رفع تحریم‌های هسته‌ای غیرنظامی ایران این است که مذاکرات وین تسهیل شود. آن‌طور که رویترز و آسوشیتدپرس گزارش داده‌اند امریکا تحریم‌هایی که پیش از این روی برخی فعالیت‌های هسته‌ای ایران نظیر پروژه اتمی بوشهر، نیروگاه آب سنگین اراک و تحقیقات هسته‌ای وضع کرده بود را لغو کرده است. اما لغو این تحریم‌ها به چه معناست؟ پیش از این و بر اساس تحریم‌هایی که دولت دونالد ترامپ علیه ایران وضع کرده بود، هر کشور و شرکت خارجی که با برنامه هسته‌ای غیرنظامی ایران همکاری می‌کرد، تحریم می‌شد. وزارت خارجه امریکا روز گذشته «تهدید به تحریم» علیه کشورها و شرکت‌های خارجی از جمله روسیه، چین و کشورهای اروپایی را که با بخش غیرنظامی برنامه هسته‌ای ایران همکاری می‌کردند، لغو کرده است. روز گذشته، وزیر امور خارجه امریکا، لغو تحریم‌های هسته‌ای غیرنظامی ایران را امضا کرد. پس از آن وزارت امور خارجه امریکا در اطلاعیه‌ای به کنگره اعلام کرد: معافیت از این فعالیت‌ها به تکمیل توافق برای بازگشت متقابل به اجرای کامل برجام کمک می‌کند و زمینه را برای بازگشت ایران به اجرای تعهداتش در برجام فراهم می‌سازد. معافیت‌های تحریمی جدید به کشورها و شرکت‌های خارجی اجازه می‌دهد تا در پروژه‌های غیرنظامی نیروگاه هسته‌ای بوشهر ایران، نیروگاه آب سنگین اراک و راکتور تحقیقاتی تهران کار کنند. وزارت امور خارجه امریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد: «معافیت از این فعالیت‌ها برای تسهیل گفت‌وگوها طراحی شده است که برای رسیدن به توافق در بازگشت متقابل به برجام کمک می‌کند و زمینه را برای بازگشت ایران به اجرای تعهداتش فراهم خواهد کرد.»

◄ تحریم‌های دیگر ایران چه زمان برطرف می‌شود؟

به نظر می‌رسد یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و سوالات عمومی این است که دیگر تحریم‌هایی که امریکا علیه ایران وضع کرده، به خصوص تحریم‌های بانکی و نفتی چه زمانی رفع می‌شود؟ هنوز جواب این سوال مشخص نیست. چون مذاکرات وین برای احیای برجام و رفع تحریم‌ها همچنان ادامه دارد. اگرچه این مذاکرات به ایستگاه پایانی نزدیک شده، اما توافق نهایی هنوز حاصل نشده است. اگرچه کاملا در دسترس است. مذاکرات وین موقتا متوقف شده اما به زودی از سر گرفته می‌شود. آغاز دور جدید مذاکرات در هفته جاری، می‌تواند به توافق نهایی ختم شود و بعد از آن مشخص می‌شود که هر کدام از تحریم‌هایی که امریکا علیه ایران وضع کرده چگونه و تحت چه شرایطی رفع می‌شود. پیش از این ایران اعلام کرده بود که تنها در صورتی توافق جدید را می‌پذیرد که امریکا کلیه تحریم‌هایی را که علیه برنامه هسته‌ای و اقتصاد ایران وضع کرده، لغو کند. از طرف دیگر، طرفین چند شرط برای رفتن بر سر میز مذاکره داشتند. شرط ایران آزادسازی منابع بلوکه شده ارزی ایران بود و شرط امریکا آزادی زندانیان امریکایی بود. دو هفته قبل بخشی از منابع بلوکه شده ایران در کره جنوبی آزاد شد و بحث آزادسازی منابع دیگر هم مطرح است. ایران هم گفته اگر امریکا به توافق هسته‌ای پایبند باشد، زندانیان سیاسی را آزاد می‌کند. بر این اساس می‌توان گفت آنچه ظرف امروز و دو هفته قبل رخ داده، مقدمه مذاکرات هسته‌ای است و بیشتر شامل اقداماتی است که حسن نیت طرفین را ثابت کند. بعد از آن احتمالا می‌توان امیدوار بود که تحریم‌های بانکی و نفتی ایران هم رفع شود.

◄ رفع تحریم چه تاثیری روی بورس دارد؟

به گفته کارشناسان اقتصادی رفع تحریم‌ها می‌تواند بورس را در بلندمدت صعودی کند. کارشناسان اعتقاد دارند در صورت احیای برجام یا انعقاد توافقی جدید برخی از صنایع از جمله بانک و بیمه روزهای به مراتب بهتری را به خود خواهند دید. دلیل سبزپوش شدن بورس در بلندمدت را می‌توان اثرگذاری کاهش تحریم‌ها دانست. در وهله اول این کاهش نرخ دلار کاهش می‌یابد و این کاهش نرخ به صورت روانی و واقعی تمام بورس را تحت تاثیر قرار می‌دهند. اما در اصل سهام بانکی، بیمه‌ای، خودرویی و پتروشیمی در کوتاه‌مدت تحت تاثیر قرار می‌گیرد. احتمالا آینده روشنی در انتظار این سهام است.

دژپسند: به عملکردم در بورس افتخار می‌کنم!

دژپسند که در دولت اول حسن روحانی در سازمان برنامه و بودجه فعالیت می‌کرد و در دولت دوم او به کرسی وزارت اقتصاد رسید، از دغدغه‌هایش برای سروسامان دادن به بورس حرف زد و از اینکه دولت نفعی از بالا رفتن شاخص بورس نبرد، از توصیه‌هایش به سهامداران بورس گفت و گریزی به نامه همتی به رهبر انقلاب نیز زد و گفت از آن نامه خبر نداشته و رونوشتی به او نزده بودند.

آنچه می‌خوانید قسمتی از گفت‌وگو با فرهاد دژپسند، وزیر اقتصاد دولت روحانی است:

◄ بورس، بازار فردی دژپسند نبود

فشاری که سر نرخ سود می‌آوردید، فشاری که به بانک‌ها برای تزریق منابع می‌آوردید، فشار به بانک مرکزی و صندوق توسعه. اصلا! هیچ بانکی تزریق منابع نکرد. اولا بورس یک بازار ۶۰-۵۰ میلیونی است و بازار فردی دژپسند نیست. برای پایداری بازار بورس باید همه پشت آن بایستیم و ثانیا این حرف شما با آن سوال قبلی که دولت کسری بودجه‌اش را تامین کرد و بورس را رها می‌کند سازگاری ندارد. دولت تا آخر پشت بورس بود.

من آن را از قول فعالان و منتقدان گفتم. یعنی معلوم است که وزارت اقتصاد و دولت همچنان تا آخر پشت بازار سهام بود. ثالثا ما از بانک مرکزی برای بورس چه گرفتیم؟

◄ بحث صندوق توسعه ملی که فشار ...

اولا فشار نیاوردیم و این قانون قبل از من بود و در سال ۹۴ تصویب شد.

یک درصد ورودی بوده. صندوق از سال ۹۴ ورودی نداشت.

دولت در بودجه بر می‌داشت. ورودی آن را برنمی‌داشت، هیچ موقع ۲۰ درصد را برنمی‌داشت. ورودی یعنی، به عنوان مثال اگر ما در سال ۹۹ فرضا ۱۰ میلیارد دلار از صادرات نفت ورودی داشتیم یعنی ارز قابل وصول شد، ۲۰ درصد آن یعنی ۲ میلیارد برای صندوق بود، ربطی به دوره من ندارد و در ۹۴ تصویب شده است، تنها کاری که من کردم این بود که ایستادم تا اجرایی شود.

◄ پیام دادند که دارند زیر پای بورس را خالی می‌کنند

دولت می‌آمد و ۲۰ درصد را به یک شکل برمی‌داشت و مابقی که تا ۳۲ و خرده‌ای می‌آمد را در تبصره‌ها در قالب استقراض صفر می‌کرد.

خیر. برعکس است یعنی دولت از ۲۰ درصد بالاتر را در بودجه به عنوان وام برمی‌داشت و به بقیه کاری نداشت و اگر هم برمی‌داشت به عنوان استقراض بود که روی ۱۶ درصد بود حالا من می‌گویم ۲۰ درصد ۱۶ درصد بود، ۳۶ درصد ۱۶ درصد و ... که این طبیعی بود. پس یک درصد ورودی فشار وزارت اقتصاد نبود و قانون بود که وزارت اقتصاد پیگیری کرد تا حاصل شود. دوم اینکه مگر انجام شد که می‌گویید همه چیز را در خدمت گرفتید؟ یکی از عوامل شدت ریزش در بورس، مقاومت در برابر اجرای این قانون بود چون این پیام به بازار داده شد که یکسری‌ها دارند زیر پای بورس را خالی می‌کنند و این پیام منفی به بازار داده شد، ما چقدر استفاده کردیم؟ این یک درصدی که شما می‌گویید داشت یا نداشت قابل محاسبه است، اگر نداشت که ما نمی‌خواستیم، آن چیزی که داشت را محاسبه کردیم.

◄ عدد شما با عدد صندوق خیلی فرق می‌کرد

اصلا هیچ فرقی ندارد. عددی که ما گفتیم در صندوق تصویب شده است و به عنوان مصوبه ابلاغ شده است. اینکه قدرت و قوت وزارت اقتصاد بود که روی قانون ایستاد و گفت قانون باید اجرا شود، قانونی که بعدها در شورای هماهنگی و نهادهای عالی دیگر تایید شد و این کار باید انجام می‌شد. شما کجا را گفتید؟ بانک‌ها؟

بانک‌ها، نشست‌هایی که خودتان داشتید و چند مصوبه بیرون آمد که بانک‌ها صندوق گردانی کنند و منابع ...

خیر، آن یک بحث دیگری است، هر ناشری باید بازارگردان داشته باشد و این قانون قبلی بود که شورای بورس تاکید کرده بود و باید داده می‌شد، این در دنیا هم مرسوم است و یک چیز من در آوری نیست و اینجا هم همه بنگاه‌ها از جمله بانک‌ها باید بازارگردان داشته باشند، اشکال کار کجاست؟

بحث بازارگردانی یک طرف بود بحث اینکه اصرار داشتند که این وام‌ها داده شود و از منابع بانک‌ها استفاده شود هم یک طرف بود.

◄ بازارگردانی با وام دو چیز متفاوت است

یعنی منابع داده شود که اینها در قالب بازارگردانی استفاده کنند. این درست است یا خیر؟ من اولین بار است که این را می‌شنوم. یعنی از منابع بانکی برای حمایت از شاخص استفاده کنند.

اصلا این طور نیست یعنی قانونا نمی‌توانیم این کار را انجام دهیم. شرکت‌های تابع بانک کار سرمایه‌گذاری می‌کنند و آنجا بانک‌های دولتی باید به من جواب دهند که سوددهی و زیان‌دهی‌شان چقدر است و صورت مالی پخش می‌شود. برای من چیزی که حیثیتی شده بود توسعه بازار بود که موفق هم شدم. برای شما شاخص حیثیتی نشد؟

خیر. چون من اصلا ملاک ارزیابی بازار سرمایه را به شاخص محدود نمی‌کردم. عوامل شاخص چند چیز است، عملکرد بنگاه‌ها، شرایط اقتصاد و تحولات داخل بورس، این سه گروه عامل اصلی شاخص است.

برای من چیزی که حیثیتی شده بود توسعه بازار بود که موفق هم شدم. در سال ۹۹ در فروردین ماه بازارگردان ۱۷۵ تا داشتند، در ادامه با اجرای آن به ۵۳۰ افزایش یافت و این افتخار من است. عرضه اولی‌ها که در سال ۹۷ که شروع کار من بود چقدر بود و بعد به ۵ و نیم میلیون نفر رسید. همین آخرین ارز اولی‌های شهریور ۱۴۰۰ به ۳ و نیم میلیون نفر رسیده است، بورس با اینها ارزیابی می‌شود، به تعداد کدهای بورسی ارزیابی می‌شود، البته شاخص هم یکی از عوامل ارزیابی است و وزیر اقتصاد کمترین سهم را در آن دارد، مثلا وزیر وزارت خانه «آ» می‌خواهد در مورد محصولات خودش قیمت‌گذاری کند، این شاخص آن گروه را می‌ریزد، آیا مقصر آن وزیر اقتصاد است؟ این یک آثار روانی شکل می‌دهد و این اتفاق می‌افتد وزیر وزارت خانه «ب» دارد یک کار دیگری می‌کند. شما اشاره کردید اینکه رفتار توده‌وار در بازار سرمایه ایجاد شود خطرناک است و لازم به بحث خروج و دل نگرانی‌های سهام‌داران است، از آن طرف می‌گویند این اتفاق در ورود هم خطرناک است، وقتی یک عده‌ای آماتور در کمیت بالا وارد بازار می‌شوند این می‌تواند برای بازار سهام خطرآفرین باشد و آنجا وزارت اقتصاد از سازمان بورس تقدیر می‌کرد. کاملا درست است. کلا ورود به بازار سرمایه دو روش دارد که یکی مستقیم و دیگری غیر مستقیم است. این بستگی به ساختار فرهنگ‌سازی که در جامعه صورت می‌گیرد دارد، در سال ۹۹ هم غیر مستقیم و هم مستقیم جهش داشتیم. در ورود مستقیم کاری که سازمان بورس کرد این بود که برای حدود ۲ میلیون شماره‌ای که برای کد بورس‌های جدید بود یک فعالیت‌های ترویجی تعریف کرده بود (با پیامک) و به آنها آموزش می‌داد، من هم عرض کردم که هر کجا فرصت برایم فراهم می‌شد، نکات حساسیتی که داشت را بیان می‌کردم.

ما می‌دانستیم که وقتی دارد این بحث‌ها فراگیر می‌شود باید آموزش داده شود یا حتی یک بار هیات‌مدیره بورس تصویب کرد که یک ماه پس از اخذ کد بورسی وارد معامله مستقیم شوند، آنجا هم با فشار پیرامونی مواجه شدند و من نمی‌دانم الان آن را اجرا کرده‌اند یا خیر که این توده وار را ... بنابراین این بحث است اما می‌خواهم بگویم یک روزی وقتی عده‌ای می‌خواستند کد بورسی بگیرند و می‌گفتند مثلا ۱۰۰ هزار نفر آمده‌اند و خوشحال بودند و سیستم به بیشتر از ۱۰۰ هزار تا اجازه نمی‌داد، الان زیر ساخت به گونه‌ای تهیه شده است که تا ۱ میلیون نفر در روز هم می‌توانند. پس این فرصت ایجاد شده است.

بنابراین کاملا درست است که دو طرف باید مدیریت شود و آن طرف شده است و این طرف هم اصرارهای هیجانی و افراطی در کنار سایر عوامل باعث سرعت‌دهی به ریزش شده است کما اینکه شما می‌دانید اگر اشتباه نکنم در اواخر آذرماه شاخص به ۱ میلیون و ۵۵۰ رسیده بود و باز دوباره ورود کرده بودند و نامه‌نگاری کرده بودند که در سیستم می‌چرخد و آسیب می‌زند، بنابراین این کار را سازمان بورس انجام داد یعنی هم آموزش پیامکی و هم ترغیب غیر مستقیم را انجام داد، اگر شما به آمار غیر مستقیم نگاه کنید یک جهش قابل توجهی داشته است.

◄ پس شما به بانک‌ها فشاری برای حمایت از بازار سهام نمی‌آوردید؟

حتما نمی‌آوردم. یک جلسه‌ای بود که تعدادی از فعالان بازار سرمایه داشتند راه کارها را برمی‌شمردند که در زمان ریزش چگونه حمایت صورت گیرد، یکی از راه‌های پیشنهادی آنها این بود که مثلا کارگزاری‌ها بتوانند از تسهیلات بانکی استفاده کنند، البته قبلا می‌کردند اما بانک مرکزی یک دوره‌ای محدود کرده بود که آن هم به دلیل بخش نامه‌ای بود که ماقبل صادر شده بود و آنها می‌گفتند که این محدودیت‌ها باید حذف شود و آن هم برای دوره‌ای که ریزش وجود داشت کارگزاری‌ها وام برای خودشان نمی‌گرفتند بلکه واسط بودند یعنی واسط بودند که وام به خریدار برسد و آنها یک حلقه واسطه بودند.

شما برای اینکه بدانید ما بیشترین فشار را به خود بورس وارد کردیم، این نقطه مغفول ماند و در حق بورس ظلم شد. مدیریت خوب سازمان بورس سعی کرد از داشته‌های خودش برای تنظیم بازار بورس استفاده کند. ما یکسری مصوبه داشتیم مثلا آمدیم و بخشی از کارمزد سازمان بورس را به صندوق تثبیت دادیم یا بخشی از کارمزدهای کارگزاری‌ها را به صندوق توسعه دادیم (نمی‌دانم کدام را به صندوق تثبیت و کدام را به صندوق توسعه دادیم)، بورس حتی سودش را برای صندوق سرمایه‌گذاری کرد و صندوق توسعه را تقویت کرد.

متاسفانه برخی با مقاومت‌های غیرمنطقی نگذاشتند آن قانون و مصوبات قانونی اجرا شود و این بذر نا امیدی پاشیده شد. من هیچ موقع قائل به این نیستم که موفقیت بورس با یک شاخص سنجیده می‌شود و شکست آن با یک شاخص! بلکه مجموعه عوامل و مجموعه شاخص است. آن مثالی که در مورد شاخص P/E زدم، آن مثالم ناشی از این است که می‌خواهم یک علامت دهم که اتفاقا این مثال را در پاسخ به سوالی که بر این مبنا زده شد جواب دادم چون گفته بودند چرا در بازاری که سود و زیان پیش بینی نمی‌شود شاخص بالا می‌رود؟ من به استناد آن این جواب را دادم و باز هم می‌گویم بورس باید با مجموعه‌ای از عوامل تحلیل شود تا ما بتوانیم آن را بررسی کنیم.

خبر

رییسی به قالیباف نامه نوشت

آیت‌الله سید ابراهیم رییسی رییس‌جمهور در نامه‌ای به محمدباقر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی اصلاحات انجام شده در برخی از بندهای لایحه بودجه ۱۴۰۱ را اعلام کرد.

متن نامه رییسی به قالیباف رییس مجلس درباره اصلاحات در چند بند از لایحه بودجه ۱۴۰۱ به شرح زیر است:

جناب آقای دکتر قالیباف؛ رییس محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام، پیرو ارسال لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، بدین وسیله اصلاحات لایحه یاد شده که در جلسه ۱۴۰۰/۱۱/۱۶ هیات وزیران به تصویب رسیده است، به شرح زیر برای انجام تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

۱- متن زیر به عنوان جزو (۵) به بند (و) و تبصره (۵) الحاق می‌شود:

۵- در راستای صیانت از ثبات بازار سرمایه، دولت موظف است جهت انتشار اوراق مالی اسلامی توسط صندوق تثبیت بازار سرمایه، بخشی از سهام متعلق به خود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس یا فرابورس را با رعایت مقررات مربوط به توثیق اوراق بهادار در بازار سرمایه، به مدت سه سال نزد شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه توثیق کند. صندوق تثبیت بازار سرمایه، مجاز است نسبت به انتشار اوراق اسلامی به پشتوانه سهام توثیق شده دولت اقدام نماید. سود اوراق مالی اسلامی منتشره توسط صندوق تثبیت، از محل منابع این صندوق، به دارندگان اوراق پرداخت می‌شود. تعداد، نوع و نحوه ارزش‌گذاری سهام متعلق به دولت که به موجب این حکم در وثیقه قرار می‌گیرد، توسط کمیته بند (و) تبصره (۵) این قانون، تعیین می‌گردد.

۲- متن زیر به عنوان بند (م) به تبصره (۵) الحاق می‌شود:

م- دولت مجاز است معادل ده درصد (۱۰٪) از کل وجوه حاصل از عرضه اولیه هر سهم متعلق به دولت یا شرکت‌های دولتی در بازار سرمایه در روز عرضه اولیه را (بعد از ایفای تعهد بودجه) به منظور انجام عملیات بازارگردانی همان سهم، توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی در صندوق سرمایه‌گذاری مشترک توسعه بازار کارسازی نماید.

۳- عنوان ردیف (۵) قسمت دریافتی‌ها (منابع) جدول تبصره (۱۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

منابع حاصل از اصلاح نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌ها و صنایع پایین‌دستی و مجتمع‌های احیای فولاد و مصارف مربوط به تأسیسات عمومی با اعمال سقف نرخ گاز صادراتی (حداکثر پنجاه هزار (۵۰.۰۰۰) ریال) و نرخ گاز سوخت معادل چهل درصد (۴۰٪) خوراک گاز پتروشیمی‌ها (حداکثر به مبلغ بیست هزار (۲۰.۰۰۰) ریال و قیمت سوخت صنایع سیمان‌ها ده درصد (۱۰٪) نرخ پتروشیمی‌ها (حداکثر به مبلغ پنج هزار (۵.۰۰۰) ریال.

۴- مبلغ یکصد و هفتاد هزار میلیارد (۱۷۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از مبلغ ردیف (۵) قسمت دریافتی‌ها (منابع) جدول تبصره (۱۴) و مبلغ چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از ردیف (۲۴) قسمت پرداختی‌ها (مصارف) کاهش می‌یابد.»

کاهش صف‌ها با حذف ممنوعیت پرداخت وجه نقد به مشتریان اعتباری

علی احمدزاده اصل، کارشناس ارشد بازار سرمایه در مورد حذف ممنوعیت پرداخت وجه نقد به مشتریان اعتباری، اظهار کرد: بر اساس مقرراتی که تا پیش وجود داشت، مشتریان اعتباری شرکت‌های کارگزاری، به هر میزان که نزد شرکت کارگزاری اعتباردهنده پرتفو داشتند، امکان برداشت وجه بدون فروش اعتبار نداشتند و افزود: از آنجایی که اکنون نیز شرایط سهامداران به نوعی است که اکثر آنها از اعتباری که کارگزار در اختیارشان قرار می‌هد استفاده می‌کنند، به همین خاطر دسترسی محدودتری در فروش سهام در دست داشتند. این فعال بازار سرمایه بیان کرد: مجموع این عوامل سبب شد تا حجم زیادی از منابع مالی طی یکسال اخیر از بازار سهام خارج شود، به‌طور مثال اگر یک سهامدار اعم از حقیقی یا حقوقی حدود ۳۰۰ میلیون تومان اعتبار از کارگزار دریافت کرده و نیاز به ۴۰ میلیون تومان وجه نقد داشته باشد، باید به میزان ۳۴۰ میلیون تومان سهم می‌فروخت تا بتواند درصورت پرداخت اعتبار ۴۰ میلیون تومان خود را برداشت کند. این کارشناس ارشد بازار سرمایه گفت: در حال حاضر مصوبه حذف ممنوعیت پرداخت وجه نقد بسیار به موقع بود زیرا این امر علاوه بر افزایش شفافیت عملکرد کارگزاری‌ها می‌تواند اعتماد سهامداران خرد را به بازار بازگرداند. احمدزاده اصل بیان کرد: بر اساس مصوبه جدید از این پس مشتریان اعتباری شرکت‌های کارگزاری قادر خواهند بود با لحاظ پرتفوی قابل قبولی که نزد شرکت‌های کارگزاری دارند بخشی از نیاز به نقدینگی را از طریق فروش اوراق بهادار پرتفوی خود دریافت کنند.

او تاکید کرد: همچنین با اجرای این طرح شاهد کاهش یافتن ریسک‌های اعتباری و صف‌های فروش خواهیم بود که چنین مساله‌ای می‌تواند به افزایش ورود نقدینگی، ایجاد ثبات و رونق تولید بینجامد.

در شهر

جمعه؛ آلوده‌ترین روز هفته گذشته

بنابر اعلام شرکت کنترل کیفیت هوای تهران جمعه گذشته (۱۵ بهمن‌ماه) آلوده‌ترین روز هفته قبل بوده است. نتایج بررسی آلاینده‌های شهر تهران از سوی شرکت کنترل کیفیت هوا در هفته دوم بهمن‌ماه بر اساس آلاینده ذرات ریز معلق با قطر ۲.۵ میکرون در هوا به عنوان آلاینده شاخص، حاکی است که کیفیت هوا در سه روز در وضعیت ناسالم برای گروه‌های حساس و چهار روز در وضعیت قابل قبول قرار داشت که نسبت به هفته اول بهمن‌ماه با پنج روز آلوده شرایط مطلوب‌تر بود. به گزارش ایسنا، سولماز احدی، کارشناس واحد پایش شرکت کنترل کیفیت هوای تهران با اعلام این موضوع گفت: وضعیت آلودگی هوای پایتخت در هفته گذشته بسیار متأثر از شرایط هواشناسی قرار داشت و در برخی ساعات چهار روز نخست هفته، رشد نسبی ناپایداری جوی و سرعت باد و در روز سه‌شنبه (۱۲ بهمن) رگبار پراکنده سبب محدودیت افزایش غلظت آلاینده‌ها را شد.

طراحی و توسعه میز پایش و پیش‌بینی دما، باد و برف در تهران

نشست بررسی و تسهیل همکاری‌های مشترک میان دو سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران و سازمان هواشناسی کشور به ویژه در زمینه اشتراک داده‌ها و بهبود دقت پیش‌بینی‌ها برگزار شد. به گزارش ایلنا، این نشست با توجه به حکم ابلاغی وزیر کشور به شهردار تهران به عنوان «جانشین رییس ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران کلانشهر تهران» و همچنین نقش سازمان هواشناسی کشور به منظور تامین داده‌ها در سامانه‌های پیش بینی و هشدار، به منظور تسهیل همکاری مشترک به ویژه در زمینه اشتراک داده‌ها و بهبود دقت پیش‌بینی‌ها، با حضور نمایندگان سازمان مدیریت بحران کشور، مدیریت بحران استان تهران، پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو و مدیران سازمان برگزار شد. در این نشست مقرر شد با هدف هم افزایی سازمان‌های ذیربط، ضمن اشتراک داده‌ها، همکاری‌های فنی میان دو طرف توسعه یابد. بر اساس این گزارش، سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران در راستای ماموریت ذاتی خود و به منظور تحقق هدف کاهش آسیب‌پذیری شهر تهران در برابر مخاطرات جوی، انجام مطالعات و استقرار سامانه‌های پایش، پیش‌بینی و هشدار مخاطرات جوی را در دستور کار خود قرار داده است. از این رو سامانه پیش‌بینی و هشدار سیل حوضه‌های آبریز شمال تهران با همکاری پژوهشگاه هواشناسی کشور در سال‌های گذشته انجام و در حال حاضر عملیاتی شده است. بر این اساس و با توجه به نیازسنجی انجام‌شده به منظور پیش‌بینی سایر پدیده‌های هواشناسی در سطح شهر تهران و ایجاد آمادگی‌های لازم به منظور مقابله موثر و کاهش آسیب‌های جانی و مالی ناشی از این پدیده‌ها، انجام مطالعات «طراحی و توسعه میز پایش و پیش‌بینی دما، پروفیل سرعت و جهت باد و میزان بارش برف در شهر تهران» به کارفرمایی این سازمان و توسط دانشگاه تهران در حال انجام می‌باشد که تاکنون ضمن نصب و راه‌اندازی ۴۲ ایستگاه پایش مخاطرات جوی، نسخه اولیه سامانه پیش‌بینی و پایش فعال شده است و تا سال آینده ضمن افزایش تعداد ایستگاه‌های پایش آماده بهره‌برداری می‌شود.

تسهیل فرآیند اداری ساخت و ساز تا چه حد بر مشکلات اقتصادی آن غلبه خواهد کرد؟

هفت خان صدور پروانه ساختمانی در پایتخت

گروه راه و شهرسازی |

اگرچه فرایند طولانی صدور پروانه ساخت از سوی شهرداری تهران یکی از عوامل اثرگذار بر افت ساخت و ساز در پایتخت به شمار می‌رود، اما بی‌گمان، وزن این عامل در برابر عوامل خارج از بازار ساخت و ساز و به عبارتی وضعیت کلی اقتصاد کشور بسیار اندک است. افت ساخت و ساز طی چند ساله اخیر تحت تاثیر جهش‌های تورمی، نوسان در انتظارات تورمی، وجود بیش از ۵۰۰ هزار خانه خالی و به عبارتی بدون مشتری در این شهر بوده است. کاهش محسوس درآمدهای نفتی از اردیبهشت سال ۱۳۹۷ که منجر به سرریز دلارهای نفتی به اقتصاد کشور شده است، افزون بر اینکه موتور خلق پول (جهش تورم) را تقویت کرده، مانع از سرمایه‌گذاری (در کل اقتصاد) و تولید در صنعت ساختمان نیز شده است. با این حال، طی چند روز اخیر، به‌طور دقیق از زمان تقدیم لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ پایتخت، شهرداری تهران تلاش کرده است تا با برجسته‌سازی قفل شدن ساخت و ساز و لزوم بازگشایی گره‌های آن، از جمله بازگشایی در روند آهسته و بطئی صدور پروانه ساخت، مهم‌ترین کانال درآمدی شهرداری در دوره ماقبل دوره پنجم را دوباره احیا کند تا بلکه از طریق این درآمدها بتواند طرح‌های توسعه‌ای خود را پیش ببرد. اگر از اینکه کیفیت چنین درآمدهایی نزد کارشناسان و ناظران شهری چگونه است، بگذریم؛ نفس تسریع در صدور پروانه ساخت در شرایط کنونی اقتصاد ساختمان در شهر تهران، اثر قابل توجهی بر افزایش ساخت و ساز نخواهد داشت و بعید است، شهرداری در میان مدت از این کانال درآمد قابل توجهی کسب کند. مگر اینکه با انگیزه‌سازی‌های کاذب از طریق اعطای تراکم‌های تشویقی و سایر روش‌ها مشابه، تلاش کند جذابیت ساخت و ساز را برای سازندگان افزایش دهد.

به گزارش ایسنا، صدور پروانه ساختمانی برای آغاز ساخت و ساز امری ضروری است؛ اما طولانی شدن آن این روزها داد بسیاری از سازنده‌ها به خصوص انبوه‌سازان را درآورده است؛ بگونه‌ای که پورحاجب دبیر کانون انبوه‌سازان اعلام می‌کند: «علت اصلی طولانی شدن تکمیل ساختمان‌ها در ایران، طولانی بودن فرآیند صدور پروانه است. سابقه نشان داده پروانه ساختمانی برای شرکت خارجی در ایران ۱۰ روزه صادر می‌شود؛ اما برای ما فقط ۱۰ روز طول می‌کشد تا جواب سلام‌مان را بدهند.»

در این میان مدیران شهری نیز تلاش‌های زیادی برای کاهش زمان صدور پروانه کردند و بارها انتقاد داشتند که طولانی شدن فرآیند باعث دلسردی سازندگان و در نتیجه دامن زدن به رکود ساخت و ساز در تهران شده است، به‌طوری که زاکانی شهردار تهران نیز به تازگی در صحن شورای شهر تهران با بیان اینکه امروز ساخت و ساز به صرفه نیست، گفته بود: صدور پروانه هفت تا ۱۰ ماه زمان می‌برد که در نظر داریم این زمان را به زیر دو ماه کاهش دهیم.

هرچند شهرداری معتقد است که صدور پروانه به شرایط ملک و بررسی‌های شهرداری‌های مناطق بستگی دارد و حتی مواردی نیز وجود داشته که ۸۰ روزه پروانه ساخت صادر شده است؛ اما با این حال معاون شهرسازی شهرداری تهران در تشریح دلایل طولانی شدن و راهکارهای حل این مشکل به ایسنا می‌گوید که برای حل مشکلات موجود در فرآیند صدور پروانه آسیب‌شناسی شده و با اولویت این مسائل حل می‌شود. حمید صارمی در مورد اصلاح فرایند صدور پروانه و کاهش زمان آن می‌گوید: بر مبنای ماده ۱۰۰ و بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، صدور پروانه ساختمانی از وظایف شهرداری‌ها است. در پروانه ساختمانی و پیوست‌های آن نقشه‌های مجاز برای ساخت، کاربری ملک، نحوه عقب‌نشینی و اجرای گذر، نمای ساختمان، مهندسان طراح و مهندس ناظر مشخص می‌شوند که در هنگام دریافت پروانه، متناسب با بهره‌گیری از تراکم ساختمانی، تعداد طبقه، تعداد واحد، کاربرد ملک و ... مستند به مصوبات شورای اسلامی شهر، عوارض ساختمانی محاسبه و دریافت می‌شود.

وی با بیان اینکه علاوه بر آن نقشه‌ها از جنبه‌های گوناگون مقررات ملی ساختمان همچون، ضوابط آتش نشانی، استانداردهای معماری و همچنین چگونگی حفظ درختان نیز بررسی می‌شود و عوارض مرتبط با تاییدیه سازمان تامین اجتماعی در خصوص تعیین تکلیف حق بیمه کارگران ساختمانی و سازمان نظام مهندسی در خصوص حق الزحمه ناظران، دریافت و پس از اعلام وصول، پروانه ساختمانی صادر می‌شود، ادامه می‌دهد: از آن جا که کنترل کیفیت ساخت و ساز، ایمنی ساختمان، حفظ باغ‌های شهر و درختان موجود در املاک، نمای ساختمان‌ها و تعیین مسوولیت‌های مهندسان طراح و ناظر و انجام درست وظایف شان در قوانین و آیین نامه از الزامات صدور پروانه قلمداد شده است، صدور پروانه به یک موضوع با ابعاد گسترده تبدیل شده است. صارمی با تاکید بر اینکه اهداف اساسی مدیریت شهری در صدور پروانه، کاهش زمان صدور پروانه، کاهش هزینه صدور پروانه برای شهروندان و شهرداری، پیش بینی‌پذیری فرآیند صدور پروانه و شفافیت فرایندهای آن، دسترسی به کیفیت‌های مورد نظر قانونگذاران در فرآیندهای صدور پروانه است، اظهار می‌کند: از سوی دیگر نهادهای موثر در صدور پروانه که هر کدام مستند به قوانین و آیین نامه‌های مصوب، در بخشی از فرآیند یا چگونگی تقسیم کار، نقش ایفا می‌کنند هم نیازمند توجه است.

معاون شهرسازی شهرداری تهران با تاکید بر اینکه نقش و جایگاه قانونی هر کدام از نهادها، مستند به قوانین مربوطه تعیین شده است، اضافه می‌کند: در هر قانون یا آیین نامه مرتبط به فرصت صدور پروانه همچون بهانه‌ای برای حل همه مشکلات آن بخش نگریسته شده و این نگاه، سبب شده صدور پروانه به گردنه‌ای بسیار دشوار تبدیل شود در ازای عمر شهرداری‌ها، آیین نامه و ضوابط و مقررات، تدوین، تصویب و ابلاغ شده و بر گستردگی و سردرگمی نقش‌ها و جایگاه هر کدام از نهادهای موثر، اضافه کرده است، اما با همه این اوصاف، نقش شهرداری به عنوان موثرترین نهاد، غیرقابل انکار است.

وی بیان می‌کند: کاهش زمان صدور پروانه در سالیان گذشته، همواره مدنظر بوده است و گام‌های موثری در این زمینه در سال‌های گذشته برداشته شده که مهم‌ترین آن در تهران، الکترونیکی کردن فرآیند صدور پروانه و پس از آن، برون سپاری و واگذاری بخش‌هایی از صدور پروانه به دفاتر خدمات الکترونیک شهر است.

صارمی می‌افزاید: واگذاری امور به دفاتر با هدف تسریع و تسهیل در امور اجرایی، کاهش تصدی گری و تحقق شهر و دولت الکترونیک، تامین رضایت شهروندان، ایجاد بستر مناسب برای رشد و توسعه بخش خصوصی و استفاده از مشارکت مردم در قالب سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی بود؛ اما ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که نه تنها برون سپاری کارها به دفاتر خدمات الکترونیک به اهداف مورد نظر نرسیده؛ بلکه شاید بر پیچیدگی امور افزوده است، هرچند ارزیابی منصفانه و ارایه دلایل دقیق طولانی شدن صدور پروانه و سایر اهداف در حوصله این مصاحبه نیست. اما به عنوان یکی از گام‌های مهم در ارتقای کیفیت صدور پروانه، راهنمای کارهای اصلاحی آتی خواهد بود.

۱۲ ایراد طولانی شدن صدور پروانه

وی در مورد اقدامات صورت گرفته برای رسیدن به اهداف مدیریت شهری در صدور پروانه می‌گوید: از آنجا که شناخت وضع موجود و آسیب‌شناسی آن مقدمه ارزیابی و تصمیم‌گیری برای بازنگری است، سرفصلهای مشکلات موجود در فرآیند صدور پروانه در چند موضوع قابل بازگویی است که در وهله اول تعدد مراکز و سازمان‌های دخیل در موضوع صدور پروانه ساختمانی به چشم می‌خورد و بعد از آن ضوابط، مقررات، بخشنامه‌ها و روال‌های ناهمگون و غیرشفاف در فرآیند وجود دارد که در این میان تقسیم کار نامناسب بین شهرداری مناطق و دفاتر خدمات الکترونیک، تصویب و ابلاغ آیین نامه‌های قوانین مرتبط با صدور پروانه در بسترهای ناهماهنگ باید مورد توجه قرار گیرد. به گفته معاون شهردار تهران، همچنین از ضعف در توان تخصصی کارمندان حوزه شهرسازی در ستاد و مناطق، رواج تخلف از ضوابط و مقررات شهرسازی به بهانه کسب درآمد در حوزه شهرسازی، سوءاستفاده از موقعیت و وجود امضاهای طلایی در فرآیندهای مرتبط با صدور پروانه، ناآشنایی سازندگان و شهروندان با ضوابط و مقررات، کم توجهی به آموزش همگانی، ناآشنایی دارندگان پروانه اشتغال به کار مهندسی نسبت به ضوابط و مقررات و بخشنامه‌های مرتبط با صدور پروانه، کم توجهی به کیفیت ساخت و ساز مهندسی و نگاه سوداگرانه به موضوع مسکن و ساخت و ساز و کمبود دانش مهندسی در طراحی فرآیندهای مرتبط با صدور پروانه و آشنا به پیچیدگی‌های کار در شهرداری نباید غافل شد.

ادامه از صفحه اول

غنی‌سازی نان، راهکاری برای ارتقای سلامت جامعه

براساس گزارش دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت، این کار در کاهش کم‌خونی ناشی از فقر آهن و همچنین کمبود اسید فولیک موثر بوده است.

در زمینه اثرات جانبی طرح غنی‌سازی آرد با آهن، مطالعات محدودی انجام شده است. بر اساس این مطالعات، افراد سالم با وضعیت اقتصادی پایین، نان زیادی مصرف کرده و افراد با وضعیت اقتصادی بالا، آهن را از سایر منابع (علاوه بر نان) دریافت می‌کنند. بنابراین با اجرای این طرح، خطراتی برای هر دو گروه وجود دارد چرا که آهن اضافه در بدن به عنوان رادیکال آزاد عمل می‌کند و سبب آسیب به بافت‌ها می‌شود. این کار همچنین می‌تواند سبب افزایش بیماری‌های قلبی شود. از سوی دیگر، امکان تداخل با سایر ریزمغذی‌ها وجود دارد و خطراتی برای افراد دارای اختلال تنظیم جذب آهن ایجاد می‌کند. بنابراین در صورت اجرای این طرح، باید توجه بیشتری به راهکارهای پیشنهادی متخصصان امر شود. درواقع از مشکلات طرح غنی‌سازی آرد با آهن، عدم تعیین گروه هدف بوده است. گروه هدف این طرح می‌تواند شامل کودکان و گروه‌های آسیب‌پذیر، زنان در سن باروری، مادران باردار و افراد دچار کم‌خونی ناشی از کمبود آهن باشد. همه افراد در گروه‌های سنی و جنسیتی مختلف، نیاز برابری به آهن ندارند. به عنوان مثال، مردان بالغ و مسن، کمبود آهن نداشته و نیاز به مصرف بیشتر آن ندارند، بنابراین در صورت مصرف طولانی مدت، احتمال بروز مشکلاتی در آنها وجود دارد.

از جمله راهکارهایی که می‌تواند از عوارض جانبی اجرای این طرح بکاهد، عدم استفاده از آرد غنی‌شده برای عموم مردم است، به طوری که توزیع نان غنی شده، اختیاری باشد. همچنین توزیع رایگان قرص آهن پیشنهاد می‌شود. در مجموع اگر چه طرح غنی‌سازی نان، فواید و آثار مثبتی داشته است اما لازم است به نظرات مخالف در این زمینه نیز توجه شود.

الزامات تبدیل ایران به چهارراه ترانزیت منطقه چیست؟

رشد سریع شبکه ترانزیتی خارج از مرزها

کارشناس حمل و نقل دریایی گفت: تبدیل ایران به چهارراه ترانزیت منطقه، بیش از ایده‌پردازی به هماهنگی، همکاری و اقدامات عملی برای کسب سهم موثر و پایدار از مبادلات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای نیاز دارد.

علیرضا چشم‌جهان در گفت‌وگو با فارس با هشدار نسبت به اینکه تقریبا هیچ یک از کریدورها و دالان‌های اصلی ترانزیتی واقع در کشورهای همسایه شمال کشورمان به عبور از ایران وابستگی ندارند و به‌طور مستقل مشغول کار خودشان هستند، تاکید کرد: تبدیل کشورمان به چهار راه ترانزیت منطقه، بیش از ایده‌پردازی به هماهنگی، همکاری و اقدامات عملی برای کسب سهم موثر و پایدار از مبادلات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای نیاز دارد. وی درباره تحولات زنجیره تامین در عرصه بین‌المللی با اشاره به اینکه در دنیای امروز، بیش از ۷۰ درصد تجارت جهانی از لحاظ ارزش کالاها و ۹۰ درصد از نظر تناژ از طریق دریاها انجام می‌شود، در مورد مقدار کالاهای تجاری جابه‌جا شده در سال ۲۰۲۱ از طریق دریا در جهان گفت: بیش از ۱۱ میلیارد و یک‌صد میلیون تن انواع کالا از طریق بنادر و خطوط کشتیرانی در سطح بین‌المللی جابه‌جا شده که نسبت به سال ۲۰۲۰ بالغ بر ۴.۳ درصد رشد داشته و این افزایش در حالی رخ می‌دهد که در سال ۲۰۲۰ حمل‌ونقل دریایی در جهان کاهشی معادل سه و هشت دهم درصد را نسبت به سال ۲۰۱۹ تجربه کرد که عمدتا ناشی از شیوع سراسری بیماری کرونا بود.

این کارشناس حمل و نقل دریایی افزود: سهم آسیا از مجموع ۱۱ میلیارد و صد میلیون تن کالای تجاری دریابرد در سال ۲۰۲۱، بالغ بر ۵۴ درصد بوده و به ترتیب قاره امریکا ۱۸ درصد، اروپا ۱۵ درصد، اقیانوسیه ۸ درصد و آفریقا ۶ درصد سهم داشته‌اند.

این کارشناس حمل و نقل دریایی درباره کارکرد کریدورهای «یک کمربند-یک جاده»، «ترانس سیبریا»، «ترانس چاینا ریل وی»، «میدل کریدور»، «تراسیکا»، «جاده ابریشم یخی» گفت: این دالان‌های ترانزیتی با سرعت در حال افزایش کارایی خود در جهت ارایه خدمات منظم و سریع به صاحبان کالا هستند تا مانند زمان انسداد کانال سوئز و همچنین دوران پساکرونا در سال ۲۰۲۱، زنجیره تامین جهانی فقط به مسیرهای حمل‌ونقل دریایی متکی نباشد و بتواند از مزیت کریدورهای ریلی و ترکیبی جدید حتی با هزینه بیشتر بهره ببرد.

چشم‌جهان افزود: البته ما در ایران بخشی از کریدور جنوب - شمال هستیم، ولی در عمل می‌بینیم که به دلیل ناهماهنگی‌ها و ناکارآمدی‌های موجود، این دالان توفیق چندانی نداشته است.

وی اضافه کرد: امروز گفته می‌شود که اگر راه‌آهن به بندر چابهار در جنوب و بندر کاسپین و احیانا بندر انزلی و آستارا در شمال برسد، کریدور جنوب - شمال (نوستراک) راه می‌افتد، اما سئوال اینجاست که با سیاست‌های تعرفه‌گذاری غیرانعطاف پذیر راه‌آهن ایران و کندی سیر و حرکت واگن‌های باری، چه کسی می‌تواند این توفیق را ضمانت کند؟ مگر امروز شبکه راه‌آهن بین بندرعباس و بندر امیرآباد در ساحل دریای خزر متصل نیست؟ آمار حمل کانتینرهای ترانزیتی بین بندرعباس و بندر امیرآباد در رقابت با میدل کریدور یا تراسیکا چقدر بوده است؟

این کارشناس حمل و نقل دریایی ادامه داد: وقتی کانال سوئز در فروردین ۱۴۰۰ دچار انسداد شد، مدیرعامل و رییس هیات‌مدیره دی پی ورلد امارات که مرکز آن در جبل‌علی است، گفت که این موضوع یک بیدارباش برای جامعه جهانی است و از این پس باید اطمینان حاصل کرد که روند تجارت بین‌المللی همواره می‌تواند نیازهای زنجیره تامین جهانی را تامین کند. با همین دیدگاه بود که دیدیم اخیرا مذاکراتی با ایران برای عبور کالاهای ترانزیتی بین امارات و ترکیه بدون عبور از مسیر کانال سوئز انجام شده و چند محموله آزمایشی هم در این مسیر حرکت کرده، هرچند که ترکیه برای تبادل کالا با امارات مسیر عراق و بندرام القصر را هم مد نظر دارد و ممکن است فرصت جدیدی که برای کشورمان ایجاد شده، مانند سایر فرصت‌ها از بین برود.

چشم‌جهان ادامه داد: اتصال دالان «ترانس چاینا ریل وی» با راه‌آهن قزاقستان که «میدل کریدور» نام گرفته نیز اتصال کشورهای شرق دور، چین، قزاقستان، ترکمنستان، قرقیزستان، ازبکستان و اروپا را از طریق بنادر ترکمن‌باشی و آکتائو در شرق خزر و باکو در سواحل غربی آن فراهم می‌کند و امکانات بنادر گرجستان و ترکیه هم در این حلقه می‌گنجد؛ تا آنجا که به تازگی «میدل کریدور» عبور یک میلیون کانتینر را از مسیر خود جشن گرفت.

وی یادآوری کرد: الان در حالی که کشتی‌ها با ظرفیت حمل تا ۳۰۰ کانتینر (تی‌ای یو) بین بنادر آکتائو و باکو به‌طور پیوسته مشغول جابه‌جایی کانتینر هستند و عملکرد بندر اکتائو در سال ۲۰۲۱ به ۳۳ هزار تی‌ای یو، بندر باکو به ۴۰ هزار تی‌ای یو و ترکمن باشی به حدود ۱۱ هزار تی‌ای یو رسیده و بندر کوریک (قزاقستان) شاهد تخلیه و بارگیری بیش از ۱۳۰۰۰ هزار وسیله نقلیه (کامیون و واگن) از کشتی‌های رو-رو (کشتی‌های ویژه حمل وسائل نقلیه باری) بوده، به دلیل مشکلاتی که در مباحث ناوگان و مباحث بازرگانی و تعامل با مشتریان در حوزه حمل و نقل در دریای خزر وجود دارد و البته به واسطه مسائل فنی، زیرساختی و حتی گره‌های نظارتی در بنادر شمالی، به جای توسعه دریا محور، با صف طولانی کامیون‌های پلاک داخلی و خارجی برای عبور از مرز زمینی و ریلی آستارا به جای استفاده از ظرفیت‌های بنادر و کشتیرانی در دریای خزر مواجه هستیم یا حتی برای حمل ۱۰۰ کامیون با کشتی رو-رو از مبدا بندر انزلی مشکلات باورنکردنی پیش می‌آید و از طرف دیگر حدود ۷۰ درصد از مجموع ظرفیت بنادر تجاری ایرانی واقع در سواحل دریای خزر بلااستفاده باقی مانده است.

این کارشناس حمل و نقل دریایی افزود: همه این واقعیت‌ها موجب شده که می‌بینیم هیچیک از کریدورها و دالان‌های ترانزیتی مجاور کشورمان به عبور از بنادر و خاک ایران وابستگی ندارند و به‌طور مستقل مشغول کار خودشان هستند. این نشان می‌دهد که ایده مبتنی بر اینکه ایران چهارراه عالم است، بدون آنکه اقدام موثری برای تحققش انجام شود، عملی نیست و اصولا برای حفظ جایگاه ایران برای ایفای نقش موثر در مبادلات تجاری منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، تدبیر و هماهنگی‌های لازم صورت نگرفته است.

چشم‌جهان بیان کرد: کریدور «یک کمربند-یک جاده» هم که قرار است از چین و از مرز کاشغر وارد پاکستان شده و به بنادر کراچی، پورت‌قاسم و گوادر برسد، دالان ترانزیتی دیگری است که راه خود را بدون اینکه به ایران ربطی پیدا کند، یافته است. از دیگر سو، دالان ترانزیتی لاجورد نیز از افغانستان آغاز و وارد ترکمنستان شده و از طریق بندر ترکمن‌باشی و دریای خزر و بندر باکو به سمت اروپا ادامه مسیر می‌دهد که باز هم ایران در این مسیر گنجانده نشده است. وی همچنین به کریدور ریلی «لندبریج» بین جده و دمام (دریای سرخ و خلیج‌فارس) و نیز راه‌آهن اتحاد که امارات متحده عربی و عمان را به شبکه ریلی عربستان و بعدا به کویت و عراق متصل می‌کند، اشاره کرد و افزود: همه این کریدورها می‌توانند بر اهمیت جایگاه استراتژیکی که ایران برای خود قائل است، در منطقه تاثیر بگذارند. این کارشناس حمل و نقل دریایی گفت: در حال حاضر بنادر جبل‌علی، خلیفه (ابوظبی)، حمد (قطر)، صحار (عمان)، بندرعباس (ایران) و ام‌القصر (عراق) فعال‌ترین بنادر کانتینری منطقه خلیج فارس و دریای عمان محسوب می‌شوند که اغلب آنها سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی را در بخش زیرساخت، روساخت و تجهیزات و ایجاد مشارکت‌های بین‌المللی کارآمد انجام داده‌اند حتی بندری مانند ام‌القصر که با وجود مشکلات کشور عراق، اکنون چندین اپراتور بین‌المللی را در خود جای داده و عملکرد آن در سال ۲۰۲۰ تقریبا ۱۰ برابر مجموع عملیات کانتینری بنادر امام خمینی (ره) و خرمشهر بوده است.

ایرانشهر

پروژه نهضت ملی مسکن از برنامه عقب ماند

محمدرضا رضایی کوچی، رییس کمیسیون عمران مجلس اظهار کرد: در حال حاضر متاسفانه از برنامه زمان‌بندی ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی در چهار سال عقب هستیم.

رضایی کوچی در گفت‌وگو با ایلنا بیان کرد: تنها یک وزارتخانه راه‌وشهرسازی نمی‌تواند ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی در ۴ سال یا همان طرح نهضت ملی مسکن را جلو ببرد باید کل حاکمیت و دولت پای کار بیایند اما متاسفانه در حال حاضر هماهنگی‌های مناسبی بین دستگاه‌ها برای اجرای این طرح وجود ندارد.

وی با بیان اینکه انتظار ما این است که جلسه شورای عالی مسکن هر دو هفته یک بار با حضور رییس‌جمهوری برگزار شود تا این موضوعات از سوی عالی‌ترین مقام دولت پیگیری شود، گفت: تاکید ما بر تفکیک وزارت راه و شهرسازی است و معتقدم برای تسریع در ساخت و اجرای پروژه نهضت ملی مسکن باید یک وزارتخانه مستقل ایجاد شود و این تصمیم بسیار موثر است. در حال حاضر موضوعات حمل و نقل هوایی، جاده‌ای، ریلی، دریایی و با موضوعات شهرسازی و مسکن در هم تنیده شده و وظایف این وزارتخانه بسیار سنگین است و هیچ وزیری نمی‌تواند تمام امور را همزمان پیش ببرد و تمام حوزه‌ها را اداره کند.

رییس کمیسیون عمران درباره ورود شرکت‌ها و کشورهای خارجی در پروژه نهضت ملی مسکن گفت: هیچ نیازی نیست که به سمت کشورهای خارجی برویم. معتقدم دولت باید در این حوزه سیاست‌گذاری کند، قرار نیست دولت سازنده باشد باید تسهیلات و زمین ارایه دهد و بازار مصالح را کنترل کند، در این شرایط مردم خودشان خانه‌سازی کنند. بنابراین نیازی به ترکیه و چین نداریم و خودمان با ظرفیت‌هایی که در قانون پیش بینی کردیم می‌توانیم با توان داخل این پروژه را به اجرا برسانیم.

انعقاد تفاهم‌نامه‌های تهاتر با نفت برای ساخت آزادراه

محمدرضا کدخدازاده، معاون ساخت و توسعه راه‌های شرکت ساخت از هزینه ۴.۸ میلیون یورویی ساخت پل مرزی آستاراچای خبر داد و گفت: بر اساس توافقات صورت گرفته میان ایران و آذربایجان، ۵۰ درصد از هزینه ساخت پل را ایران و ۵۰ درصد مابقی را کشور آذربایجان بر عهده دارد. به گزارش ایلنا، به گفته این مقام مسوول، طول پل حدود ۱۰۰ متر، عرض آن ۳۱ متر و زمانبندی اجرای پروژه ۱۸ ماه در نظر گرفته شده است که پل در سه دهانه و بر روی رودخانه آستاراچای ساخته می‌شود. معاون ساخت و توسعه راه‌ها با اشاره به امضای تفاهمنامه و کلنگ زنی احداث پل مرزی آستاراچای در سفر وزیر راه و شهرسازی به آذربایجان گفت: از سال ۹۸ صحبت‌های اولیه در خصوص احداث این پل با مقامات کشور آذربایجان انجام شد و مواردی مثل برآورد هزینه و زمان انجام عملیات، مکان مورد نظر و سهم هر کشور در ساخت، مشخص شده بود که در نهایت به تفاهمنامه تبدیل شد.

کدخدازاده افزود: هزینه احداث پل در دو سال گذشته ۴.۸ میلیون یورو برآورد شد که شامل مواردی از جمله خدمات مشاوره، نظارت، آزمایشگاهی و پیمانکاری می‌شود.

سفر دریایی از بندرعباس به امارات برقرار شد

کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: خط مسافری بندر شهید باهنر به شارجه پس از دو سال وقفه راه‌اندازی شد. به گزارش مهر، کشتیرانی والفجر اعلام کرد: خط کشتیرانی مسافری بندرعباس- شارجه و بالعکس پس از دو سال وقفه راه‌اندازی مجدد شد. این خط مسافری به مناسبت فرارسیدن ایام‌الله دهه فجر و چهل و سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی راه‌اندازی شده است که با استفاده از کشتی نگین از جمله شناورهای مسافری کشتیرانی والفجر و از روز چهاردهم بهمن ماه جاری سفر رفت و برگشت بین بندرعباس و بندر شارجه عملیاتی شده است و پذیرای مسافران خواهد بود. بر اساس این گزارش خط مسافری یاد شده که به دلیل شرایط ناشی از کرونا متوقف شده بود از این پس به صورت هفتگی فعال خواهد بود.

جهش سفرهای جاده‌ای در اوج امیکرون

سفرهای جاده‌ای مردم در هفته گذشته با وجود اوج‌گیری ویروس کرونا در کشور و قرمز شدن اکثر شهرها روند افزایشی داشت و استان‌های کشور عمدتا شاهد افزایش تردد انواع وسایل نقلیه بودند. به گزارش ایسنا، بر اساس تازه‌ترین آمارهای منتشر شده از سوی مرکز مدیریت راه‌های کشور درباره وضعیت تردد وسایل نقلیه مختلف در بازه زمانی هشتم تا ۱۴ بهمن ماه، به صورت متوسط یک میلیون و ۶۹۴ هزار و ۲۷۷ وسیله نقلیه در هر روز در محورهای مواصلاتی کشور تردد کردند که نسبت به هفته قبل از آن افزایش ۴ درصدی داشت و در قیاس با هفته مشابه سال گذشته رشد هفت درصدی را تجربه کرد. در بازه زمانی مذکور بیش از هشت میلیون و ۹۳۰ هزار وسیله نقلیه تردد کردند که آمارها نسبت به هفته قبل از این بررسی نیز با کاهش ناچیزی همراه بود.

اخبار فناوری

متا جریمه ۲ میلیون دلاری به انگلیس می‌پردازد

رگولاتور رقابت انگلیس متا (شرکت مادر فیس‌بوک) را به دلیل چند چالش جدید درباره خرید شرکت «گیفی» ۱.۵ میلیون پوند (معادل ۲ میلیون دلار) جریمه کرده است. به گزارش مهر به نقل از رویترز، اداره رقابت و بازارهای انگلیس (CMA) طی سال‌های اخیر موضعی سختگیرانه علیه شرکت‌های فناوری بزرگ اتخاذ و تحقیقاتی درباره سلطه آنها بر بازارهای مختلف مانند تبلیغات دیجیتال اتخاذ کرده است. این سازمان اکنون سعی دارد ادغام شرکت «گیفی» در فیس‌بوک را مسدود کند. متا این پلتفرم تصاویر متحرک را در می ۲۰۲۰ میلادی و به قیمت ۴۰۰ میلیون دلار خرید. اما پس از آنکه CMA به این نتیجه رسید که اقدامات شرکت آمریکایی برای برطرف کردن تأثیر ادغام بر بازار تبلیغات آنلاین کافی نیست، به متا دستور داد آن را بفروشد. اداره رقابت و بازارهای انگلیس اعلام کرد متا در برخی موارد مربوط به شیوه کنترل گیفی نتوانسته از قوانین پیروی کند. اداره CMA این امر را به عنوان یک ماهیت عجیب و بد متا در خصوص عدم پیروی از قانونی توصیف کرد که هدف آن تضمین ادامه رقابت دو شرکت با یکدیگر و نه یکپارچه شدن آنها در زمانی است که رگولاتور همچنان مشغول بررسی عملیات ادغام است. این خبر نشان‌دهنده نقطه ضعفی دیگر در رابطه بین شرکت امریکایی و رگولاتور انگلیسی است. CMA اکتبر گذشته جریمه‌ای ۵۰.۵ میلیون پوندی درباره موارد دیگر نقض قانون برای فیس‌بوک وضع کرد و به این شرکت دستور فروش گیفی را داد. در حال حاضر متا خواستار تجدیدنظر در رأی این سازمان برای فروش گیفی است. همچنین این شرکت اعلام کرد هر چند با جریمه جدید CMA مخالف است اما آن را پرداخت می‌کند.

همکاری گوگل، متا و توییتر با اتحادیه اروپا بر ضد نفرت پراکنی

وزرای دادگستری عضو اتحادیه اروپا و مدیران ارشد گوگل و متا از همکاری برای شکل دادن به یک چارچوب حقوقی به منظور مقابله با نفرت پراکنی اینترنتی خبر داده‌اند. به گزارش مهر به نقل از رویترز، کشورهای اروپایی و امریکا در سال‌های اخیر تلاش‌های خود به منظور ایجاد چارچوب‌های قانونی به منظور ملزم کردن غول‌های فناوری در امریکا به مقابله با نفرت پراکنی را تشدید کرده‌اند. اتحادیه اروپا قانون خدمات دیجیتال را به تصویب رسانده که به موجب آن شرکت‌های فناوری برای مقابله با نشر محتوای غیرقانونی، داده‌های دروغ و نفرت پراکنی روی پلتفرم‌های خود باید تلاش بیشتری صورت دهند، در غیر این صورت حداکثر معادل شش درصد از گردش مالی سالانه خود جریمه می‌شوند. به گفته اریک دوپوند وزیر دادگستری فرانسه قرار است قوانین جدید اتحادیه اروپا در مورد فعالیت شرکت‌های فناوری به گونه‌ای تنظیم شوند تا آنها در این زمینه حرف آخر را نزنند.

رشد ۱۷۰ میلیارد دلاری ارزش بازار ارزهای دیجیتال با عبور بیت‌کوین از ۴۱ هزار دلار

بیت‌کوین دوباره جان گرفت

قیمت بیت‌کوین پس از انتشار گزارش اشتغال به کار امریکا در ماه ژانویه که رشدی بیش از حد انتظار را نشان می‌داد با جهشی سه هزار دلاری به بالای ۴۰ هزار دلار بازگشته است. بزرگ‌ترین رمزارز بازار اخیرا افت چشمگیری را تجربه و برخی تحلیلگران را نگران کرده بود. ولی حالا با افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران به بازار شاهد رشد مجدد قیمت این ارز دیجیتال هستیم. به‌دنبال جهش بیت‌کوین و عبور قیمت از ۴۱،۰۰۰ دلار، ارزش کل بازار ارزهای دیجیتال با رشدی ۱۷۰ میلیارد دلاری به ۱.۹ تریلیون دلار رسید. این در حالی است که برخی از آلت کوین‌های بازار در ۲۴ ساعت گذشته جهش‌هایی دورقمی را تجربه کرده‌اند. در مجموع، ارزش کل بازار ارزهای دیجیتال با حدود ۱۷۰ میلیارد دلار افزایش از پایین‌ترین سطح روز جمعه، به بیش از ۱.۹ تریلیون دلار رسیده است.

بیت‌کوین پس از حدود دو هفته معامله‌شدن زیر سطح ۴۰،۰۰۰ دلار، بالاخره در یک جهش قاطعانه سطح مورد نظر را فتح کرد و به‌دنبال این حرکت، اکثر ارزهای دیجیتال نیز از او پیروی کردند. بر اساس داده‌های بازار، قیمت اتریوم، باینانس کوین، کاردانو، سولانا، پولکادات و بسیاری دیگر از ارزهای دیجیتال، در ۲۴ ساعت گذشته رشد چشمگیری داشته است. تقریباً در روزهای ۲۰ و ۲۱ ژانویه (۳۰ دی و ۱ بهمن) بود که رهبر بازار ارزهای دیجیتال برای اولین‌بار در چند ماه گذشته به زیر ۴۰،۰۰۰ دلار سقوط کرد. بیت‌کوین در چند هفته بعد نیز نتوانست سقوط خود را جبران کند و حتی به پایین‌ترین قیمت خود از اواخر ژوییه (تیر)، یعنی زیر ۳۳،۰۰۰ دلار رسید. با این حال، چند روز پیش یک روند صعودی در بازار آغاز شد و قیمت مقاومت ۳۹،۰۰۰ دلار را آزمایش کرد. این حرکت خریداران ابتدا موفقیت‌آمیز نبود و فروشندگان در ادامه قیمت را به زیر ۳۷،۰۰۰ دلار کشاندند. هر چند اینجا بود که وضعیت تغییر کرد. در حالی که بیت‌کوین بین ۳۷،۰۰۰ تا ۳۸،۰۰۰ دلار معامله می‌شد، این ارز دیجیتال برای اولین‌بار در بیش از دو هفته گذشته به بالای ۴۰،۰۰۰ دلار رسید. روند صعودی در ساعات بعد از آن هم ادامه پیدا کرد و قیمت بیت‌کوین اکنون در حدود ۴۱،۴۳۰ دلار قرار دارد. بیت‌کوین از جمعه شب توانسته است ۴،۰۰۰ دلار رشد را تجربه کند؛ در نتیجه، ارزش بازار آنکه چند روز پیش کمتر از ۷۰۰ میلیارد دلار بود، اکنون به ۸۰۰ میلیارد دلار رسیده است.

رشد چشمگیر آلت کوین‌ها

همانطور که انتظار می‌رود، معمولاً زمانی که بیت‌کوین دچار نوسان قیمت می‌شود، آلت کوین‌ها نیز مسیر او را دنبال می‌کنند. اتریوم چند روز پیش برای حفظ سطح ۲،۰۰۰ دلاری خود تلاش می‌کرد. با این حال اکنون دومین ارز دیجیتال بزرگ بازار، پس از تجربه ۷ درصد رشد در ۲۴ ساعت گذشته، بالای ۳،۰۰۰ دلار معامله می‌شود. باینانس کوین، پولکادات، ترا، اولنج، پالیگان و شیبا اینو از دیروز رشدی دو رقمی داشته‌اند. این در حالی است که کاردانو، سولانا، ریپل، دوج کوین و توکن صرافی کریپتو دات کام در این مدت رشد نسبتاً کمتری را تجربه کرده‌اند. با این حال، آلت کوین‌هایی که ارزش بازار کم و متوسطی دارند، نوسانات بیشتری را تجربه کردند. توکن گالا با رشد ۳۰ درصدی در رتبه اول، لئو با ۲۵ درصد، جونو با ۲۰ درصد، سندباکس با ۱۸ درصد، نیر پروتکل با ۱۳ درصد، مینا پروتکل با ۱۶ درصد، تتا نتورک با ۱۵ درصد، لوپرینگ با ۱۴ درصد، ثورچین با ۱۴ درصد و بسیاری توکن‌های دیگر در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. در مجموع، ارزش کل بازار ارزهای دیجیتال با حدود ۱۷۰ میلیارد دلار افزایش از پایین‌ترین سطح روز گذشته، به بیش از ۱.۹ تریلیون دلار رسیده است. دنیل کوکان، تحلیلگر شرکت Crypto Finance AG می‌گوید سقف قیمتی بعدی ۴۲ تا ۴۳ هزار دلار است. او حد حمایت بیت‌کوین را ۳۳ یا در بدترین حالت ۲۸ هزار دلار می‌داند.

وابستگی قیمت بیت‌کوین به بازارهای جهانی در تردید

بازار ارزهای دیجیتال اخیرا وابستگی قابل توجهی به بازارهای جهانی داشته است. ولی در حال حاضر به نظر می‌رسد که شکافی میان این دو بازار به وجود آمده، چون رشد اخیر قیمت‌ها در این بازار با افت قیمت‌ها در شاخص نزدک و S&P ۵۰۰ همراه بود. با این وجود ادوارد مویا، تحلیلگر شرکت Oanda می‌گوید علی‌رغم فشار فزاینده تورمی که نرخ بازدهی اوراق جهانی را به سمت بیشتر شدن پیش می‌برد، بیت‌کوین توانسته خود را به پایداری برساند. احسان عاشوری، کارشناس بازار ارزهای دیجیتال، نیز درباره این صعود گفت: بیت‌کوین، بالاخره توانست از دیوار مهم ۴۰ هزار دلار عبور کند و به بالاترین قیمت خود در دو هفته اخیر برسد. این برای اولین‌بار است که بیت‌کوین پس از دوم بهمن ماه امسال، از مرز روانی حیاتی ۴۰ هزار دلار عبور می‌کند. دیروز پس از آنکه بیت‌کوین توانست سطح حمایتی بین ۳۵ تا ۳۷ هزار دلار را حفظ کند، از منطقه نوسانی هفتگی عبور کرد. با وجود این، هنوز هم قیمت بیت‌کوین از بیشترین مقدارش یعنی ۶۹ هزار دلار، فاصله زیادی دارد. هدف بعدی قیمت بیت‌کوین، بین ۴۲ تا ۴۳ هزار دلار است. از آن طرف، اگر بیت‌کوین دوباره به روند نزولی برگردد، سطوح ۳۳ هزار دلار و در بدترین شرایط، ۲۸ هزار دلار سطوح حمایتی بیت‌کوین هستند. این کارشناس بازار ارزهای دیجیتال درباره علت این افزایش قیمت بیان کرد: یکی از عوامل مهمی که در این امر دخیل بود، اطمینان تریدرهای بازار رمزارزها از ثبات بازار پس از سقوط قیمت‌ها بود. البته برخی تریدرها احتمال به وجود آمدن شورت اسکوییز را هم عنوان کرده‌اند. اما در این بین علت احتمالی دیگری هم برای جهش قیمتی بیت‌کوین وجود داشت. رشد قیمت بیت‌کوین دقیقا پس از آن اتفاق افتاد که گزارش اشتغال به کار امریکا در ماه ژانویه منتشر شد. گزارشی که نشان می‌داد اشتغال امریکا رشد چشمگیری داشته است. به نظر می‌رسد همزمانی این اتفاق و جهش قیمت بیت‌کوین بی‌ارتباط نباشند و این موضوع به عنوان محرکی برای نوسان بازار عمل کرده است. از طرفی شرکت Marathon Digital Holdings در امریکای شمالی، روز جمعه گفته است که دارایی‌های رمزارز خود را به ۸۵۹۵ بیت‌کوین افزایش داده است. این موضوع نیز ممکن است بر روند صعودی بیت‌کوین اندکی تاثیر گذاشته باشد. با این جهش قیمت، احساسات بازار از افسردگی به سمت خوش‌بینی تغییر کرده و امروز شاخص ترس و طمع روی عدد ۳۳ قرار گرفته است. اما برای اینکه ببینیم آیا بیت‌کوین به روند صعودی برگشته است و این روند ادامه‌دار خواهد بود یا خیر، باید اندکی صبر کرد.

سرمایه‌گذاران باید ارزهای دیجیتال را به سبد خود اضافه کنند

پت تومی، سناتور ایالت پنسیلوانیا در سنای ایالات متحده امریکا، در مصاحبه‌ای گفت که به نظر او ارزهای دیجیتال از بین نخواهند رفت و سرمایه‌گذاران باید آنها را وارد سبد سرمایه‌گذاری خود کنند. او با کمتر از ۱ درصد از کل سرمایه خود در صندوق‌های بیت‌کوین و اتریوم شرکت گری‌اسکیل سرمایه‌گذاری کرده است. او از طرفداران بازارهای آزاد، دولت‌های محدود، قوانین آسان و مالیات‌های کم است و فکر می‌کند یک سبد سرمایه‌گذاری خوب و متنوع، می‌بایست مقداری ارز دیجیتال داشته باشد. همچنین جک دورسی، بنیان‌گذار توییتر، به تازگی در رابطه با نکات مثبت استفاده از بیت‌کوین به عنوان یک ارز جهانی صحبت کرده است. دورسی گفته است: «شفاف نبودن اطلاعات سیستم‌های مالی کنونی باعث ایجاد رفتارهای منفی مالی در افراد می‌شود. اگر تنها یک نکته مثبت در بیت‌کوین وجود داشته باشد، آن نکته شفافیت کامل این ارز دیجیتال است. عملیات، کدها و قوانین بیت‌کوین کاملاً شفاف هستند». او افزود: «حتی داشتن بیت‌کوین نیز تفکر افراد را به شکلی اساسی تغییر می‌دهد که کاملاً مثبت است. این تفکر در جامعه گسترش پیدا خواهد کرد و رفتارهای مالی نهادهای دیگر از جمله فروشندگان و تاجران را هم تغییر می‌دهد تا مانند آنها عمل کنند». همچنین تد کروز، سناتور جمهوری‌خواه ایالت تگزاس و نامزد سابق ریاست جمهوری امریکا اعلام کرد که بیت‌کوین خریده است. او روز ۲۵ ژانویه (۵ بهمن) با استفاده از کارگزاری ریوربین ۱۵،۰۰۰ تا ۵۰،۰۰۰ هزار دلار بیت‌کوین خریده است. در آن زمان قیمت بیت‌کوین بین ۳۶،۰۰۰ تا ۳۷،۰۰۰ هزار دلار در نوسان بود و در صورتی که او تاکنون دست به فروش بیت‌کوین‌های خود نزده باشد، سود فعلی او در این معامله بین ۲،۰۰۰ تا ۶،۵۰۰ دلار تخمین زده می‌شود.

ماموریت‌های جدید دولت برای اقتصاد دیجیتال

دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات با تشریح ماموریت‌های مدنظر برای کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال گفت: در این کارگروه رویکرد حمایتی برای توسعه اقتصاد پلتفرمی و محتوای دیجیتال دنبال می‌شود. رضا باقری اصل در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، به تشریح ماموریت‌ها و مزایای تشکیل کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال پرداخت و اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین و اثرگذارترین حوزه‌های کاربری فضای مجازی و فناوری اطلاعات و ارتباطات، حوزه اقتصاد است و این حوزه به واسطه اینکه سهم عمده‌ای از فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی مردم را شامل می‌شود توانسته با بهره‌گیری از ICT، اقتصاد نوینی را ایجاد کند که در دنیا با نامگذاری‌های مختلفی از جمله اقتصاد هوشمند، اقتصاد دیجیتال یا اقتصاد نوین شناخته می‌شود. وی با اشاره به اینکه منظور از اقتصاد دیجیتال، نحوه به کارگیری فناوری‌های دیجیتال در اقتصاد است، ادامه داد: در تبیین مفهومی این موضوع، سه لایه در نظر گرفته شده که یکی از آنها هسته مرکزی است که مربوط به بخش زیرساختی و بخش دیجیتال یا همان ICT می‌شود و خدمات حوزه فناوری اطلاعات از مرکز داده و سرویس‌های کاملاً دیجیتالی مثل موتورهای جست‌وجو و شبکه‌های اجتماعی را در بر می‌گیرد. باقری اصل افزود: یکی دیگر از این لایه‌ها مربوط به «خدمات دیجیتالی شده» و «اقتصاد پلتفرمی» می‌شود و ما به نوعی شاهد اقتصاد اشتراکی هستیم. مانند آن اتفاقی که در حوزه سرویس‌های اشتراکی مثل سرویس‌های خودروی اینترنتی در کشور خودمان رخ داده است. لایه سوم در مفهوم اقتصاد دیجیتال، بعد وسیع‌تری دارد و مربوط به «اقتصاد دیجیتالی شده» می‌شود. در این لایه اتفاقات مهمی در حوزه کشاورزی هوشمند، اقتصاد الگوریتمی و توسعه صنعت هوشمند رقم می‌خورد. دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات گفت: بنابراین ما وقتی از اقتصاد دیجیتال صحبت می‌کنیم هر ۳ لایه را در نظر می‌گیریم و معتقدیم که این لایه‌ها کمک‌کننده همدیگر هستند و طبیعتاً نمی‌توانند با هم تعامل نداشته باشند. وی با اشاره به اینکه تعریف اقتصاد دیجیتالی بسیار وسیع‌تر از تعریف تجارت الکترونیک است، ادامه داد: تجارت الکترونیک در لایه‌های «اقتصاد دیجیتال» و «اقتصاد دیجیتالی شده»، کارکردهایی دارد اما بسیاری از خدمات و نوآوری‌هایی که مفهوم اقتصاد اشتراکی ایجاد کرده است، در قالب‌های قدیم تجارت الکترونیکی جای نمی‌گیرد. بر این اساس ما نیازمند طرح تحول یا نیازمند یک ساختارشکنی نسبت به حوزه‌های سنتی هستیم و این موضوع با اقتصاد دیجیتالی شده رقم می‌خورد. باقری اصل گفت: در کنار آن، موضوعات دیگری نیز در زمینه اقتصاد دیجیتال وجود دارد؛ در اقتصاد دیجیتالی، شکل‌گیری کسب‌وکار و مشارکت ذینفعان یا مشتریان خیلی بالاتر است. از سوی دیگر هزینه‌های جست‌وجوی یافتن محصول، پایین‌تر می‌آید و هزینه مبادله کمتر می‌شود. شفافیت و قابل ارزیابی بودن با اطلاعات مشتریان اتفاق می‌افتد و رفتار مشتری نیز بر اساس حجم بالای اطلاعات، قابلیت سنجش پیدا می‌کند.

دریچه

نگرانی‌های امنیتی در مورد مقررات ضدانحصار امریکا

مطرح شدن برنامه‌های متعدد برای تدوین نظام قانونی کنترل و مهار انحصار شرکت‌های بزرگ فناوری در ایالات متحده امریکا، سبب بروز نگرانی‌های امنیتی معدودی در میان متخصصان شده است. به گزارش مهر به نقل از سایبراسکوپ، منتقدان تدوین قوانین ضدانحصار علیه شرکت‌های فناوری استدلال می‌کنند لایحه‌ای که برای از بین بردن بزرگ‌ترین شرکت‌های فناوری امریکا طراحی شده است، ممکن است با عوارض جانبی ناخواسته دیگری چون تضعیف حریم خصوصی و تهدید امنیت داده‌های شهروندان امریکایی، همراه باشد. مخالفان «قانون نوآوری و انتخاب آنلاین امریکا»، از جمله شرکت‌های بزرگ فناوری مثل اپل و گوگل، علیه این قانون مبارزه می‌کنند و ادعا دارند که این قانون نحوه محافظت شرکت‌ها از حریم خصوصی و امنیت کاربران را محدود می‌کند. کنت واکر، مدیر بخش امور جهانی گوگل، در یک پست وبلاگی نوشت: «این صورت حساب‌ها ممکن است ما را وادار کند که داده‌های حساسی را که ذخیره می‌کنید با شرکت‌های ناشناس به اشتراک بگذاریم و این امر می‌تواند حریم خصوصی شما را به خطر بیندازد.» تیموتی پودرلی، مدیر ارشد بخش تعاملات دولتی اپل در نامه‌ای به کمیته قضایی سنا نوشت: «اجازه دادن به کاربران برای دانلود مستقیم برنامه‌ها از اینترنت به این معنی است که میلیون‌ها امریکایی احتمالاً با حملات بدافزاری به تلفن‌های خود مواجه می‌شوند.» این انتقادات تنها بخش کوچکی از توفان هجمه رسانه‌ای است که شرکت‌های بزرگ فناوری علیه قوانین محدودکننده ایالات متحده امریکا برپا کرده‌اند. بر اساس مدعای مطرح‌شده، تصویب و اجرای اینگونه مقررات، شکل صنعت فناوری در ایالات متحده را تغییر می‌دهد. از سوی دیگر، طیفی از کارشناسان غیروابسته به طرفین اعلام می‌کنند که اگرچه اثبات برخی از انتقادات سخت است، اما چالش‌های مطرح‌شده، کاملاً هم بی‌اساس نیستند. یک گروه متمرکز متشکل از ۲۵ کارشناس از جامعه مدنی، دانشگاه، صنعت و دولت طی گزارشی در ماه می سال ۲۰۲۱، در مرکز غیرانتفاعی سیاست و قانون امنیت سایبری امریکا، نسبت به سیاست‌های دولتی که می‌تواند به امنیت صنعت تلفن همراه هوشمند و فناوری آسیب برساند، هشدار دادند. آری شوارتز، از کارشناسان مرکز سیاست و قانون امنیت سایبری در این مورد گفت: «ادامه روند عرضه اپلیکیشن‌ها از طریق فروشگاه‌های برنامه و بررسی‌های امنیتی که این فروشگاه‌ها روی برنامه‌های عرضه‌شده روی پلتفرم خود انجام می‌دهند، محیط بازار تلفن‌های همراه را ایمن‌تر کرده است. در میان کارشناسانی که با آنها صحبت کردیم، نگرانی عمیقی نسبت به بدتر شدن اوضاع امنیت برنامه‌های موبایلی وجود دارد.» چالش اساسی شرکت اپل برای مقابله با تصویب و اجرای این دست قوانین محدودکننده، بیشتر بر موضوع امکان دریافت و نصب مستقیم نرم‌افزار توسط کاربران و از بستر اینترنت است. شرکت یادشده اخیراً طی مقاله‌ای به مخاطرات وجود چنین شرایطی پرداخته و مدعی شد که علت وجود تعداد بیشتر شمار بدافزارهای اندرویدی، به دلیل امکان بارگذاری و دراف برنامه‌های این سیستم عامل به صورت مستقیم در اینترنت است. علاوه بر این، منتقدان بخش دیگری از مفاد این لایحه نیز که در نظر دارد شرکت‌های فناوری را به خاطر ایجاد مانع و دشواری در زمینه اشتراک‌گذاری و دریافت داده‌های کاربران برای رقبایشان، جریمه کند، زیر سوال برده‌اند. آنها معتقدند که این الزام به‌طور بالقوه می‌تواند داده‌ها را در دست اشخاص ثالث با استانداردهای امنیتی پایین‌تر یا حتی دشمنان خارجی بگذارد و خطراتی را بر مصرف‌کنندگان تحمیل کند. حامیان این لایحه می‌گویند بسیاری از این نگرانی‌ها در نسخه جدید و طی بازنگری لایحه، برطرف شده است و شرکت‌های فناوری در این میان، فقط به دنبال بهانه‌گیری هستند. جین مایر، سخنگوی سناتور امی کلوبوچار، در این مورد گفت که همه استدلال‌های اپل درباره بارگذاری جانبی برنامه‌ها واقعاً تلاشی ناامیدانه برای حفظ انحصار فروشگاه برنامه‌هایش است که از آن برای دریافت هزینه‌های هنگفت از مشاغلی که با آنها رقابت می‌کنند، استفاده می‌کنند. این در حالی است که تعداد زیادی از شرکت‌های فناوری کوچک و متوسط وجود دارند که از این قانون حمایت می‌کنند. ائتلافی متشکل از بیش از ۴۰ شرکت از جمله «Yelp» و مرورگر وب «DuckDuckGo» نامه‌ای به کمیته قضایی سنا ارسال کردند که این لایحه را تأیید کرد. در حالی که نهادهای تنظیم‌گر اروپایی سال‌ها مجبور بودند تقاطع میان تنظیم حریم خصوصی داده‌ها و رفتار ضد رقابتی شرکت‌های فناوری را متعادل سازند، این علاقه به تازگی در میان سیاستمداران و قانون‌گذاران امریکایی نیز شکل گرفته است. با این وجود، برخی متخصصان نیز اعتقاد دارند که تدبیر چندانی در مورد حفظ تعادل میان دو حوزه یادشده صورت نپذیرفته است و در بسیاری از موارد، حریم خصوصی کاربران قربانی قوانین ضدانحصار شده است. عامل دیگری که بحث را در ایالات متحده پیچیده می‌کند، فقدان قانون فدرال حفظ حریم خصوصی است که بتواند برخی از مفاهیم مطرح‌شده در لایحه مذکور را روشن کند. این چالشی است که در میان کارشناسان و برخی اعضای کنگره مطرح شده و مورد بررسی قرار گرفته است. از سوی دیگر، ماده‌ای در این لایحه وجود دارد که اقدامات انجام‌شده برای «حفاظت از ایمنی، حریم خصوصی کاربر، امنیت داده‌های غیرعمومی یا امنیت پلتفرم تحت پوشش» را از تلقی فعالیت غیرقانونی معاف می‌کند.

بی‌توجهی صمت و جهاد کشاورزی به هشدارها، برنج را گران کرد

چه کسانی برنج‌ها را دپو کردند؟

تعادل | فرشته فریادرس |

«از هشدارهایی که جدی گرفته نشد تا دپوی ۸۰ درصدی برنج.» علی رغم هشدارهای مکرر طی ماه‌های گذشته مبنی بر کمبود برنج، متولیان وزارت صمت وجهاد کشاورزی، همچنان بر ممنوعیت واردات در فصل برداشت اصرار کردند که این امر نتیجه‌ای جز گرانی برنج در بر نداشت. به‌طوری که، بررسی‌ها از سطح بازار نشان می‌دهد، قیمت هر کیلو برنج هندی در خرده فروشی‌ها ۳۰ تا ۳۴ هزار تومان، برنج پاکستانی ۳۲ تا ۳۶ هزار تومان، برنج طارم ۶۳ تا ۹۲ هزار تومان، شیرودی ۴۵ تا ۵۰ هزار تومان و ندا ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان بوده که نسبت به ماه‌های اخیر ۱۵ تا ۳۰ هزار تومان افزایش قیمت را تجربه کردند. همچنین براساس اعلام مرکز آمار، تورم برنج خارجی و داخلی در ۴ سال و نیم گذشته به‌ترتیب ۵۷۵ و ۳۲۵ درصد گزارش شده است. از سوی دیگر، به گفته برخی، از دیگر دلایل گرانی برنج در روزهای اخیر این است که ۸۰ درصد برنج از دست تولیدکنندگان و کشاورزیان خارج شده و در انبارهای افرادی است که تمایلی به عرضه آن ندارند و می‌خواهند با دپو برنج، کنترل بازار این محصول را در دست بگیرند. سودجویانی که موجب افزایش قیمت برنج شده و باید مورد رصد نهادهای نظارتی قرار گیرند. با این حال، دبیر انجمن واردکنندگان برنج می‌گوید، وزارت جهاد باید ثبت سفارش را سرعت بخشد تا کمبود عرضه، منجر به تشنج در بازار نشود.

گرانی برنج به روایت آمار

طبق داده‌های مرکز آمار، دیماه امسال در ایران قیمت برنج خارجی به‌طور متوسط کیلویی ۲۸ هزار و ۸۰۰ تومان فروخته شده که این رقم در شهریور ۹۶ ۵ هزار و ۶۰۰ تومان بوده است. یعنی افزایش ۲۳ هزار و ۲۰۰ تومانی ظرف این مدت که معادل ۵۷۵ درصد است. این عدد یعنی تورم نرخ برنج ایرانی ظرف چهار سال و نیم گذشته برابر با ۳۲۵ درصد به‌ثبت رسیده است. چون متوسط قیمت برنج ایرانی در حال حاضر کیلویی ۵۶ هزار و ۹۰۰ تومان است و خریداران این کالا را در شهریور ۹۶ کیلویی ۱۳ هزار و ۴۰۰ تومان پرداخت می‌کردند. از آنسو، در یک ساله منتهی به آذرماه، برنج ایرانی در رتبه دوم افزایش قیمت بین کالاهای اساسی قرار دارد، به‌طوری که قیمت هر کیلوگرم برنج طارم اعلا و هاشمی درجه یک در آذر امسال با ۵۹.۹ و ۵۶.۶ درصد افزایش، از حدود ۳۳ هزار تومان در آذر سال قبل، به ۵۱ تا ۵۳ هزار تومان رسیده است. قیمت برنج پاکستانی نیز در همین ماه ۱۴.۹ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش یافته و از حدود ۲۴ هزار و ۵۰۰ تومان به حدود ۲۸ هزار تومان در آذر امسال رسیده است. اما قیمت برنج تایلندی با ۷.۲ درصد کاهش در این یک سال از حدود ۱۷ به ۱۶ هزار تومان رسیده است. حال اما، بررسی‌ها از سطح بازار نشان می‌دهد که قیمت هر کیلو برنج هندی در خرده‌فروشی‌ها ۳۰ تا ۳۴ هزار تومان، برنج پاکستانی ۳۲ تا ۳۶ هزار تومان، برنج طارم ۶۳ تا ۹۲ هزار تومان، شیرودی ۴۵ تا ۵۰ هزار تومان و ندا ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان بوده که نسبت به ماه‌های اخیر ۱۵ تا ۳۰ هزار تومان افزایش داشته است. طبق گفته واردکنندگان با افزایش قیمت برنج ایرانی، بخشی از تقاضا به سمت برنج خارجی سوق داده شده که با این وجود ماهیانه ۱۵۰ هزار تن برنج به منظور کسری نیاز کشور باید وارد شود.

هشدارهایی که جدی گرفته نشد!

قیمت برنج در حالی امروز به بالاترین حد خود رسیده که در ماه‌های اخیر جدال بر سر کاهش دوره ممنوعیت فصلی واردات برنج بین دستگاه‌های مختلف و واردکنندگان در جریان بود. مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی با اشاره به خشکسالی ۵۰ سال گذشته و آسیب جدی آن به کشت‌های مختلف کشاورزی از جمله برنج، از کاهش حدود ۱۸ تا ۱۹ درصدی تولید برنج داخلی خبر داد و همین موضوع را عامل افزایش قیمت برنج داخلی عنوان کرده بود. در نهایت دوره ممنوعیت فصلی که هر سال از ابتدای مردادماه آغاز و تا آذر ماه ادامه دارد، امسال زودتر از سال‌های قبل، یعنی از اول آذر برداشته شد. هرچند معاون وقت فنی گمرک ۲۶ تیرماه در نامه‌ای به معاون وقت بازرگانی داخلی وزارت صمت خواهان بازنگری در تاریخ ممنوعیت فصلی برنج جهت جلوگیری از کمبود یا افزایش قیمت برنج در ماه‌های آتی شد. مهرداد جمال ارونقی با اعلام افت نزدیک به ۷۰ درصدی واردات برنج از ابتدای سال تا پانزدهم تیرماه نسبت به مدت مشابه سال قبل، نسبت به کمبود و گرانی برنج در ماه‌های آتی هشدار داده بود. او همچنین در نامه‌ای به صمت با اشاره به امتناع واردکنندگان از ورود محموله‌های برنج خریداری شده به دلیل نگرانی از عدم امکان ترخیص و رسوب محصول، خواهان بازنگری در مصوبه ممنوعیت واردات فصلی برنج که از ابتدای مرداد تا پایان آبانماه، اعمال می‌شود، شده بود. هشداری که البته از سوی صمت و جهاد کشاورزی جدی گرفته نشد. در نهایت امر، رای به ممنوعیت فصلی در همان بازه زمانی اعلام شده صادر شد. در پی چنین اقدامی، قیمت «برنج» ایرانی در یک رکود بی‌سابقه در شهریور ماه به ۴۵ هزار تومان رسید. همچنین براساس آماری که ارونقی معاون وقت گمرک در همان بازه زمان یاد شده ارایه کرد، از یکم فروردین ماه ۱۴۰۰ تا پانزدهم تیرماه صرفاً ۳۶۷.۸۶ تن برنج وارداتی به ارزش ۹۰۳.۱۴۰.۷۸ دلار از گمرکات کشور ترخیص شده بود که در مقایسه با واردات برنج در مدت مشابه سال قبل با وزنی معادل ۶۹۱.۲۷۷ تن و ارزش ۵۳۸.۷۱۰.۲۴۹ دلار، واردات این کالا از نظر وزنی، ۶۹ درصد و از نظر ارزشی نیز ۶۹ درصد کاهش را نشان می‌داد. حال، دبیر انجمن واردکنندگان برنج از واردات ۸۰۰ هزار تنی برنج از ابتدای سال تاکنون خبر داده و گفته که بنابر آمار گمرک تا قبل از دوره ممنوعیت ۵۰۰ هزار تن و بعد از دوره ممنوعیت ۳۰۰ هزار تن برنج وارد شده است. البته براساس آمار اعلامی سخنگوی گمرک به «تعادل»، در ۱۰ ماهه امسال، یک میلیون و ۱۳۴ هزار و ۳۵۳ تن به ارزش ۹۷۵ میلیون و ۷۳۸ هزار و ۳۰۸ دلار برنج وارد کشور شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، رشد ۳۳ درصدی در وزن و ۲۷ درصدی در ارزش را نشان می‌دهد.

مبادی وارداتی این محصول هم کشورهایی چون «امارات، هند، پاکستان، تایلند» بوده است. باهمه اینها و علی رغم هشدارهای مکرر در ماه‌های گذشته مبنی بر کمبود برنج، مسوولان وزارت جهاد همچنان بر ممنوعیت واردات در فصل برداشت اصرار کردند که این امر نتیجه‌ای جز گرانی برنج ایرانی و خارجی در بر نداشت. در همین حال، دبیر انجمن واردکنندگان برنج می‌گوید، وزارت جهاد باید ثبت سفارش را سرعت بخشد تا کمبود عرضه، منجر به تشنج در بازار نشود. به گفته او، با توجه به عقب ماندگی برنامه، در ۲ ماه باقی مانده تا پایان سال ماهانه ۱۵۰ هزار تن و در فروردین ۲۵۰ هزار تن برنج باید وارد شود تا نیاز شب عید و ماه رمضان تامین شود.

برنج‌هایی که به جای عرضه، دپو می‌شوند!

فارغ از بی‌توجهی متولیان صمت و جهاد کشاورزی به پدیده کمبود برنج در بازار و رقم زدن گرانی آن، رییس اتحادیه شالیکوبی‌داران مازندران در اظهاراتی گفته است که یکی از دلایل گرانی برنج در روزهای اخیر این است که ۸۰ درصد برنج از دست تولیدکنندگان و کشاورزیان خارج شده و در انبارهای افرادی است که تمایلی به عرضه آن ندارند و می‌خواهند با دپو برنج کنترل بازار این محصول را در دست بگیرند. به گفته سید تقی جعفریان، عرضه محصول به‌صورت قطره‌چکانی است. از آنسو، قاسم‌علی حسنی، رییس اتحادیه بنکداران مواد غذایی، ضمن تایید رشد شدید قیمت برنج، گفته است که دلایل این افزایش قیمت را باید در شمال کشور جست‌وجو کرد. او به «خبرگزاری فارس» گفته است: اگرچه هزینه‌های مختلفی از جمله کود، سم، حمل و نقل، هزینه‌های کارگری قیمت یک محصول کشاورزی را تعیین می‌کند اما به نظر می‌رسد قیمت برنج توسط برخی عمده فروشان و دلالان در شمال کشور تعیین می‌شود و با سودجویی‌ها قیمت این محصول مدام در حال افزایش است. به گفته او، وضعیت قیمت برنج در حالی است که ما کمبودی در این کالا نداریم و برنج ایرانی و خارجی به اندازه کافی در بازار عرضه می‌شود. بنابراین فروش برنج با این قیمت‌ها درست نیست. حسنی متذکر شده که سازمان‌های مسوول باید علت افزایش قیمت برنج را بررسی کنند و مانع افزایش قیمت‌ها شوند، هزینه تولید این محصول بالا است اما به نظر می‌رسد سودجویی‌هایی نیز موجب افزایش قیمت برنج شده است.

جهاد کشاورزی: برخورد می‌کنیم!

وزارت جهاد کشاورزی در واکنش به افزایش افسار گیخته قیمت برنج در این روزها، گفته است که قیمت‌های فعلی برج ایرانی غیرواقعی است؛ برخورد می‌کنیم. مدیرکل دفتر بازرگانی داخلی کالاهای کشاورزی اعلام کرده که میزان تولید برنج در سال جاری ۱۰ تا ۲۰ درصد کاهش داشته اما این موضوع نباید به این اندازه، قیمت برنج ایرانی را در بازار افزایش دهد. ابراهیم زارع، همچنین گفته است که برنج‌های خارجی به‌اندازه کافی ثبت سفارش و وارد شده است؛ به‌طوری که در مقایسه با سال قبل افزایش واردات داریم اما قیمت برنج خارجی نیز افزایش مختصری نیز داشته است که به‌دلیل بالارفتن قیمت این محصول در مبدأ تولید (هندوستان) است.

ویژه

استفاده از اراضی اوقافی در طرح مسکن ملی برای اولین بار در کشور

مدیرکل راه و شهرسازی استان مرکزی گفت: در اجرای طرح اقدام ملی مسکن در اراک برای اولین بار در کشور از اراضی اوقافی استفاده شد. احمد مرزبان در شورای مسکن استان مرکزی با بیان اینکه در قانون جهش تولید مسکن سهمیه استان مرکزی ۶۱ هزار و ۱۲۷ واحد است، اظهار کرد: ۱۹ هزار واحد مربوط به شهرهای جدید امیرکبیر و مهاجران و ۴۲ هزار واحد در سایر شهرهای استان مرکزی است. وی ادامه داد: تا به امروز علاوه بر حدود ۱۰ هزار واحد که در حال اجرا است ۴۹۲ هکتار نیز به استعداد ساخت ۲۹ هزار واحد برنامه‌ریزی شده است. مدیرکل راه و شهرسازی استان مرکزی با اشاره به اینکه در طرح اقدام ملی مسکن ۲۱ هزار و ۲۹ واحد سهمیه ابلاغی استان مرکزی بود، تصریح کرد: ۱۲ هزار و ۴۰۰ واحد مربوط به شهرهای جدید امیرکبیر و مهاجران و مابقی برای سایر شهرها بوده است. مرزبان گفت: در قانون جهش تولید مسکن به جهت حداقل یک میلیون واحد مسکونی توسط مجلس شورای اسلامی در زمان دولت مردمی سیزدهم به تصویب رسید در این راستا یک صندوق ملی در بخش‌های مقرر شده ظرف سه ماه تشکیل شود که این اتفاق رخ داده است. وی ادامه داد: در راستای تحقق اهداف نهضت ملی مسکن با توجه به کمبود زمین در اراک، یکی از شیوه‌های تأمین زمین استفاده از اراضی اوقافی بود که در اراک برای اولین بار در کشور از این فرمول استفاده شده است. مدیرکل راه و شهرسازی استان مرکزی عنوان کرد: حدود ۷۰ هکتار از اراضی اوقافی به محدوده الحاق شد که بعد از الحاق طراحی صورت گرفت و در این طراحی ۸ هزار و ۱۰۰ واحد جانمایی و تغییر کاربری از زراعی به مسکونی انجام شده است. مرزبان بیان کرد: در این طرح متقاضیان باید ۲۶ میلیون تومان به حساب اوقاف به عنوان پذیره و ۴۰ میلیون تومان به حساب مسدودی خود در بانک مسکن واریز کنند که تا ۳۰ دی مهلت واریز وجه دارند و از آنجایی که دو برابر ظرفیت واجد شرایط وجود دارد بنابراین در صورت عدم پرداخت جایگزین خواهند شد. وی ادامه داد: شیوه واگذاری زمین دولتی به ۲ صورت اجاره داری به صورت ۹۹ ساله و فروش اقساطی است که در جهش تولید مسکن از روش نخست استفاده شده است. مدیرکل راه و شهرسازی استان مرکزی اظهار کرد: وزارت راه و شهرسازی موظف است برای اجرای برنامه حمایتی نسبت به واگذاری اراضی مورد نیاز ساخت مسکن به صورت یک عقد ۹۹ ساله اقدام کند، عقد اجاره برای سال اول حداکثر معادل ۲۰ درصد قیمت منطقه‌ای زمین مسکونی متناسب با قدرالسهم هر متقاضی در همان سال با یک درصد ارزش کارشناسی روز زمین در ابتدای سال واگذاری تعیین می‌شود و این رقم برای سال‌های آینده تا ۹۹ سال سالانه به میزان ۱۵ درصد افزایش می‌یابد.

ویژه

درست است خودروسازی دولتی خوب عمل نکرده ولی آدرس غلط ندهید

این روزها زمزمه‌های واردات، بلاتکلیفی صنعت خودرو ظرف چند سال اخیر، فشار برای کنترل دستوری قیمت و تحمیل زیان انباشته به خودروساز و زنجیره تامین و همین‌طور برنامه‌های هوشمندانه پشت پرده برای از پا درآوردن حلقه‌های کلیدی زنجیره تامین خودرو به گوش می‌رسد.

آسیب به صنعت خودرو علاوه بر ایجاد تقاضایی بین ۱۵ تا ۳۰ میلیارد دلار در سال، نزدیک به ۶۰۰ هزار شغل مستقیم را از بین خواهد برد و دامن زدن به نارضایتی جوانان از کیفیت خودرو تاثیر شدید روانی در جامعه به جا خواهد گذاشت.

ریچارد نفیو تحریم‌های ایران را در دوره گذشته چنان مدیریت کرد که علاوه بر ایجاد موجی از نارضایتی در داخل کشور، ۴ قطعنامه علیه ایران صادر شد.

در دوره گذشته تحریم‌های خودرو یکی از اولویت‌های تحریمی بود. در دوره جدید نیز خودرو در لیست اولیه قرار گرفت. نفیو در کتاب «هنر تحریم‌ها نگاهی از درون میدان» در مورد استراتژی تحریم خودرو در دوران اوباما می‌گوید:

«ما در حالی که شدیدترین تحریم‌ها را علیه صنعت خودرو اعمال کردیم مسیر واردات خودرو را باز گذاشتیم و با استفاده از منابع ارزی خود ایرانی‌ها تعداد زیادی خودروی لوکس وارد کشور شد. با این تاکتیک هم منابع محدود ارزی را از دست دادند، هم از منابع خودشان علیه خودشان استفاده کردیم و هم موجی از نارضایتی در جوانانی ایجاد کردیم که با دیدن خودروهای لوکس در خیابان‌ها احساس بدبختی عمیقی به آنها دست می‌داد.»

در مصاحبه اخیر دبیر واردکنندگان خودرو، محصولات تولیدی توسط خودروسازان به عنوان ارابه مرگ اشاره شده است. باید به ایشان متذکر شویم در مورد خودروهایی صحبت می‌کنیم که قیمت کارخانه آنها برای مصرف‌کننده کمتر از ۲۰۰ میلیون تومان و به عبارتی کمتر از ۷ هزار دلار می‌باشد، آیا قرار است برای بخش کم‌درآمد و متوسط جامعه، خودرویی ۷ هزار دلاری وارد شود که با کیفیت و ایمن بوده و ارابه زندگی باشد، آیا ایشان که ذینفع این فرآیند هستند و برخی از نمایندگان محترم مجلس که حامی این رویکرد بوده ولی ذینفع نیستند، حاضرند متعهد شوند که به جای ارابه مرگ، ارابه زندگی را نه با ۷ هزار دلار، بلکه با ۱۰ هزار دلار وارد کشور کنند. یا اینکه مانند همیشه برنامه‌ای تجاری، جهت دستیابی به سودهای غیرمتعارف با واردات پورشه و مازراتی به اسم حل مشکل جامعه، تنظیم شده است. نتیجه این رویکردها چیزی جز واردات خودرو برای قشری که هم‌اکنون دغدغه به‌روزآوری خودروی بنز و بی‌ام‌و ۲۰۱۸ خود را به مدل ۲۰۲۲ دارند، نیست. البته که از نظر عده‌ای و نه خود این افراد، این قشر از جامعه حتی در بدترین شرایط تحریمی و نیاز کشور به کالاهای اساسی، باید از دنیا عقب نمانند!

آیا استفاده از اصطلاحاتی مانند ارابه مرگ برای محصولی که تاییدیه موسسه استاندارد را داشته و توسط مردم این مملکت تولید شده است، توهین به بخشی از جامعه به حساب نمی‌آید؟ آیا افراد متخصص نمی‌بایست از اصطلاحات صحیح‌تر استفاده نمایند. آیا نمی‌دانیم در هر تصادفی سه عنصر خودرو، راننده و جاده سهم دارند و می‌بایست کمی تامل کنیم و بعد حرف بزنیم. آیا در تصادفات داخل کشور، در خودروهای وارداتی، افراد جان خود را از دست نداده‌اند؟

طبق گزارش دولت امریکا میزان مرگ و میر ناشی از تصادفات در ۶ ماه اول سال ۲۰۲۱ نسبت به ۶ ماهه سال ۲۰۲۰ معادل ۱۸،۴ درصد رشد داشته و ۲۰۱۶۰ نفر در این تصادفات جان خود را از دست داده‌اند. لازم به ذکر است این میزان مرگ و میر بالاترین تعداد مرگ و میر در ۶ ماهه اول سال از سال ۲۰۰۶ به بعد بوده است. شاید واردات خودرو در امریکا قطع شده که مردم آنجا هم سوار ارابه مرگ می‌شوند.

یادمان باشد تاکنون واردات خودرو تاثیری روی قیمت خودروهای ارزان و متوسط نداشته است، به آمار واردات خودرو از سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۳۹۸ در جدول زیر توجه نمایید.

طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۸ بیش از ۶۵۰ هزار خودرو وارد کشور شد، در همین بازه زمانی نیز دو خودروساز بزرگ کشور بیش از ۱۴ میلیون و پانصد هزار خودرو تولید کرده‌اند. آقایان بفرمایند واردات خودروهای خارجی با میانگین قیمت فروش بیش از ۴۰ هزار دلار در کشور، چه تاثیری روی قیمت فروش محصولات خودروسازان فوق داشته است؟ آیا با ورود این خودروهای خارجی، مردم دست از خرید خودروهای داخلی مانند پراید، تیبا، پژو ۲۰۶ و ... که سالانه بالغ بر ۵۰۰ هزار دستگاه تولید و فروخته می‌شد، برداشتند؟ همین موضوع را می‌توان به کیفیت و سایر موارد تعمیم داد.

۲- نکته قابل توجه ایشان اینکه دلیل عدم واردات خودرو در شرایط فعلی محدودیت منابع ارزی کشور بوده و نه درخواست خودروسازان، نکته دیگر اینکه امریکایی‌ها مانند همیشه جهت ضربه زدن به کشور بخش تولید را تحریم کرده‌اند و نه واردات را، البته که واردات خودرو تحریم نیست لیکن به دلیل تحریم‌های بانکی امکان خرید مستقیم از خودروسازان اصلی وجود ندارد. در نتیجه آیا قرار است از بازار دبی، عمان، عربستان و... که برندهای بسیاری از جمله برندهای چینی در آنجا حضور دارند، خودرو را به قیمت خرده‌فروش خریداری نموده و بدون خدمات گارانتی و پس از فروش در داخل کشور بفروشیم؟

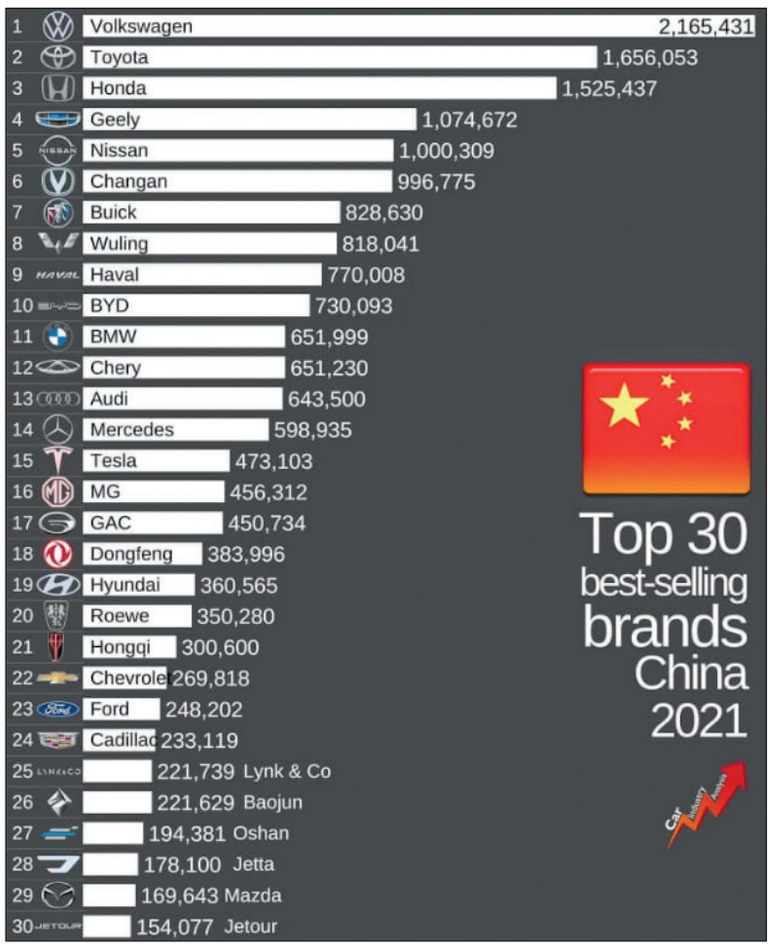

۳- پس از خروج امریکا از برجام شرکت‌های اروپایی، کره‌ای و ژاپنی، اولین شرکت‌هایی بودند که بلافاصله از ایران خارج شدند و حتی تعهدات‌شان را در ایران برآورده ننمودند و صنعت خودروی کشور را با چالش فراوان مواجه کردند. نکته قابل توجه اینکه، شرکت‌های اروپایی که در ایران سهام شرکت‌های خودروسازی را خریده بودند یا سرمایه‌گذاری مشترک انجام داده بودند نیز، به‌رغم تمام پیش‌بینی‌های قبلی، در اولین زمان ممکن از ایران خارج شدند. حتی این کشورها از ارسال دارو که شامل محدودیت‌های امریکا برای ایران نبود نیز صرف‌نظر نمودند. لیکن عده‌ای علاقه‌مند از کشورهایی که به ما دارو هم ندادند یا پول متعلق به مملکت را در بانک‌های خود بلوکه کردند، خودرو وارد نمایند. به نظر می‌رسد از دیدگاه بسیاری، ایران می‌بایست حیاط خلوت خودروهای کشورهای تحریم‌کننده باشد.

آگاه باشیم که علاوه بر خودرو، لوازم خانگی مانند تلویزیون، یخچال، لباسشویی، ظرفشویی و... همگی با قطعات چینی در داخل ایران مونتاژ می‌شوند و چین تنها کشوری بود که در زمان تحریم، قطعات را برای تولید محصولات، به ایران صادر کرد. هم‌اکنون نیز صنعت خودرو با تولید یک میلیون دستگاه، تمام تلاش خود را برای مقابله با تحریم‌ها انجام داده و این مهم در حالی به حقیقت پیوسته که شرکت‌های تولیدکننده چینی در این مسیر همراه ما بوده‌اند. یادآور می‌شویم که شرکت‌های چینی دقیقا زمانی که ترسوها و فرصت‌طلبان اروپایی، ژاپنی و کره‌ای کشور را ترک نمودند، همراه ما بودند.

به نظر می‌رسد تهیه مقالاتی از این دست شبیه بی‌خبری ملکه آنتوانت از شرایط جامعه و ارایه راهکار جهت تعمیق زخم مردم است.

۴- بررسی وضعیت خودروسازان خارجی که در بازه برجام، بیشترین تولید و واردات را به کشور داشته‌اند. شرکت‌هایی که عمده واردات یا تولید مشترک کشور در زمان برجام از طریق آنها صورت می‌پذیرفت در حال از دست دادن سهم بازار خود در بازار پر رقابت و آزاد کشور چین بوده و شرکت‌های تولیدکننده در کشور چین که محصولاتی با برند چینی تولید می‌کنند گوی سبقت را از آنها ربوده‌اند.

جمع فروش تمامی خودروسازان فوق (هیوندا، کیا، رنو، پژو، سیتروئن، دی‌اس) در بازار کشور چین در سال ۲۰۲۱ تقریبا نصف فروش چانگان چین بوده است.

نکته قابل توجه اینکه از سال ۲۰۰۶ تا سال ۲۰۲۱ که شرکت‌های فوق سهم بازار خود را در چین از دست داده‌اند، شرکت‌های چینی افزایش سهم بازار مناسبی را تجربه نموده‌اند. از آن جمله می‌توان به افزایش سهم بازار شرکت هاوال از ٪۰،۶۹ به ٪۳، نفوذ در بازار شرکت چانگان با افزایش سهم بازار از ٪۰،۸ به ٪۴،۵ و حضور شرکت جیلی با سهم بازار ۴،۴ درصدی در بازار کشور چین اشاره نمود. همچنین بسیاری از دیگر خودروسازان کشور چین نیز طی سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۲۱ رشد تولید بالایی را تجربه کرده‌اند که از آن جمله می‌توان به رشد تولید چری از ۸۵ هزار به بیش از ۸۰۰ هزار و BYD از ۲۱ هزار به ۷۳۰ هزار اشاره نمود. شرکت‌های خودروساز چینی عملا سهم بازار شرکت‌های کره‌ای و اروپایی در بازار چین را، در حالی تصاحب نموده‌اند که شرایط مساوی برای تولید و فروش با آنها داشته‌اند.

۵- سهم بازار خودروسازان در چین: در مصاحبه رییس انجمن واردکنندگان اشاره شده بود که «متاسفانه خودروسازان ما شبانه‌روز تلاش می‌کنند خودروی چینی بیاورند و بفروشند، حال آنکه آمارهای جدید نشان می‌دهد حتی در چین، اولویت بیستم مردم هم خرید خودروی چینی نیست و ۲۰ شرکت خودروساز پرفروش در چین، چینی نیستند و از جایگاه بیست‌وپنجم تازه نام شرکت‌های خودروساز چینی در این کشور دیده می‌شود.» قابل توجه ایشان، با یک جست‌وجوی ساده اینترنتی می‌توان فروشندگان برتر خودرو در کشور چین را در سال ۲۰۲۱ مشاهده نمود. لازم است افرادی که جایگاه دبیری انجمن واردکنندگان کشور را یدک می‌کشند قبل از هر گونه مصاحبه، زمان کمی را برای جست‌وجوی اینترنتی اختصاص دهند تا اطلاعات غلط را به مردم ندهند. همان‌طور که در شکل مشاهده می‌نمایید، از ۳۰ شرکت برتر خودروسازی چین، ۱۶ شرکت تولیدکننده، از کشور چین هستند. همچنین برندهای چینی شامل جیلی، چانگان، ولینگ، هاوال و بی‌وای‌دی، جزو ۱۰ برند پر فروش در کشور چین می‌باشند.

نهایتا اینکه توسعه رقابت در صنعت خودرو، افزایش کیفیت محصولات، فروش به قیمت‌های منصفانه، عدم اجحاف در حق مشتریان و ارتقای ایمنی محصولات، یک الزام غیر قابل انکار است که باید حتما به آن پرداخت. لیکن بهره‌برداری غیر صحیح از فرمایشات رهبری، ارایه اطلاعات غلط و پیش بردن رویکردهایی که قرار نیست مشکل مردم را حل نماید رفتاری غیر حرفه‌ای، نامناسب و به‌دور از هر گونه اخلاقیات است.

سال	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	جمع
تعداد واردات	۳۸۷۶۵	۴۷۱۷۲	۴۱۲۶۲	۴۲۴۷۲	۳۹۶۳۴	۴۴۵۸۶	۷۸۷۱۲	۱۰۲۴۸۴	۵۱۴۳۹	۷۹۷۸۹	۷۱۹۹۳	۱۴۸۹۰	۱۸۸۶	۶۵۵۰۸۴

نام خودروساز	حداکثر سهم بازار در کشور چین	سهم بازار در سال ۲۰۲۱	توضیحات
هیوندای	٪۹،۱ در سال ۲۰۰۵	٪۱،۴	سهم بازار تمامی این خودروسازان در کشور چین نزولی بوده و در سال ۲۰۲۱ به حداقل خود رسیده است. جمع فروش تمامی این خودروسازان در بازار کشور چین در سال ۲۰۲۱ تقریبا معادل نصف فروش برند چانگان چین بوده است.
کیا	٪۳،۶ در سال ۲۰۱۲	٪۰،۶	
رنو	٪۰،۳ در سال ۲۰۱۷	صفر	
پژو	٪۲،۱ در سال ۲۰۱۴	٪۰،۲	
سیتروئن	٪۴،۷ در سال ۲۰۰۳	٪۰،۲	
DS	٪۰،۱ در سال ۲۰۱۴	٪۰،۰۱	

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یکشنبه ۱۷ بهمن ۱۴۰۰ | ۴ رجب ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۱۵۰ | Sun. Feb 6. 2022

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۲:۱۸ | اذان مغرب: ۱۷:۵۶ | اذان صبح فردا: ۷:۰۰

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

۱۲۰ شهر در وضعیت قرمز کرونایی

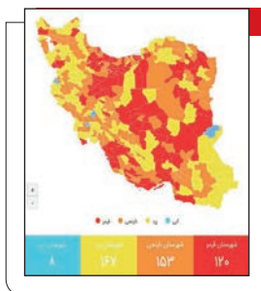

سرعت شیوع امیکرون در کشور به حدی افزایش پیدا کرده که طی یک هفته تعداد شهرهای قرمز از ۸ شهر به ۱۲۰ شهر رسیده و این نشان از افزایش شمار مبتلایان در کل کشور دارد. همچنین بر اساس این نقشه رنگ‌بندی ۱۵۳ شهرستان در وضعیت نارنجی، ۱۶۷ شهرستان در وضعیت زرد و ۸ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند. این در حالی است که میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی به کمتر از ۵۰ درصد رسیده و در بسیاری از شهرها مردم حتی از ماسک هم استفاده نمی‌کنند. تعلل در تزریق دوز سوم واکسن هم یکی دیگر از دلایل افزایش شمار مبتلایان به سویه جدید کرونا است. افزایش تعداد شهرهای قرمز باعث شده تا وزارت بهداشت دسترسی اپلیکیشن ماسک به اطلاعات ابتلا در کشور را محدود کند و از این به بعد وزارت بهداشت به‌طور مستقیم مسوول اعلام میزان مبتلایان و فوتی‌ها کرونا خواهد بود.

ابلاغ بخشنامه منع توزیع رایگان یا یارانه‌ای اقلام مرتبط با پیشگیری از بارداری

افزایش سقط‌های غیرقانونی؛ ارمغان مرگ برای افراد بی‌بضاعت

مسوولان می‌خواهند بار مسوولیت‌شان را سبک کنند

گزارش

گلی ماندگار |

خبر کوتاه بود، در واقع بخشنامه‌ای بود که وزارت بهداشت و درمان به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ کرده است. مدیر کل امور دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو در بخشنامه‌ای، توزیع رایگان یا یارانه‌ای اقلام مرتبط با پیشگیری از بارداری را ممنوع کرد. حمیدرضا اینانلو مدیر کل امور دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو در بخشنامه‌ای خطاب به معاونان غذا و دارو دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور در راستای اجرای ماده ۵۱ «قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» اعلام کرد: هر گونه توزیع رایگان یا یارانه‌ای اقلام مرتبط با پیشگیری از بارداری، کار گذاشتن اقلام پیشگیری و تشویق به استفاده از آنها در شبکه بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی ممنوع است. همچنین در این بخشنامه تاکید شده است: هر گونه ارایه داروهای جلوگیری از بارداری در داروخانه‌های سراسر کشور و شبکه بهداشت و کار گذاشتن اقلام پیشگیری باید با تجویز پزشک باشد.

صدور بخشنامه بدون در نظر گرفتن عواقب آن

از زمانی که قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در مجلس به تصویب رسید، حداقل یکی از مفاد این قانون که توزیع رایگان وسایل پیشگیری از زایمان بود مورد اعتراض بسیاری از کارشناسان حوزه بهداشت و درمان قرار گرفت. قانونی که بدون توجه به شرایط حاکم بر جامعه به تصویب رسید و بدون اینکه زیرساختی برای اجرایی شدن آن فراهم شود، فقط به یک اجرای ضربتی بدل شد، حالا اگر مورد بررسی دقیق قرار نگیرد می‌تواند فاجعه دیگری را در جامعه رقم بزند. فرحناز ایزدی، پزشک زنان و زایمان در این خصوص به «تعادل» می‌گوید: مساله پیری جمعیت و عواقب خطرناک آن برای جامعه کاملا مورد قبول است اما نمی‌توانیم با قوانین دستوری که البته کارشناسی شده هم نیستند مردم را به فرزند آوری تشویق کنیم، بخشنامه‌ای که وزارت بهداشت و درمان ابلاغ کرده می‌تواند عواقب بدی به دنبال داشته باشد. در واقع وقتی افرادی که توانایی نگهداری از فرزند را ندارند، مانند زنان کارتن‌خواب، زنان معتاد و... از آنجایی که اغلب درگیر رفتارهای پرخطر هم هستند، وقتی وسایل پیشگیری نداشته باشند، هم ممکن است دچار بیماری شده یا بیماری خود را به دیگران سرایت دهند و هم بارداری ناخواسته خواهند داشت که منجر به سقط‌های غیرقانونی و زیرزمینی می‌شود و البته در این بین جانشان هم به خطر می‌افتد. حال سوال اینجاست که وزارت بهداشت و درمان چطور به این نتیجه رسیده که با یک بخشنامه تمام مراکز درمانی به خصوص خانه‌های بهداشت را که اغلب مراجعه‌کنندگان آنها زنان قشر آسیب‌پذیر و زنان بیمار مبتلا به اعتیاد و بیماری‌های مقاربتی هستند از ارایه وسایل پیشگیری از بارداری به این افراد به صورت رایگان منع کرده است. او در بخش دیگری از سخنانش می‌افزاید: چنین رفتارهایی می‌تواند عواقب بد و خطرناکی برای جامعه داشته باشد. نباید وجود بیماری‌های مقاربتی در جامعه را نادیده بگیریم همانطور که سال‌هاست یکی از عوامل افزایش آمار ایدز که زمانی خون‌های آلوده و سرنگ آلوده بوده حالا تبدیل به روابط جنسی شده است و این روابط در صدر آمار علل ابتلا به ایدز قرار گرفته است. در این شرایط منع کردن از ارایه وسایل پیشگیری از بارداری نه تنها تاثیری در افزایش جمعیت ندارد که در بسیاری موارد می‌تواند خطرات دیگری را در جامعه ایجاد کند.

افزایش سقط‌های غیرقانونی

نایب‌رییس انجمن متخصصین زنان و زایمان ایران نیز نسبت به محرومیت اقشار آسیب‌پذیر از اقلام رایگان پیشگیری از بارداری انتقاد کرد. مریم کاشانیان در این رابطه به ایلنا گفت: مراکز بهداشت پیش از این تمام اقلام پیشگیری از بارداری را در اختیار افراد متقاضی به صورت رایگان قرار می‌دادند و این مساله باعث می‌شد که حاملگی‌های ناخواسته و برنامه‌ریزی نشده کمتر اتفاق بیفتد. طبیعتا کسانی از این مراکز استفاده می‌کنند که قشر فقیر و کم‌درآمدتر جامعه هستند، وگرنه افرادی که به اندازه کافی می‌توانند هزینه کنند، به مراکز خصوصی مراجعه می‌کنند و مشکلی هم ندارند. این مراکز عمدتا مورد استفاده اقشار آسیب‌پذیر جامعه قرار می‌گرفت و متاسفانه این گروه از دریافت این خدمات محروم شده‌اند. او افزود: باوجود اینکه این ممنوعیت تازه ابلاغ شده است اما مدت‌هاست که در حال اجرا شدن است. طبیعتا انتظار داریم و در این مدت کوتاه نیز شاهد هستیم که حاملگی‌های ناخواسته و حاملگی‌های برنامه‌ریزی نشده رخ می‌دهد. در عین حال آموزش کافی نیز داده نمی‌شود که چگونه از بارداری پیشگیری کنند. کاشانیان اظهار داشت: ممکن است فردی بیماری خاصی داشته باشد و تحت درمان باشد و نباید فعلا حامله شود و برای مثال می‌تواند دو سال دیگر بچه‌دار شود. ما حاملگی در این موارد را از جمله حاملگی‌های برنامه‌ریزی نشده می‌دانیم. در این موارد افراد زمانی که ناخواسته و بدون برنامه حامله می‌شوند طبیعتا دنبال فردی می‌گردند که فرزندشان را به نحوی سقط کنند و متاسفانه به مراکزی که غیرقانونی است مراجعه می‌کنند و دچار خطرات جدی می‌شوند. سقط‌های غیرقانونی جان مادر را به خطر می‌اندازد و حتی بارداری‌های آینده او را با مخاطره مواجه می‌کند. بالطبع چنین تصمیماتی یعنی حذف ارایه رایگان و یارانه‌ای اقلام پیشگیری از بارداری در خانه‌های بهداشت می‌تواند ضایعه بار و خطر آفرین باشد و متاسفانه آثار آن را در حال حاضر هم می‌بینیم و در آینده نیز شاهد آن خواهیم بود. از طرفی حذف ارایه رایگان و یارانه‌ای اقلام پیشگیری از بارداری در خانه‌های بهداشت باعث می‌شود اقشار آسیب‌پذیر و کم درآمد به مراکز خصوصی جهت دریافت این خدمات مراجعه کنند که برایشان هزینه‌دار و بسیاری از این افراد نمی‌توانند این هزینه‌ها را پرداخت کنند. این دستورالعمل به نظر من با عجله تدوین شده و کارشناسی دقیقی روی آن انجام نشده است.

چرا بدون بررسی و مطالعه قانون تصویب می‌کنیم

زهره فدایی، جامعه‌شناس نیز با اشاره به اینکه بر اساس چه بررسی و مطالعه‌ای وزارت بهداشت و درمان به این نتیجه رسیده است که استفاده از وسایل پیشگیری از بارداری عامل کاهش جامعیت است، به «تعادل» می‌گوید: متاسفانه وقتی می‌خواهیم ضربتی عمل کنیم و مشکلات را یک شبه حل کنیم، به چنین اشتباهاتی هم می‌رسیم. کدام شواهد علمی نشان می‌دهد که روش‌های پیشگیری از بارداری موجب کاهش جمعیت شده است. او در بخش دیگری از سخنانش می‌افزاید: چرا نمی‌خواهیم باور کنیم که دلایل ازدواج نکردن و بچه‌دار نشدن افراد ربطی به وسایل پیشگیری از بارداری ندارد، بلکه ارتباط مستقیم با مشکلات و مسائل اقتصادی و اجتماعی دارد. اینکه سن ازدواج در کشور بالا رفته به این خاطر است که افراد دیگر توانایی تامین هزینه‌های یک زندگی مشترک را ندارند. هزینه‌های معیشت و زندگی به قدری بالا رفته که دیگر کسی نمی‌تواند به ازدواج و فرزند آوری فکر کند. از سوی دیگر فرد با کدام امنیت شغلی و درآمدی می‌تواند برای آینده خود برنامه‌ریزی کند. متاسفانه مسوولان بدون توجه به این عوامل دست به تصویب قوانین و ابلاغ بخشنامه‌هایی می‌زنند که اصلا راه‌حل مناسبی برای رفع مشکلات مطرح شده نیست. زهره فدایی با اشاره به اینکه فرد در شرایط مناسب اجتماعی و اقتصادی و عدم امنیت نمی‌تواند دورنمایی از آینده خود ترسیم کند می‌گوید: وقتی مساله به معیشت ربط پیدا می‌کند، وقتی جوانان هیچ دورنمایی از آینده خود ندارند وقتی هزینه‌های زندگی هر روز بیشتر از روز قبل می‌شود و مسوولان هیچ راه‌حلی برای کنترل تورم در جامعه ارایه نمی‌دهند، حذف اقلام رایگان پیشگیری از بارداری جز دامن زدن به شرایط نامناسب سقط‌های زیرزمینی و به خطر افتادن جان افراد نتیجه دیگری در بر نخواهد داشت.

حاشیه شهرها کانون رفتارهای پرخطر جنسی است

این جامعه‌شناس در بخش دیگری از سخنانش به شرایط حاکم در حاشیه شهرها اشاره می‌کند و می‌گوید: حاشیه شهرها کانون بسیاری از بزه‌های اجتماعی به شمار می‌رود، رفتارهای پرخطر جنسی نیز یکی از همان آسیب‌هایی است که در حاشیه شهرها بیشتر وجود دارد، بی‌توجهی به این آسیب‌ها به بهانه پیر شدن جمعیت می‌تواند آسیب‌های جبران‌ناپذیری را برای جامعه به دنبال داشته باشد. ما نمی‌توانیم بدون در نظر گرفتن تمامی جوانب یک اتفاق فقط برای اینکه بار مسوولیت خود را سبک‌تر کرده باشیم با تصویب قوانین یک شبه و صدور بخشنامه‌های عجولانه آینده جامعه را به خطر بیندازیم. او می‌افزاید: همه ما به خوبی می‌دانیم که امکان شناسایی تمامی بیماران مقاربتی در کشور وجود ندارد. اکثر این بیماری‌ها منافاتی با حاملگی ندارند و این افراد می‌توانند حامله شوند اما برای پیشگیری از انتقال بیماری لازم است به روش‌های پیشگیری نظیر کاندوم دسترسی داشته باشند. این مساله بیشتر مربوط به افراد فقیرتر و کم‌برخوردار جامعه است وگرنه فردی که می‌تواند هزینه کند اساسا مشکلی نخواهد داشت. در واقع با صدور چنین بخشنامه‌هایی باز هم افراد کم‌برخوردار جامعه هستند که در معرض آسیب قرار می‌گیرند، کسانی که تا دیروز به دلیل همین فقر و نداری و هزاران مشکل دیگر وسایل پیشگیری از بارداری را به صورت رایگان دریافت می‌کردند حالا از این امکان بی‌بهره می‌شوند، آنها در صورت بارداری یا فرزند خود را نگه می‌دارند و البته ممکن است این فرزند هم با پرورش یافتن در شرایط نامناسب در آینده به یک بزه کار بالقوه تبدیل شود یا برای از بین بردن فرزندی که ناخواسته باردار شده‌اند، به سقط‌های غیرقانونی و ارزان قیمت تن می‌دهند که در اکثر موارد نتیجه‌ای جز مرگ برایشان در پی نخواهد داشت.

ادامه از صفحه اول

از بین رفتن سرمایه‌های اجتماعی زیر سایه اقتصاد بیمار

یعنی وقتی قدرت خرید مردم فوق‌العاده پایین می‌آید نمی‌توانند بسیاری از نیازهای خود را تأمین کنند و این به رکود تورمی دامن می‌زند. کاهش قدرت خرید مردم هم آثار اقتصادی و هم اجتماعی دارد. چه بخواهیم و چه نخواهیم باید قبول کنیم که اقتصاد ایران ساختار بیماری دارد. اینکه کسی با داشتن یک آپارتمان بعد از دو سال سود میلیاردی می‌برد نشانی از این اقتصاد بیمار است. هیچ کس با هیچ تخصص ممتازی بعد از دو سال میلیاردها تومان درآمد به دست نمی‌آورد. این اقتصاد بیمار سبب می‌شود افراد از کارهای تولیدی فاصله بگیرند و به سمت کارهایی بروند که درآمد بادآورده دارد؛ مثل همین خرید و فروش زمین و مسکن و طلا و ارز و موبایل و سهام. البته همین کارها هم در این اقتصادِ پُرفراز و نشیب ریسک‌هایی دارد. واقعیت این است که وقتی در بلندمدت به روند قیمت‌ها نگاه می‌کنیم متوجه می‌شویم یک نفر با خرید ارز و طلا و زمین و مسکن سود هنگفتی نصیبش شده، در صورتی که قدرت خرید مزد بگیران روز به روز کاهش پیدا کرده است. به همین دلیل خیلی‌ها سعی می‌کنند بروند به سمت معاملات اینچنینی و از کارهایی که حقوق محدودی دارد، اجتناب کنند. از طرفی نیروی متخصص می‌تواند در کشورهای دیگر هم دنبال کار باشد. در شرایطی که چشم‌انداز آینده در ایران مبهم است نیروهای متخصص ترجیح می‌دهند کشور را ترک کنند. البته این صرفا به مزد برنمی‌گردد برخی مهاجرت می‌کنند چون نگران آینده خود و فرزندانشان هستند. پذیرش دستمزد توافقی یعنی پذیرش بی‌قید و شرط سازوکار بازار، یعنی پذیرش سازوکارِ عرضه و تقاضا؛ که در این صورت هر چه به سمت مَناطق عقب افتاده و فقیر برویم می‌بینیم که فرصتهای شغلی محدودتر می‌شود و در نتیجه دستمزد نیروی کار پایین‌تر می‌آید. البته این قضیه الان هم اتفاق می‌افتاد؛ نیروهای تحصیلکرده‌ای وجود دارند که با مزدهایی بسیار پایین‌تر از حداقل مزد قانونی به کار گرفته می‌شوند و هیچ نظارتی هم بر آنها نیست. همین الان شاغلین بسیاری داریم که زیر خط فقر هستند و از شرایط کار و زندگی ناراحتند. کلا بازار کار را نمی‌توان به دست نیروهای عرضه و تقاضا سپرد؛ چون بخش بزرگی از جمعیت زیر خط فقر قرار می‌گیرند و قانون کار که سابقه بیش از یک قرن در دنیا و در ایران هم نزدیک به یک قرن دارد، به کنار گذاشته می‌شود. قانون کار به این دلیل وضع شده که کارگران که گروه ضعیف‌تری هستند و توان چانه‌زنی پایین‌تری دارند، مورد حمایت دولت و قانون قرار بگیرند. هیچ جای دنیا هم سازوکار عرضه و تقاضای محض در بازار کار را نمی‌پذیرد. این شرایط آسیب‌های اجتماعی بسیاری را می‌تواند به دنبال داشته باشد.

روی خط خبر

«ماوی» تلف شد

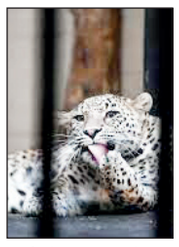

مدیر باغ وحش ارم از تلف شدن «ماوی» - ماده پلنگ این باغ وحش - خبر داد. روز (۶ بهمن ماه) مدیر باغ وحش ارم از بیماری عفونی یک قلاده ماده پلنگی که سال ۹۸ از پارک پردیسان به باغ وحش ارم منتقل شد، خبرداد. به گفته مدیر باغ وحش ارم این پلنگ مبتلا به پریتونیت عفونی گربه‌سانان شده بود و با کمک متخصصان و بخش دامپزشکی سرم‌تراپی و مراحل درمانی را طی می‌کرد اما شرایط ثابتی نداشت و وضعیت سلامت آن فراز و نشیب داشت. پرویز قندالی (۱۶ بهمن‌ماه)، درباره وضعیت «ماوی» اظهار کرد: با وجود تمام تلاش‌ها، مراقبت‌ها و سرم‌درمانی‌هایی که با کمک متخصصان انجام شد به دلیل دشوار بودن درمان بیماری پریتونیت در میان گربه‌سانان، «ماوی» طاقت نیاورد و درمان‌ها نتیجه نداد و این ماده پلنگ تلف شد.

کاهش شدید دما در برخی از مناطق

رییس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا از بارش شدید برف و باران در ۱۱ استان خبرداد. صادق ضیاییان اظهار کرد: شدت بارندگی در استان‌های مازندران، گلستان، گیلان، نوار غربی کردستان و کرمانشاه، ارتفاعات زاگرس مرکزی در استان‌های لرستان، خوزستان و چهارمحال و بختیاری، غرب فارس، جنوب خراسان رضوی و شمال خراسان جنوبی پیش‌بینی می‌شود. او ادامه داد: یکشنبه (۱۷ بهمن‌ماه) در استان‌های مازندران، گلستان، خراسان شمالی، شمال خراسان رضوی و شرق گیلان بارش ادامه خواهد داشت و در دامنه‌های جنوبی البرز در استان‌های البرز و تهران و نیمه جنوبی استان سمنان وزش باد شدید پیش‌بینی می‌شود. به گفته ضیاییان این سامانه بارشی اوایل روز دوشنبه (۱۸ بهمن‌ماه) فقط در شمال شرق کشور سبب بارش پراکنده برف خواهد شد و از کشور خارج می‌شود و از روز دوشنبه تا پنجشنبه (۱۸ تا ۲۱ بهمن‌ماه) در بیشتر مناطق کشور جوی آرام و پایدار حاکم می‌شود.

نیاز به افزایش منابع اعتباری نگهداری کودکان کار و خیابان

سرپرست دفتر امور آسیب‌دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی کشور گفت: منابع اعتباری در حوزه نگهداری کودکان کار و خیابان نیازمند افزایش است چرا که با رشد قابل توجه شمار کودکان کار در سطح معابر روبرو هستیم که دلایل متعددی دارد. محمود علیگو افزود: رسیدگی به امور کودکان خیابانی نیازمند منابع جدی است تا مداخله‌های لازم برای آنها انجام گیرد. او اضافه کرد: اکنون ۳۱ مرکز نگهداری کودکان کار و خیابان در کشور وجود دارد که سه مرکز آن در تهران است اما این تعداد کافی نیست و همواره ظرفیت این مراکز تکمیل است. سرپرست دفتر امور آسیب‌دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی کشور در ادامه به چالش نگهداری برخی کودکان کار تا سن ۱۸ سالگی در مراکز اشاره کرد و گفت: ظرفیت مراکز نگهداری کودکان کار و خیابان بین ۳۵ تا ۵۵ نفر متغیر است. علیگو با بیان اینکه کودکان کار و خیابان حداقل ۲ ماه در مراکز نگهداری می‌شوند، افزود: کودکانی که از کشورهای دیگر هستند و نمی‌توانیم آنها را رد مرز کنیم، تا سن ۱۸ سالگی در این اماکن نگهداری می‌شوند. او اظهار داشت: مراکزی مانند مراکز نگهداری کودکان کار و خیابان که حالت ورود و خروج مستمر دارند، نقاط ضعفی به آنها مترتب است و با دیگر مراکز نگهداری کودکان بهزیستی که حالت شبه خانواده دارند و مستقر هستند و جریان رفت و آمد زیاد نیست، تفاوت زیادی دارند. سرپرست دفتر امور آسیب‌دیدگان اجتماعی سازمان بهزیستی کشور ادامه داد: در مراکز نگهداری کودکان بهزیستی موسوم به مراکز شبه خانواده، کودکان با برنامه‌های تربیتی و دوستی‌های عمیق روبرو هستند اما در مراکز میان مدت این اتفاق سخت‌تر می‌افتد. براساس آمار وزارت کار در سال ۱۳۹۶، ۵۰۰ هزار کودک کار در سطح کشور وجود دارد که به سه دسته کودکان کار کارگاهی، کودکان کار در خیابان و کودکان زباله‌گرد تقسیم می‌شوند. ۱۳ دستگاه مسوول کودکان کار و خیابان هستند. در سال ۱۳۹۹، ۷۰۰ کودک کار و خیابان در شهر تهران شناسایی شد که ۸۰ درصد اتباع بیگانه بودند.

رویداد

شعله‌ور شدن آتش کرونا در کودکان

رییس بیمارستان کودکان علی‌اصغر(ع) با تاکید بر افزایش موارد ابتلای کودکان به کرونا، گفت: اکنون تخت‌های بیمارستانی به سرعت در حال پر شدن است و اگر با همین شیب پیش رویم، به سرعت دچار کمبود تخت می‌شویم. دکتر فرهاد چوبدار با اشاره به افزایش موارد ابتلای کودکان به کرونا در سویه امیکرون، گفت: دو مشخصه مهم در ۱۰ روز گذشته اتفاق افتاده است؛ اول اینکه تقریبا بیش از ۶۰ درصد تست‌های آزمایشگاهی کرونا مثبت می‌شود که معنای آن شعله‌ور شدن آتش بیماری است. مشخصه دوم این است که ما مجبور شدیم دو بخش از بیمارستان را مجددا به بخش کرونا تغییر کاربری دهیم. البته علی‌رغم این افزایش ظرفیت، هنوز اورژانس پر از بیمار مبتلا به کووید ۱۹ است و ورودی درمانگاه بیماران کرونایی هم افزایش یافته است. او افزود: برخلاف پیک‌های قبلی تعداد کودکانی که به کرونا مبتلا می‌شوند از بزرگسالان بیشتر است و ظاهرا گروه هدف اومیکرون گروه سنی زیر ۱۲ سال است؛ زیرا حتی نوزاد چند روزه مبتلا به کرونای امیکرون هم در بین بیماران‌مان بستری داریم. این عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران درباره حال عمومی این کودکان، اظهار کرد: حال عمومی کودکان نسبت به ابتلا به سویه دلتا خیلی بهتر است و نیاز به داروهای قوی مانند رمدسیویر، IVIG، کورتون و... در حد بالایی نیست. بیشتر نیازمند درمان‌های حمایتی هستند ولی اگر دچار نقص سیستم ایمنی باشند یا تحت شیمی درمانی و... باشند، طبیعتا بدحال‌تر می‌شوند و کارشان به ICU می‌رسد.

افزایش ابتلا کودکان در پیک ششم

او ادامه داد: دوره کرونای امیکرون در بچه‌ها در پیک ششم افزایش یافته است؛ یعنی گاهی ۲۰ تا ۲۵ روز هم علامت‌دار هستند که حدس می‌زنیم علت این اتفاق همراه شدن ابتلا به کرونای امیکرون با ویروس‌هایی دیگر مانند آدنوویروس‌ها، رینوویروس‌ها یا کروناهایی با سایر سویه‌ها باشد.

او افزود: البته این در شرایطی است که اکنون در فصل آلودگی هوا و شروع فصل آلرژی هم هستیم و طول دوره بیماری افزایش می‌یابد. البته نوع علائم کودکان از وضعیت ریوی خارج شده و قسمت‌های فوقانی دستگاه تنفس را درگیر می‌کند؛ یعنی لارنژیت و گرفتگی صدا، آبریزش بینی، قرمزی چشم و... ایجاد می‌شود. البته دقت کنید مشخصا قرار نیست در طول تمام این ۲۵ روز که کودک علامت‌دار است، قدرت انتقال بیماری به سایرین را هم داشته باشد.

این فوق تخصص نوزادان تصریح کرد: بیشتر کودکان عموما از طریق بچه‌های دیگر در مهد کودک‌ها و پیش‌دبستانی‌ها به امیکرون آلوده شدند. این کودکان واکسینه نیستند و به راحتی به بیماری مبتلا شده و می‌توانند عامل ابتلای ویروس به گروه بزرگسالان هم باشند. او افزود: بیشتر مراجعات بیمارستانی ما در گروه سنی ۲ تا ۶ سال هستند و حداکثر پیک شیوع در این محدوده قرار دارد؛ ولی مراجعه‌کننده زیر ۲ سال یا بین ۶ تا ۱۲ سال هم وجود دارد. ۹۰ درصد مراجعان نیازمند بستری نیستند و اقدامات حمایتی و درمان سرپایی برایشان کفایت می‌کند، ولی آنهایی که بیماری زمینه‌ای دارند، بستری می‌شوند. در صورتی که کودک تنها به کرونا مبتلا باشد بین ۲ تا ۵ روز بستری می‌شود، ولی اگر بیماری زمینه‌ای هم داشته باشند بسته به شدت بیماری، گاهی اوقات ممکن است تا یک ماه هم بستری بماند.

رییس بیمارستان کودکان علی‌اصغر(ع)، بیان کرد: حدود ۶۰ درصد بیمارانی که تست PCR می‌دهند مثبت می‌شوند و اگر ۲۰ درصد هم برای منفی کاذب در نظر بگیریم در واقع حدود ۸۰ درصد مراجعین اورژانس ما اکنون مبتلا به کرونا هستند.

پیک پاندمی و کمبود تخت بیمارستانی

او با اشاره به اینکه در مواجهه با پیک پاندمی به سرعت با موضوع کمبود تخت بیمارستانی مواجه می‌شویم، گفت: از طرفی همکاران‌مان به کرونا مبتلا می‌شوند و اگر هر کدام ۵ تا ۷ روز هم مجبور باشند در خانه بمانند، مشکل خواهیم داشت. نمی‌توانیم به سرعت جای خالی رزیدنت یا دستیار طب اطفال را پر کنیم؛ زیرا سال‌ها عمر گذشته است که او را تربیت کنیم. اکنون تخت‌های بیمارستانی به سرعت در حال پر شدن است و اگر با همین شیب پیش برویم به سرعت دچار کمبود تخت می‌شویم. با ابتلای کادر درمان، آنها نیز به سرعت از چرخه خارج می‌شوند و ممکن است دچار کمبود نیرو هم بشویم.

چوبدار تاکید کرد: در حال حاضر در بازوی صعودی پیک هستیم و امیدواریم تا اواسط اسفند پیکِ شیوع رد شود و با عبور از امیکرون یک ایمنی جمعی هم در کودکان ایجاد شود و سیستم ایمنی آنها در برابر امیکرون آنتی‌بادی بسازد تا این گروه سنی که مجوز واکسیناسیون آنها صادر نشده است به شکل طبیعی ایمن شوند. البته رفتارهای کرونا همیشه غافلگیر کننده بوده است و رفتار آینده ویروس هم قابل اعتماد نیست.

چوبدار در خاتمه تاکید کرد: مشکلات تنفسی، درگیری گوارشی به صورت اسهال و استفراغ که باعث کاهش آب بدن کودک شود، افت سطح هوشیاری، درگیری دستگاه تنفسی فوقانی به شکل لارنژیت شدید و گرفتگی صدا و سخت شدن تنفس علائمی هستند که به محض مشاهده در کودک باید او را به مراکز درمانی رساند. در غیر این صورت با مراجعه به مطب پزشک و درمان حمایتی، علائم اولیه قابل درمان است.